

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

Πτυχιακή Εργασία

Έρευνα των βιβλιογραφικών προτύπων που χρησιμοποιούνται στα περιοδικά της Βιβλιοθηκονομίας και της Επιστήμης της πληροφόρησης και συγκριτική ανάλυση των πεδίων τους

Research of bibliographic standards used in scientific journals in Library and Information Science and comparative analysis of their fields

Επιμέλεια εργασίας: Μαρία Χατζή (027/12)

Επιβλέπουσα καθηγήτρια : Παναγιώτα Πολυδωράτου

Θεσσαλονίκη, 2023

Πνευματικά δικαιώματα

©Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος ,2023

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελεί συνιδιοκτησία του ΔΙΠΑΕ και του φοιτητή , ο καθένας από τους οποίους έχει το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης , αναπαραγωγής και αναδιανομής της (στο σύνολο ή τμηματικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς , σε κάθε περίπτωση αναφέροντας τον τίτλο και το συγγραφέα της εργασίας καθώς και το όνομα του ΔΙΠΑΕ όπου εκπονήθηκε .

©Μαρία Χατζή, 2023

Υπεύθυνη δήλωση συγγραφέα

Γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν.2121/1993 περί «Πνευματικής ιδιοκτησίας »δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας και δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από διαδικασία ανάθεσης σε τρίτους .Επιπλέον όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο της βιβλιογραφίας .

Ευχαριστίες

Με την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την καθηγήτρια μου, Παναγιώτα Πολυδωράτου, αρχικά για την αποδοχή του συγκεκριμένου θέματος, καθώς και ότι ανέλαβε την επίβλεψη της εργασίας μου. Η καθοδήγηση, τα σχόλια, οι επισημάνσεις της, η πάντοτε άμεση ανταπόκριση της σε απορίες και προβληματισμούς με βοήθησαν πολύ στην εκπόνηση της εργασίας.

Τέλος, με την ολοκλήρωση των σπουδών μου θέλω να ευχαριστήσω και όλους τους καθηγητές του τμήματος οι οποίοι με ζήλο, επιμέλεια, και αφοσίωση στην εκπαιδευτική διαδικασία προσπάθησαν να μας μεταλαμπαδεύσουν όλα αυτά τα χρόνια τις πάρα πολλές γνώσεις τους - όχι μόνο μέσα σε μία αίθουσα διδασκαλίας-αλλά και μέσα από σεμινάρια, διαλέξεις, συνέδρια, παρουσιάσεις, δράσεις ώστε να γνωρίσουμε και εμείς την επιστήμη της Βιβλιοθηκονομίας.

Περιεχόμενα

Περίληψη	11
Εισαγωγή	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1° ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ.....	15
1.1 Βιβλιογραφία ,βιβλιογραφικές αναφορές και τα είδη της	15
1.1 Διαφορές μεταξύ Reference -Citation.....	18
1.3 Η αξία των βιβλιογραφικών αναφορών και των βιβλιογραφικών προτύπων μέσα από τη χρήση τους	19
1.4 Πώς επιτυγχάνονται οι βιβλιογραφικές αναφορές –συσχετισμός με τα βιβλιογραφικά συστήματα.....	21
1.5 Κατηγοριοποίηση βιβλιογραφικών προτύπων	22
1.6 Λογισμικά διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών(Reference Management Software)	26
1.7 Το φαινόμενο της λογοκλοπής -Ορισμοί και έννοιες	29
1.7.1 Νομικό πλαίσιο	31
1.7.2 Είδη και μορφές λογοκλοπής.....	32
1.7.3 Συνέπειες λογοκλοπής	34
1.7.4 Λογισμικά αποτροπής λογοκλοπής.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2° ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ	40
2.1 Δεδομένα.....	40
2.2 Πολιτική δεδομένων- Εκδότες.....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3° ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	49
3.1 Παρουσίαση βιβλιογραφικών προτύπων	49
3.1.1 Βιβλιογραφικό πρότυπο HARVARD	49
3.1.2 Βιβλιογραφικό πρότυπο APA.....	55
3.1.3 Βιβλιογραφικό πρότυπο MLA	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4° ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	67
4.1 Πορεία εργασίας	67
4.2 Προβλήματα της έρευνας και η αντιμετώπισή τους	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5° ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	74
5.1 Αποτελέσματα έρευνας-Βιβλιογραφικά πρότυπα.....	74
5.1.1 Αποτελέσματα έρευνας σε Αφρική, Μέση Ανατολή ,περιοχή του Ειρηνικού	75
5.1.2 Αποτελέσματα έρευνας στην Ασιατική περιοχή.....	76
5.1.3 Αποτελέσματα έρευνας σε Δυτική και Ανατολική Ευρώπη	78

5.1.4 Αποτελέσματα έρευνας προτύπων σε Βόρεια και Λατινική Αμερική	80
5.2 Αποτελέσματα έρευνας -Πολιτική πρωτογενών δεδομένων.....	82
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	87
6.1 Ανάλυση των πεδίων. Βιβλιογραφικά πρότυπα.....	87
6.1.1 Λίστα αναφορών (Reference List) βασισμένη σε βιβλιογραφικά πρότυπα με DOI.....	89
6.1.2 Αναφορές κειμένου (in-text citation) με βάση βιβλιογραφικά πρότυπα με DOI	94
6.1.3 Λίστα αναφορών(Reference List) βασισμένη σε βιβλιογραφικά πρότυπα χωρίς DOI.....	95
6.1.4 Αναφορές εντός κειμένου(in text-citation) βασισμένα σε βιβλιογραφικά πρότυπα χωρίς DOI	98
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ^ο ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	100
7.1 Παρουσίαση των τελικών αποτελεσμάτων της έρευνας.....	100
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	104
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	106
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	110

Συντομογραφίες -Ακρωνύμια

APA	American Psychological Association
MLA	Modern Language Association
ALWD	Association of Legal Writing Directors
ASA	American Sociological Association
IEEE	Instruction of Electrical and Engineers Electronical
AMA	American Medical Association
CSE	Council of Biology Editors
CBE /CSE	Council of Biology Editors Scientific
MSSE	Medicine and Science in Sports and Exercise
SIAM	Society for Industrial and Applied Mathematics
AMS	American Mathematical Society
ASCE	American Society of Civil Engineers
OSCOLA	Oxford University Standard for the Citation of Legal Authorities
ASA	American Sociological Association
ACS	American Chemical Society
MHRA	Modern Humanities Research Association
AGLC4	Australian Guide to Legal Citation
JAMA /AMA	Journal of the American Medical Association

Πίνακες

Πίνακας 1. Διαφορές αναφορών(Reference) -παραπομπών (Citation).....	18
Πίνακας 2. Χρήση προτύπων ανάλογα τον επιστημονικό κλάδο	26
Πίνακας 3. Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών των λογισμικών διαχείρισης βιβλιογραφίας	28
Πίνακας 4. Συγκεντρωτικός πίνακας διαφορών μεταξύ πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων στην αριστερή στήλη αναγράφονται τα κριτήρια με τα οποία γίνεται η σύγκριση	41
Πίνακας 5. Κατάθεση ερευνητικών δεδομένων ανάλογα τον τύπο τους ,σε αποθετήρια και τρόπος σύνταξής τους	47
Πίνακας 6. Κατάθεση ερευνητικών δεδομένων από ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες σε προτεινόμενα αποθετήρια και τρόπος σύνταξής τους.....	47
Πίνακας 7. Βασικές πληροφορίες για τη σύνταξη αναφοράς με βάση του πρότυπο APA	57
Πίνακας 8. Εμφάνιση πηγής ως παραπομπή και ως βιβλιογραφία με το πρότυπο MLA	65
Πίνακας 9. Επιστημονικά περιοδικά στην Αφρικανική ήπειρο-Africa	75
Πίνακας 10. Επιστημονικά περιοδικά στη Μέση Ανατολή-Middle East	75
Πίνακας 11. Επιστημονικά περιοδικά στην περιοχή Ειρηνικού-Pacific Region	76
Πίνακας 12. Επιστημονικά περιοδικά στην Ασιατική περιοχή-Asiatic Region	77
Πίνακας 13. Επιστημονικά περιοδικά της Ανατολικής Ευρώπης.....	78
Πίνακας 14. Επιστημονικά περιοδικά της Δυτικής Ευρώπης -Western Europe.....	78
Πίνακας 15. Επιστημονικά περιοδικά της Βόρειας Αμερικής -Northern America.....	80
Πίνακας 16. Επιστημονικά περιοδικά της Λατινικής Αμερικής-Latin America	80
Πίνακας 17. Αφρική - Africa Συνολικός αριθμός περιοδικών : 1	82
Πίνακας 18. Μέση Ανατολή (Middle East)- Συνολικός αριθμός περιοδικών :3	83
Πίνακας 19. Περιοχή του Ειρηνικού (Pacific Region)- Συνολικός αριθμός περιοδικών : 2	83
Πίνακας 20. Ασιατική περιοχή (Asiatic Region)- Συνολικός αριθμός περιοδικών :13	83

Διαγράμματα

Διάγραμμα 1 .Βιβλιογραφία, Βιβλιογραφικές αναφορές.....	16
Διάγραμμα 2. Στάδια μιας ερευνητικής διαδικασίας	40
Διάγραμμα 3.Βασικές απαραίτητες πληροφορίες του προτύπου Harvard για τις παραπομπές (citation)	50
Διάγραμμα 4.Σχεδιαστική αναπαράσταση σύνταξης προτύπου Harvard για επιστημονικά περιοδικά	55
Διάγραμμα 5. Διάγραμμα παρουσίασης των προτύπων σε τρεις διαφορετικές περιοχές (Αφρικής,Ειρηνικού και Μέσης Ανατολής)	76
Διάγραμμα 6. Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων σε περιοδικά της Ασιατικής περιοχής -Asiatic Region.....	77
Διάγραμμα 7.Σχεδιαστική απεικόνιση προτύπων στην Ανατολική Ευρώπη -Eastern Europe.....	79
Διάγραμμα 8.Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων στα περιοδικά της Δυτικής Ευρώπης -Western Europe.....	79
Διάγραμμα 9.Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων των περιοδικών της Βόρειας Αμερικής - Northern America	81
Διάγραμμα 10.Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων στα περιοδικά της Λατινικής Αμερικής -Latin Americ	81
Διάγραμμα 11.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων τριών περιοχών της Αφρικής , της Μέσης Ανατολής και της περιοχής του Ειρηνικού.....	83
Διάγραμμα 12.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων των περιοδικών της Ασιατικής περιοχής.....	84
Διάγραμμα 13.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων στα περιοδικά της Ανατολικής Ευρώπης -Eastern Europe.....	84
Διάγραμμα 14.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων στα περιοδικά της Δυτικής Ευρώπης.....	85
Διάγραμμα 15.Απεικόνιση πολιτική δεδομένων στα περιοδικά της Βόρειας Αμερικής-Northern America.....	85
Διάγραμμα 16. Απεικόνιση της πολιτικής δεδομένων στα περιοδικά της περιοχής της Λατινικής Αμερικής.....	86
Διάγραμμα 17.Συγκεντρωτικό διάγραμμα για την ανάλυση των πεδίων των προτύπων	88
Διάγραμμα 18 .Τελική απεικόνιση προτίμησης των βιβλιογραφικών μοντέλων στο σύνολο των 240 περιοδικών	101
Διάγραμμα 19.Τελικό διάγραμμα απεικόνισης σε ποσοστά της προτίμησης των βιβλιογραφικών μοντέλων	102
Διάγραμμα 20.Τελική απεικόνιση σε ποσοστά της ύπαρξης πολιτικής δεδομένων σε σύνολο 240 περιοδικών	103

Εικόνες

Εικόνα 1. Διαφορά του τρόπου εμφάνισης της παραπομπής (Citation) και των αναφορών (Reference)	19
Εικόνα 2. Απόσπασμα αναφορών (citation) εντός κειμένου με βάση το πρότυπο MLA	21
Εικόνα 3. Απόσπασμα βιβλιογραφίας από την τελευταία σελίδα ενός έργου με βάση το πρότυπο MLA	22
Εικόνα 4. Ενδεικτική χρήση των προτύπων MLA, CHICAGO, APA ανάλογα τις επιστήμες	26
Εικόνα 5. Χαρακτηριστικά λογισμικών ανίχνευσης λογοκλοπής	37
Εικόνα 6. Προτεινόμενα αποθετήρια για γενικά ερευνητικά δεδομένα χωρίς θεματικό πεδίο	48
Εικόνα 7. Παράφραση και παράθεση των πηγών	57
Εικόνα 8. Πλατφόρμα του Scimago με τους περιορισμούς που θέσαμε στην έρευνά μας	67
Εικόνα 9. Στιγμιότυπο αναζήτησης άρθρου στο παγκόσμιο ιστό μέσω της μηχανής αναζήτησης Google	69
Εικόνα 10. Διαδικασία καταγραφής τελικών αποτελεσμάτων των προτύπων ανά γεωγραφική περιοχή με τη συνάρτηση SUM	69
Εικόνα 11. Διαδικασία καταγραφής τελικών αποτελεσμάτων της πολιτικής δεδομένων ανά γεωγραφική περιοχή με τη συνάρτηση SUM	70
Εικόνα 12. Στιγμιότυπο αναζήτησης επιστημονικού περιοδικού με την προσθήκη journal	72

Παραδείγματα

Παράδειγμα 1. Διαφορά της έμφασης	25
Παράδειγμα 2.Έμφαση στον συγγραφέα.....	51
Παράδειγμα 3.Έμφαση σε σημείο του κειμένου του έργου άλλου συγγραφέα.....	51
Παράδειγμα 4.Προσδιορισμός θέσης στο έργο άλλου συγγραφέα του αποσπάσματος	51
Παράδειγμα 5. Σύνοψη πηγής.....	52
Παράδειγμα 6.Παράφραση πηγής.....	52
Παράδειγμα 7.Παράθεση πηγής	52
Παράδειγμα 8.Βιβλιογραφία στο τέλος του έργου	53
Παράδειγμα 9.Εμφάνιση πηγής ως αναφοράς μέσα στο κείμενο και ως βιβλιογραφία	53
Παράδειγμα 10.Παραπομπή εντός κειμένου.....	54
Παράδειγμα 11.Καταγραφή αναφοράς στο τέλος του έργου ως βιβλιογραφία.....	54
Παράδειγμα 12 .Εμφάνιση της μορφής της παρενθετικής αναφοράς μέσα στο κείμενο.....	58
Παράδειγμα 13.Εμφάνιση της επεξηγηματικής αναφοράς μέσα στο κείμενο.....	58
Παράδειγμα 14.Εμφάνιση της παράθεσης εντός κειμένου με το πρότυπο της APA.....	59
Παράδειγμα 15. Εμφάνιση της λίστας αναφορών στο τέλος ενός έργου	60
Παράδειγμα 16. Σύνταξη βιβλιογραφίας άρθρων σε ηλεκτρονικά περιοδικά με βάση το πρότυπο APA	60
Παράδειγμα 17.Άρθρο σε περιοδικό με DOI με το πρότυπο APA και τις μορφές της παρενθετικής και επεξηγηματικής αναφοράς.....	61
Παράδειγμα 18. Ενδεικτικό παράδειγμα συγκριτικής εμφάνισης μίας πηγής με το πρότυπο APA ως αναφορά κειμένου και ως βιβλιογραφία.....	62
Παράδειγμα 19.Άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό χωρίς DOI με το πρότυπο APA.....	62
Παράδειγμα 20.Πηγή άρθρου επιστημονικού περιοδικού σε λίστα αναφοράς με το πρότυπο MLA .	65
Παράδειγμα 21. Πηγή εντός κειμένου με το πρότυπο MLA	65

Περίληψη

Είναι αλήθεια ότι στην σημερινή επιστημονική κοινότητα όπου η πληθώρα των πληροφοριών και γνώσεων έχει κατακλύσει τον παγκόσμιο ιστό, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη παρουσίασης, τεκμηρίωσης και διασαφήνισης των πρωτογενών πηγών κάθε επιστημονικής και ερευνητικής εργασίας. Υπό αυτό το πρίσμα βασίζεται και η δημιουργία των βιβλιογραφικών μοντέλων που η χρήση τους διασφαλίζει την πνευματική ιδιοκτησία και τα δικαιώματα του συγγραφέα, ενώ ταυτοχρόνως προστατεύουν από το φαινόμενο της λογοκλοπής. Όπως είναι γνωστό υπάρχει πληθώρα διαθέσιμων βιβλιογραφικών μοντέλων που ποικίλει, συσχετίζεται και απευθύνεται ανάλογα σε κάθε επιστημονικό κλάδο χωρίς απαραίτητα αυτό να είναι δεσμευτικό. Στην παρούσα εργασία θα εξετάσουμε μέσα από μία εμπειριστατωμένη έρευνα σε 240 επιστημονικά περιοδικά του πεδίου της βιβλιοθηκονομίας και της επιστήμης της πληροφόρησης ,τα βιβλιογραφικά πρότυπα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στο χρονικό εύρος των τριών τελευταίων χρόνων ,το σύνολο των προτιμήσεων των προτύπων των συγγραφέων, τον τρόπο με τον οποίο κάθε πρότυπο παρουσιάζει την πληροφορία που αποτελεί και το σημείο πρόσβασης για τον εντοπισμό του εκάστοτε άρθρου.

Λέξεις-κλειδιά: βιβλιογραφία ,πνευματική ιδιοκτησία,φαινόμενο λογοκλοπής,βιβλιογραφικά μοντέλα,επιστημονικοί κλάδοι, επιστημονικά περιοδικά ,περιοδικά της βιβλιοθηκονομίας

Abstract

It is true that in today's scientific community, where the abundance of information and knowledge has flooded the world wide web, the need to present, document, and clarify the primary sources of every scientific and research work becomes imperative. In this light, the creation of bibliographic models is also based on the use of which ensures the intellectual property and rights of the author while at the same time, they protect against the phenomenon of plagiarism. As is well known, there is a multitude of bibliographic models available that vary, correlate, and are addressed accordingly to each scientific discipline without necessarily being binding. In this work, we will examine through a thorough research in 240 scientific journals in the field of library and information science, the bibliographic standards that were used in the period of the last three years, the set of preferences of the standards of the authors, the way to in which each template presents the information that constitutes the access point for locating the respective article.

Keywords: bibliography, copyright , plagiarism phenomenon, bibliographic models , scientific disciplines ,scientific journals ,journals of library science

Εισαγωγή

Είναι αλήθεια ότι, για πληροφοριακά γραμματισμένους χρήστες, ακαδημαϊκούς και ερευνητές η επιλογή και η χρήση των βιβλιογραφικών μοντέλων διαφέρει ανάλογα το επιστημονικό πεδίο. Αυτή η παραδοχή, γέννησε ένα εύλογο ερώτημα ποια να είναι άραγε η συνήθης επιλογή των προτύπων που να αντικατοπτρίζει τις ερευνητικές θέσεις ενός συγγραφέα στο χώρο της βιβλιοθηκονομίας αλλά και γενικότερα στον τομέα της πληροφόρησης; Αυτό το ερώτημα τέθηκε ως βάση της παρούσας εργασίας και αποτέλεσε την απαρχή ενός έντονου προβληματισμού, ενώ μετέπειτα ακολούθησε η ερευνητική διαδικασία με σκοπό την συλλογή πληροφοριών και στοιχείων για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων και την διατύπωση των τελικών θέσεων.

Με βάση την μέχρι τώρα βιβλιογραφία δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία σε διεθνή και μη κλίμακα που να απαντούν στο παραπάνω ερώτημα. Είναι αρκετά δύσκολο να βρει κάποιος ενδιαφερόμενος τα μοντέλα που επιλέγονται και σχετίζονται με το χώρο της βιβλιοθηκονομίας και που εφαρμόζονται στα επιστημονικά περιοδικά της.

Λαμβάνοντας υπόψη την δυσκολία να εντοπιστούν θέσαμε ως κύριο σκοπό αυτής της εργασίας :

- σε προκαθορισμένο δείγμα να καταγραφούν τα βιβλιογραφικά μοντέλα που προτιμούν οι συγγραφείς, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συντάσσονται και παρουσιάζονται τα βιβλιογραφικά δεδομένα.

Παράλληλα θέσαμε και μερικούς έμμεσους στόχους όπως :

- να επισημάνουμε τα είδη των βιβλιογραφικών αναφορών
- να επιβεβαιώσουμε την αναγκαιότητα ύπαρξης μιας ορθής βιβλιογραφίας,
- να προβάλλουμε τους λόγους για τους οποίους έχει αξία η χρήση και η σωστή παράθεση των βιβλιογραφικών μοντέλων,
- να παραθέσουμε το πρόβλημα της λογοκλοπής με τις συνέπειες του,
- να παρουσιάσουμε τα διάφορα βιβλιογραφικά μοντέλα που υπάρχουν συνδέοντάς τα με τις ανάλογες επιστήμες,
- να καταλάβουμε ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ των βιβλιογραφικών μοντέλων ως προς την σύνταξη.
- να επισημάνουμε την αξία αλλά και τη σχέση των δεδομένων με την έρευνα και την ύπαρξη πολιτικής από τους εκδότες.

Επίσης να παραθέσουμε πληροφορίες σχετικά :

- με τα λογισμικά που συνδέονται για την δημιουργία των βιβλιογραφικών μοντέλων
- τα λογισμικά που έχουν ως μέλημα τον έλεγχο της παρουσίας του φαινομένου της λογοκλοπής.

Στο πρώτο κεφάλαιο δόθηκε βαρύτητα στην διασαφήνιση όρων όπως βιβλιογραφία και βιβλιογραφικές αναφορές. Επισημαίνονται οι διαφορές τους αλλά και η αξία τους τους και τρόποι με τους οποίους κατηγοριοποιούνται τα πρότυπα. Παρουσιάζονται και λογισμικά διαχείρισης αναφορών ενώ αναλύεται με τις συνέπειες του το φαινόμενο της λογοκλοπής.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνεται μια εκτενής αναφορά σχετικά τα δεδομένα και την αξία τους στην ερευνητική διαδικασία και τον διαχωρισμό τους σε πρωτογενή και δευτερογενή. Ακολουθεί μια παρουσίαση του τρόπου με τον διαχειρίζονται τα δεδομένα οι εκδότες μέσα από τις πολιτικές και αναφορές στη σύνταξη και κατάθεση τους σε αποθετήρια.

Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει μια παράθεση των τριών βασικών προτύπων (HARVARD, APA, MLA) με τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνουν οι αναφορές ,ειδική μνεία σύνταξης στα επιστημονικά περιοδικά ,συμπεριλαμβάνοντας και το ιστορικό υπόβαθρό τους .

Το τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται αποκλειστικά στη μεθοδολογία, τους τρόπους συλλογής των στοιχείων που αφορούν το ερευνητικό μέρος της εργασίας καθώς και τα προβλήματα και τις δυσκολίες που συναντήθηκαν και προσπεράστηκαν .

Στο πέμπτο κεφάλαιο έχουμε την λεπτομερή παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε δύο τμήματα : με αποτελέσματα για τα βιβλιογραφικά μοντέλα προτίμησης και με αποτελέσματα για την πολιτική των πρωτογενών δεδομένων. Πίνακες και διαγράμματα συνθέτουν την παρουσίαση για πιο εύκολη κατανόηση των αποτελεσμάτων.

Το έκτο κεφάλαιο αναφέρεται στη συγκριτική ανάλυση των πεδίων των βιβλιογραφικών προτύπων κυρίως στα επιστημονικά περιοδικά ,τόσο σε λίστα αναφορών όσο και σε αναφορές κειμένου.

Στο έβδομο κεφάλαιο έχουμε καταγράψει τα τελικά συμπεράσματα της έρευνας μας, παραθέτοντας με ποσοστά ποιο μοντέλο προτιμήθηκε και επιλέχθηκε στο δείγμα των επιστημονικών περιοδικών και σε ποιο ποσοστό υπήρχε ή όχι πολιτική δεδομένων. Τέλος, παραθέτουμε μελλοντικές προτάσεις για έρευνα .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ

1.1 Βιβλιογραφία ,βιβλιογραφικές αναφορές και τα είδη της

Για τη συγγραφή μιας εργασίας ο συγγραφέας ή δημιουργός οφείλει, να τεκμηριώσει τα λεγόμενά του παραθέτοντας τις πηγές στις οποίες βασίστηκε .Η καταγραφή των πηγών ή και τεκμηρίων¹ ονομάζεται Βιβλιογραφία (bibliography).Αποτελεί υποχρέωση του συγγραφέα να υπάρχει και βρίσκεται στο τέλος του έργου του.

Πρακτικά, η βιβλιογραφία είναι μία λίστα με το σύνολο των πηγών (ανεξαρτήτου της μορφής που έχουν) όπου περιλαμβάνει για κάθε τεκμήριο, τα πλήρη βιβλιογραφικά του στοιχεία ,κατ' αναλογία με τις βιβλιογραφικές αναφορές του κειμένου. Εμφανίζεται με τον διαχωρισμό σε :

- ελληνική /ελληνόγλωσση
- ξένη /ξενόγλωσση βιβλιογραφία ,

αλφαβητικά και πάντοτε βασίζεται στο βιβλιογραφικό πρότυπο που επιλέχθηκε και έχει τον ανάλογο τρόπο σύνταξης.

Για να φτάσει κάποιος συγγραφέας στην βιβλιογραφία και στην συγκεντρωτική παρουσίαση των πηγών που επισκέφτηκε, θα πρέπει πρώτα να διεξάγει μία ανάλογη και σε βάθος έρευνα - θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε και βιβλιογραφική έρευνα ²-για το θέμα της εργασίας του. Στην διαδικασία της έρευνας , αφού ανατρέξει σε ένα πλήθος πηγών , ανάλογα :

- με το θέμα
- το είδος της εργασίας
- και τον ερευνητικό σκοπό

θα διαλέξει αυτές που εξυπηρετούν και συνδράμουν καθοριστικά στο ερευνητικό και θεωρητικό υπόβαθρο του θέματος.

¹ Τεκμήριο (Document) : στοιχείο επάνω στο οποίο μπορεί να στηριχτεί μια γνώμη, ένας ισχυρισμός, μια μαρτυρία, με τρόπο αναμφισβήτητο (Τριανταφυλλίδης , 2008) . Η μορφή που μπορεί να έχει ένα τεκμήριο είναι: βιβλίο,άρθρο επιστημονικού περιοδικού, ηλεκτρονικό βιβλίο , κεφάλαια από βιβλίο, ιστότοπος, βάση δεδομένων και άλλες μορφές ηλεκτρονικών μέσων στον παγκόσμιο ιστό.

² Βιβλιογραφική έρευνα (literature search):Μια εξαντλητική αναζήτηση δημοσιευμένων πληροφοριών για ένα θέμα που διεξάγεται συστηματικά χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα εργαλεία βιβλιογραφικής εύρεσης ,με στόχο τον εντοπισμό όσο το δυνατόν περισσότερου υπάρχοντος υλικού για το θέμα . (Reitz, 2014)

Διάγραμμα 1 .Βιβλιογραφία, Βιβλιογραφικές αναφορές

Εκτός από την ύπαρξη βιβλιογραφίας, κάθε έργο ή εργασία οφείλει να περιλαμβάνει και τις βιβλιογραφικές αναφορές για τις πηγές που έλαβε υπόψη του ο συγγραφέας -δημιουργός. Συχνά ,συναντιέται και ο όρος παραπομπή έναντι της βιβλιογραφικής αναφοράς με την ίδια όμως σημασία. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές υποδιαιρούνται με τη μορφή που θα επιλέξει ο συγγραφέας σε: αριθμητική και σε παρενθετική .

Με την αριθμητική παραπομπή ή αναφορά να νοείται ως :

- ένας αριθμητικός εκθέτης που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας δίπλα στο σημείο του αποσπάσματος της αναφοράς στο κείμενο ,ενώ η ολοκληρωμένη παράθεση με τα στοιχεία του έργου τοποθετούνται:
 - ◆ είτε στο τέλος της σελίδας (footnotes)
 - ◆ ή στο τέλος του κειμένου (endnote) .

Και την παρενθετική αναφορά ή παραπομπή, όπου ο δημιουργός παραθέτει τα πιο βασικά στοιχεία :

- ✓ το επίθετο του συγγραφέα και
- ✓ το έτος δημοσίευσης ή και των αριθμό των σελίδων

μέσα στο απόσπασμα της ροής του κειμένου σε παρένθεση και ανάλογα τον τρόπο σύνταξης που υποδεικνύει το εκάστοτε βιβλιογραφικό πρότυπο.

Ο παραπάνω διαχωρισμός των παραπομπών εμφανίζεται και με διαφοροποιήσεις. Σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο Πατρών (2017)οι παραπομπές αντί να διαχωρίζονται σε αριθμητικές και παρενθετικές, τοποθετούνται πρώτα οι υποσέλιδες -εντός κειμένου (footnote)και οι αναφορές

τέλους(endnotes).Ισχυρίζονται (Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Πατρών Μονάδα Υποστήριξης Χρηστών, 2017) ότι οι αναφορές αυτές μπορεί να υποδεικνύονται με διάφορους τρόπους και τότε επισημαίνει την αριθμητική παρενθετική αναγραφή. Έπειτα η αριθμητική αναγραφή υποδιαιρείται σε δύο επιπλέον μορφές: μία με τη μορφή εκθέτη στο κείμενο και η άλλη μορφή με την αναγραφή αριθμού που αντιπροσωπεύει κάποιο άλλο έργο-τεκμήριο. Δηλαδή κάθε αριθμός να αντιστοιχεί σε ένα έργο συγγραφέα .

Γενικότερα οι αποκλίσεις που φαίνονται στην παρουσίαση των παραπομπών και της βιβλιογραφίας μέσα σε ένα έργο δεν είναι τόσο μεγάλες και αυτό το οποίο είναι προαπαιτούμενο είναι ότι ανάλογα το μοντέλο/βιβλιογραφικό στυλ που θα επιλέξει ο συγγραφέας, αυτό θα υποδηλώνει και θα καθορίζει και τη μορφή τους.

Βιβλιογραφικά Μοντέλα/βιβλιογραφικά στυλ/πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών ορίζονται ως τα μοντέλα ή τα συστήματα εκείνα τα οποία υποδεικνύουν « την μορφή με την οποία θα παρατίθενται ή θα συντάσσεται η πληροφορία για κάθε πηγή» (Εμμανουηλίδου, 2013).Δηλαδή οι κανόνες που υπαγορεύουν τις απαραίτητες πληροφορίες που χρειάζονται για την αναφορά,την ακριβή διάταξη της με τα κατάλληλα σημεία στίξης .Είναι πολλά διαθέσιμα στη σημερινή εποχή και τα περισσότερα χρησιμοποιούνται συχνά από τον εκάστοτε επιστημονικό χώρο.

Στην ελληνική γλώσσα -αν και είναι φανερό και ερμηνευτικά -η διαφορά μεταξύ βιβλιογραφίας και παραπομπής δεν χρησιμοποιείται τόσο πολύ όσο σε χώρες του εξωτερικού. Δηλαδή, με την ορολογία βιβλιογραφία δεν επισημαίνουμε κάποιο διαχωρισμό σε κατάλογο βιβλιογραφικών αναφορών(Reference List/Works) και στην αυτή καθαυτή βιβλιογραφία(Bibliography).

Σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων(2019) «ο κατάλογος βιβλιογραφικών αναφορών περιέχει μόνο το υλικό που έχει αναφερθεί με παρενθετικές ή αριθμητικές αναφορές εντός κειμένου ενώ η βιβλιογραφία περιέχει όλες τις πηγές που έχει χρησιμοποιήσει ο συγγραφέας για να διαμορφώσει το θέμα του και να στηρίξει τα επιχειρήματά του ασχέτως αν τελικά χρησιμοποιήθηκαν ή όχι (δηλαδή αναφέρθηκαν εντός κειμένου)».

Σημειώνεται επίσης ότι στην αγγλική γλώσσα οι ορολογίες φανερώνουν αυτή τη διαφορά και χρησιμοποιούνται συχνά οι όροι Reference list/ Cited works για τον κατάλογο βιβλιογραφικών αναφορών και ο όρος Bibliography για τη βιβλιογραφία ,γεγονός που δεν συναντάμε στην ελληνική γλώσσα, διότι με τον όρο βιβλιογραφία συμπεριλαμβάνονται όλα χωρίς διάκριση σε παραπομπή και ξεχωριστή βιβλιογραφία

1.1 Διαφορές μεταξύ Reference -Citation

Όπως προαναφέραμε η διαφοροποίηση μεταξύ της βιβλιογραφίας και αναφορών υπάρχει κυρίως στο εξωτερικό, γίνεται παρόλα αυτά χρήσιμο να αναφέρουμε και τις βασικές διαφορές τους .

<i>References</i>	<i>Citation</i>
ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ Ή ΚΡΙΣΗ ΜΙΑΣ ΘΕΣΗΣ Ή ΑΝΤΙΘΕΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΥΠΟΔΕΙΞΗ ΠΗΓΗΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΛΗΦΘΕΙ Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΜΕΣΑ ΣΕ ΠΑΡΕΝΘΕΣΗ
ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΡΓΟΥ,ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ ,ΟΝΟΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟ ΣΕΛΙΔΩΝ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΟΠΩΣ ΑΡΙΘΜΟ ΣΕΛΙΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

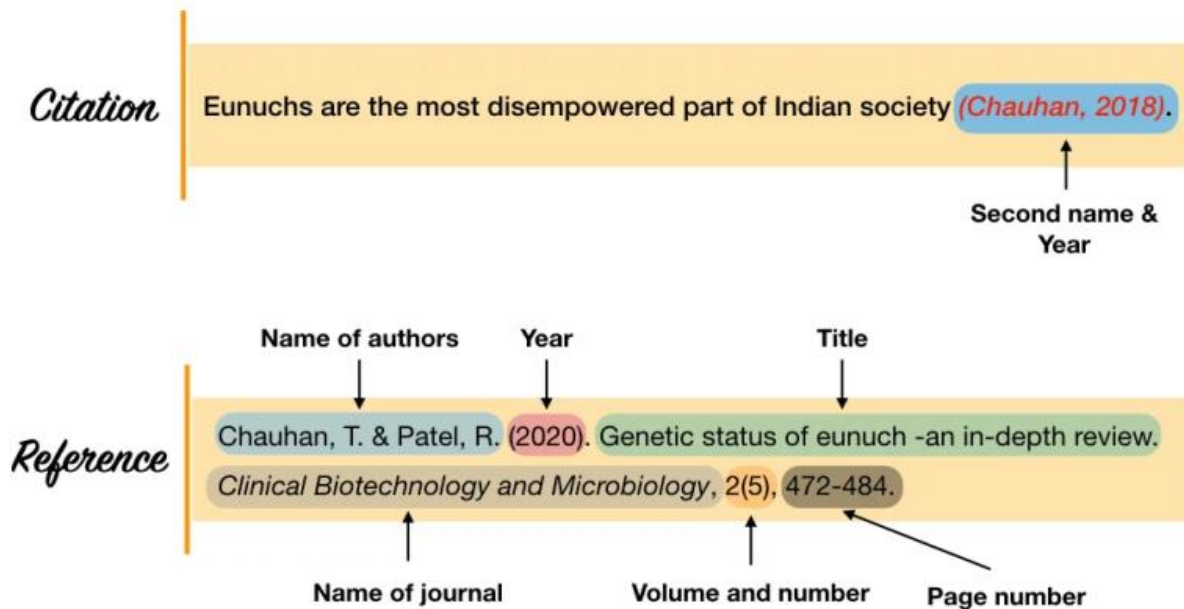
Πίνακας 1.Διαφορές αναφορών(Reference) -παραπομπών (Citation)

Πηγή: Tushar , 2021

Ο πίνακας 1 παρουσιάζει συγκεντρωτικά τις περισσότερες διαφορές ,συγκρίνοντας τη βιβλιογραφία με τις αναφορές .Για να έχουμε σωστά αποτελέσματα στην σύγκρισή μας, πρέπει να θέσουμε και τα σωστά κριτήρια όπως είναι :

- η χρησιμότητά τους
- ο σκοπός τους
- η θέση που έχουν μέσα στο κείμενο-έργο ,
- οι πληροφορίες που παρέχουν στον αναγνώστη.

Στο κριτήριο της χρησιμότητάς :οι αναφορές παρέχουν ολόκληρη την πηγή της πληροφορίας ενώ οι παραπομπές την βασική πηγή της πληροφορίας .Στον σκοπό οι αναφορές υποστηρίζουν αλλά και κρίνουν μία θέση ή μια αντίθεση γνώμη με την παράθεση τους. Αντίθετα οι παραπομπές υποδεικνύουν την πηγή της πληροφορίας που έχει ληφθεί.

Εικόνα 1. Διαφορά του τρόπου εμφάνισης της παραπομπής (Citation) και των αναφορών (Reference)

Πηγή: Tushar , 2021

Στο κριτήριο τη θέση: μέσα στο κείμενο οι αναφορές βρίσκονται είτε ως αναφορές τέλους ή στο τέλος του κειμένου ενώ οι παραπομπές βρίσκονται μέσα σε παρένθεση όπως φαίνεται και στην εικόνα 1. Στο κριτήριο για το είδος: οι πληροφορίες περιέχουν οι αναφορές περιλαμβάνουν την ημερομηνία έκδοσης του έργου , του τίτλο του βιβλίου ή του περιοδικού, το όνομα του συγγραφέα και τον αριθμό σελίδων . ενώ οι παραπομπές ένα περιορισμένο αριθμό πληροφοριών όπως το έτος έκδοσης και το όνομα του συγγραφέα. Γενικά οι αναφορές πρέπει να αναζητηθούν και να καταγραφούν κατά την συγγραφή της εργασίας από τον δημιουργό ενώ οι παραπομπές που βρίσκονται στο σώμα του κειμένου και προέρχονται από μια εξωτερική πηγή.

1.3 Η αξία των βιβλιογραφικών αναφορών και των βιβλιογραφικών προτύπων μέσα από τη χρήση τους .

Κάθε συγγραφέας μέσα από την επιλογή και την ορθή χρήση βιβλιογραφικών συστημάτων στην εργασία του , που θεωρείται επιβεβλημένη και αναγκαία :

- ✓ τεκμηριώνει τα επιχειρήματά του.

Επιπλέον αποδεικνύει :

- ✓ την αξιοπιστία και την εντιμότητά του (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη και κέντρο Πληροφόρησης, 2019) καθώς αναγράφοντας τις πηγές ,δεν υποπίπτει στο φαινόμενο της λογοκλοπής αλλά

- ✓ δίνει την δυνατότητα στους αναγνώστες του να διαπιστώσουν οι ίδιοι τις πηγές που στηρίζουν τις θέσεις του και τον βαθμό αξιοπιστίας και εγκυρότητας που έχουν.

Εκτός των παραπάνω βασικών χαρακτηριστικών υπάρχουν και άλλοι λόγοι για τους οποίους τα βιβλιογραφικά συστήματα είναι σημαντικά και θα μπορούσαμε να τους κατατάξουμε σε τρεις κατηγορίες :

- ❖ στο επίπεδο του συγγραφέα
- ❖ στο ίδιο το έργο -πρόνημα
- ❖ στο επίπεδο όλης της ερευνητικής ή ακαδημαϊκής κοινότητας

Στη πρώτη κατηγορία ,στο επίπεδο του συγγραφέα : η χρήση των αναφορών και η επιλογή του κατάλληλου βιβλιογραφικού μοντέλου υποδηλώνει ότι : ο συγγραφέας -ερευνητής έχει μελετήσει σε βάθος το θέμα που ερευνά και έχει αναζητήσει προγενέστερες πηγές ενώ είναι γνώστης και της ερευνητικής διαδικασίας. Επίσης υποδηλώνει ότι έχει την δική του «ταυτότητα» ως συγγραφέας και την ανάλογη ωριμότητα να διαχειρίζεται τις ιδέες, τα έργα άλλων συγγραφέων χωρίς να τα καταχράται .Παράλληλα ,προάγεται η ευγενής άμιλλα μεταξύ των συγγραφέων και ο υγιής ανταγωνισμός.Φανερώνεται και η κριτική σκέψη του συγγραφέα-ερευνητή στον τρόπο με τον επιλέγει τις πηγές του, δημιουργώντας αναφορές στα σωστά σημεία του έργου είτε προς υποστήριξη των θέσεων του είτε ακόμη και προς αντιπαράθεση .Επίσης, με τη χρήση των προτύπων προάγεται και η επιστημονική γνώση,διότι σε συγκεκριμένες επιστήμες επιλέγονται και πιο εξειδικευμένα βιβλιογραφικά μοντέλα όπου ο τρόπος διάταξης και σύνταξης των πληροφοριών ανταποκρίνεται στις ανάγκες αυτές.

Στη δεύτερη κατηγορία, στο ίδιο το έργο-πρόνημα : αποκτά πολύ μεγάλη αξία όταν με τη ορθή χρήση των αναφορών και την ακριβή τήρηση των βιβλιογραφικών συστημάτων υποστηρίζονται οι θέσεις -τοποθετήσεις του συγγραφέα. Οι σωστά δομημένες και κατάλληλες αναφορές σε ένα έργο αναδεικνύονται και ως δείκτης ποιότητας του ίδιου του έργου, γεγονός που μπορεί να συμβάλλει ως πηγή και σε μεταγενέστερες έρευνες .Η χρήση των μοντέλων στην δημιουργία της βιβλιογραφίας -σε κάθε έργο του συγγραφέα ένα πρότυπο επιλέγεται - έχει ως αποτέλεσμα όλες οι πηγές να συντάσσονται σε μια συγκεκριμένη μορφή. Αυτή η ομοιομορφία προσδίδει μία καλαισθησία στον τρόπο που παρουσιάζονται οι πηγές ,ενώ διευκολύνει και τον αναγνώστη στο εύκολο και άμεσο εντοπισμό της πηγής που τον ενδιαφέρει από την βιβλιογραφία, καθώς τα στοιχεία των όλων πηγών εμφανίζονται με την ίδια σειρά

Στην τρίτη κατηγορία στο επίπεδο όλης της ερευνητικής ή ακαδημαϊκής κοινότητας: έχουμε την αξία και τα οφέλη που αποκομίζει όλη η κοινότητα και τα οποία είναι πολλά.Όταν οι

συγγραφείς -δημιουργοί των έργων χρησιμοποιούν τις αναφορές αλλά και γενικότερα τα βιβλιογραφικά μοντέλα στα έργα τους συνδράμουν στην ανάπτυξη της επιστήμης τους.Επίσης εξελίσσεται ομαλά η επικοινωνία μεταξύ των ερευνητών χωρίς τον φόβο της οικειοποίησης ή κατάχρησής των έργων τους ενώ αναπτύσσονται και δεσμοί συνεργασίας μεταξύ τους είτε από τον ίδιο επιστημονικό κλάδο είτε από διαφορετικό.

1.4 Πώς επιτυγχάνονται οι βιβλιογραφικές αναφορές –συσχετισμός με τα βιβλιογραφικά συστήματα

Για να δημιουργηθεί επομένως μία βιβλιογραφία και για να γίνουν οι βιβλιογραφικές αναφορές αποδίδοντας μνεία ευθύνης είναι αναγκαία η χρήση βιβλιογραφικών μοντέλων. Τα περισσότερα γνωστά πρότυπα χρησιμοποιούνται συχνά από τον εκάστοτε επιστημονικό χώρο αφού αποτυπώνουν τις επιστημονικές ανάγκες είτε γιατί το ίδιο το μοντέλο αποτελεί προϊόν δημιουργίας και εξειδίκευσης του ίδιου κλάδου. Διαμορφώνουν την εμφάνιση των πληροφοριών σε μία τυπική μορφή ,διευκολύνοντας και αναπτύσσοντας έναν διάυλο επικοινωνίας στον ερευνητικό χώρο .

Πιο αναλυτικά, τα βιβλιογραφικά μοντέλα τα οποία στη σημερινή εποχή ξεπερνούν ακόμη τις εκατοντάδες ως προς τον αριθμό, περιέχουν κανόνες το κάθε ένα ξεχωριστά .Υπάρχουν διαθέσιμα με μορφή οδηγιών

- είτε σε έντυπη μορφή
- είτε σε ηλεκτρονική μορφή
- είτε και τα δύο είδη

και είναι στη διάθεση κάθε συγγραφέα και μελλοντικού συγγραφέα ή ερευνητή να τα μελετήσει διεξοδικά .Το κάθε ένα υποδηλώνει τη σειρά με την οποία θα τοποθετηθεί η εκάστοτε πληροφορία και δεν παραλείπονται οι σαφείς και περιεκτικές οδηγίες ως προς τις διάφορες περιπτώσεις αλλά και τα είδη των τεκμηρίων ή των πηγών.

In some cases, vaccinations have caused patients to become sick rather than preventing illness. Factors contributing to these cases include medication errors made by nurses and physiological difference among patients (Drees 363). These cases are rare, however, and healthcare professional agree that benefits of vaccination far outweigh potential risks (Szabo). Drees shows that the percentage of pregnant women receiving flu vaccinations has risen since 2000 and remains above 60% (366).

Εικόνα 2.Απόσπασμα αναφορών(citation) εντός κειμένου με βάση το πρότυπο MLA

Πηγή : Northern Virginia Community College ,2022

Works Cited

Drees, M. M. "Sustained High Influenza Vaccination Rates and Decreased Safety Concerns Among Pregnant Women During the 2010–2011 Influenza Season." *Vaccine* 31.2 (2013): 362-366. *Academic Search Complete*. Web. 19 Jan. 2013.

Szabo, Liz. "Vaccine Schedule Safe for Kids, Panel Says." *USA Today* 17 Jan. 2013: 04D. *Gale Opposing Viewpoints In Context*. Web. 19 Jan. 2013.

Εικόνα 3. Απόσπασμα βιβλιογραφίας από την τελευταία σελίδα ενός έργου με βάση το πρότυπο MLA

Πηγή :Northern Virginia Community College ,2022

Στις παραπάνω έχουμε τα παραδείγματα παρατηρούμε την διαφορά στο τρόπο που παρουσιάζονται οι βιβλιογραφικές αναφορές και η πλήρης βιβλιογραφία, έχοντας ως τυχαίο παράδειγμα το βιβλιογραφικό μοντέλο MLA. Τα ίδια έργα στα οποία έγινε αναφορά μέσα στο σώμα του κειμένου, επισημαίνονται με το κίτρινο χρώμα (εικόνα 2) είναι τα ίδια με τα πλήρη βιβλιογραφικά στοιχεία τους στο τέλος του έργου (εικόνα 3). Επίσης, στην εικόνα 2 ο αριθμός 363 και 366 που παρουσιάζεται μέσα στην παρένθεση (με κίτρινο χρώμα) είναι ο αριθμός της σελίδας που γίνεται η αναφορά του συγκεκριμένου αποσπάσματος και υποδηλώνουν το ακριβές σημείο από όπου έγινε η αναφορά.

Στην εικόνα 3 η βιβλιογραφία προέρχεται από μία λίστα αναφοράς για ένα άρθρο. Όπως φαίνεται, όλες οι πληροφορίες που εμφανίζονται ακολουθούν μια συγκεκριμένη σειρά και βασίζονται σε συγκεκριμένο μοντέλο. Αναγράφεται πρώτα το επίθετο με κόμμα μετά τα αρχικά γράμματα του ονόματος του συγγραφέα και τοποθετείται μία τελεία. Ο τίτλος του άρθρου μέσα σε εισαγωγικό πλαίσιο και κάτω τελεία. Σε πλάγια γραφή ο τίτλος του περιοδικού. Στα επόμενα σημεία όπου ακολουθεί ο αριθμός του τεύχους ή του τόμου. Έτος εκδόσεως σε παρένθεση το εύρος σελίδων που βρίσκονταν η αναφορά. Το όνομα της βάσης δεδομένων του εκδότη με πλάγια γραφή και ημερομηνία πρόσβασης του συγγραφέα που έκανε την αναφορά. Παρατηρούμε ότι στην βιβλιογραφία (εικόνα 3) ότι τα έργα που αναφέρθηκαν στο σώμα κειμένου με παραπομπές, εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά.

1.5 Κατηγοριοποίηση βιβλιογραφικών προτύπων

Ο μεγάλος αριθμός βιβλιογραφικών προτύπων οδηγεί συνήθως φοιτητές αλλά και συγγραφείς μη εξοικειωμένους, σε έντονο προβληματισμό ως προς την σωστή επιλογή του κατάλληλου προτύπου. Για το λόγο αυτό μπορεί κάποιος να διαπιστώσει την ευκολία που προσφέρει ένας διαχωρισμός ή μία κατηγοριοποίηση στην οποία μπορούν να καταταχθούν τα βιβλιογραφικά μοντέλα. Μερικές κατηγορίες είναι ανάλογα :

- το πόσο γνωστό είναι ένα μοντέλο στο ευρύ κοινό
- τους τύπους των αναφορών
- ο συσχετισμός των μοντέλων με κάθε επιστήμη

Αρχικά ,ένα απλός και αναμενόμενος τρόπος κατηγοριοποίησης είναι τα ευρέως γνωστά μοντέλα και μη. Με κριτήρια δηλαδή το βαθμό του πόσου διεθνώς διαδεδομένο, άρα και συχνά προτιμώμενο είναι . Σε αυτή την περίπτωση παρατηρούμε ότι κατατάσσονται μοντέλα τα οποία έχουν μεγάλο εύρος στις επιστημονικές ανάγκες αλλά και κάλυψη πολλών διαφορετικών ειδών –πηγών που δίνει τη δυνατότητα ευελιξίας στον συγγραφέα. Τα γνωστά αυτά πρότυπα περιλαμβάνουν εκτενή παραδείγματα αναφορών ή δημιουργίας βιβλιογραφιών. Χαρακτηριστικό τους γνώρισμα είναι οι πολλές υποπεριπτώσεις (δημιουργία αναφορών με ένα ή με δύο ή τρεις ή τέσσερις και πάνω συγγραφείς , αναφορά χωρίς το όνομα του συγγραφέα) που περιλαμβάνουν εξασφαλίζοντας τα ενδεχόμενα , που μπορεί να συναντήσει ένας συγγραφέας στην καταγραφή των πηγών . Σε κάθε υποπερίπτωση δίνεται και ο ανάλογος τρόπος σύνταξης του βιβλιογραφικού στοιχείου (σημεία στίξης,σειρά του κάθε βιβλιογραφικού στοιχείου). Τα παραπάνω αποτελούν βασικό προβάδισμα των βιβλιογραφικών μοντέλων ώστε να καθιερωθούν σε πρακτικό επίπεδο είτε στη συνείδηση πολλών συγγραφέων ως πιο γνωστά γιατί προσφέρουν πολλές επιλογές σε σχέση με άλλα πρότυπα τα οποία είναι πιο περιορισμένα και δεν έχουν τις προβλεπόμενες περιπτώσεις και υποπεριπτώσεις .

Στα πιο γνωστά μοντέλα κατατάσσονται:

- το Harvard,
- MLA,
- Chicago/Turabian,
- IEEE,
- APA,
- CSE,
- Vancouver,
- AMA,
- CBE,
- MLA

με αναφορές και βιβλιογραφίες που συντάσσονται βασιζόμενα σε αυτά .Αντιθέτως στον πρώτο διαχωρισμό έχουμε και τα λίγο πιο γνωστά όπως :

- το Bluebook

- ALWD
- ASA style
- MSSE
- SIAM
- AMS
- Oscola
- ASA
- ACS
- MHRA

Ο διαχωρισμός μεταξύ γνωστών και αγνώστων μπορεί να θεωρηθεί και ως σχετικός , καθώς ανάλογα τον συγγραφέα και το επίπεδό του ή το ερευνητικό του ενδιαφέρον μπορεί να συναντά μοντέλα τα οποία είναι άγνωστα για το κοινό και για τον ίδιο όχι.

Αυτό σχετίζεται και με το δεύτερο κριτήριο που θα επισημανθεί παρακάτω στον διαχωρισμό που αφορά το επιστημονικό κλάδο και στην κοινότητα στην οποία ανήκει .Για παράδειγμα το πρότυπο NLM μπορεί να θεωρηθεί άγνωστο για το ευρύ κοινό καθώς ανήκει στο χώρο της ιατρικής κοινότητας, ενώ για γνώστες της ιατρικής να είναι γνωστό .

Σε κάθε περίπτωση τα πιο γνωστά πρότυπα όπως το Harvard ,το MLA ,Chicago και φυσικά της APA και IEEE είναι αυτά τα οποία συναντώνται . Άρα είναι αναμενόμενο ότι τόσο οι φοιτητές όσο και ο υπόλοιπος ακαδημαϊκός, ερευνητικός ή συγγραφικός χώρος τα γνωρίζει περισσότερο από τα υπόλοιπα πρότυπα.

Άλλος διαχωρισμός θα μπορούσε να γίνει με κριτήριο τους δύο τύπους των αναφορών (types of citation).Είναι συχνό φαινόμενο πολλοί -κυρίως φοιτητές- να συγχέουν τους τύπους των αναφορών που υποστηρίζει το εκάστοτε πρότυπο .Το Northern Virginia Community College(2019) αναφέρει τα δύο βασικά είδη αναφορών: αναφορές στο κείμενο και αναφορές έργων ή βιβλιογραφία: *“The first type are in-text citations (also called parenthetical citations),which appear throughout your paper at end of sentences that you are citing .The second type of citation is the works cited or reference list ”.*

Υπάρχουν πρότυπα που υποστηρίζουν και τους δύο τύπους αναφορών ενώ άλλα πρότυπα έναν τύπο από τους δύο. Στις αναφορές κειμένου μπορούμε να επισημάνουμε -εκτός του τρόπου σύνταξης της αναφοράς -ποιο βιβλιογραφικό στοιχείο ή σημείο πρόσβασης θέλουμε να δώσουμε βαρύτητα στους αναγνώστες. Το University of Monash (2019)επιβεβαιώνει το παραπάνω λαμβάνοντας το μοντέλο της APA και επισημαίνει ότι : *“placement of citations*

can be important depending on the emphasis you wish to apply". Δηλαδή ότι η τοποθεσία των αναφορών μπορεί σημαντικά να εξαρτάται από την έμφαση που θέλουμε να δώσουμε.(παράδειγμα 1)

- δίνεται έμφαση στο συγγραφέα για αυτό τοποθετείται πρώτος
- **Jones(2012)** has concluded that.....
- δίνεται έμφαση στην πληροφορία οπότε τοποθετείται πρώτη
-as evidenced form a recent **Australian study** (Jones,2012)

Παράδειγμα 1. Διαφορά της έμφασης

Πηγή: Monash University , 2021

Άλλο ένα κριτήριο που θα μπορούσε να θεωρήσουμε ως αρκετά σημαντικό για την κατηγοριοποίηση ή των διαχωρισμό των μοντέλων είναι όπως προαναφέραμε το είδος των επιστημών.

Οι ανθρωπιστικές , κοινωνικές επιστήμες ,οι θετικές ή οι φυσικές επιστήμες καλύπτουν ένα φάσμα διαφορετικών συχνά δεδομένων και η ανάγκη για την καταγραφή των πηγών διαφέρει σημαντικά. Αυτό το κριτήριο αποτελεί ένα αρκετά αξιόπιστο τρόπο διαχωρισμού των βιβλιογραφικών προτύπων ,ενώ πολλοί συγγραφείς βασίζονται σε αυτή τη κατηγοριοποίηση. Επιλέγουν δηλαδή ένα πρότυπο που χρησιμοποιείται ή και προτείνεται για την επιστήμη τους. Στην εικόνα 4 και στον πίνακα 2 έχουμε ευρέως γνωστά πρότυπα όπως το: MLA, το CHICAGO και APA αλλά και άλλα όπως το Vancouver, NLM, AGLC και τις επιστήμες τις οποίες συνήθως ή αποκλειστικά χρησιμοποιούνται .

MLA	CHICAGO	APA
• ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ • ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ • ΘΕΟΛΟΓΙΑ • ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ • ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ • ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	• ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ • ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ • ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	• ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ • ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ • ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Εικόνα 4 .Ενδεικτική χρήση των προτύπων MLA,CHICAGO,APA ανάλογα τις επιστήμες

CDU Harvard	Other
Business	Law (AGLC)
Clinical Sciences	Pharmacy (Vancouver or NLM)
Engineering & IT (CDU Harvard or IEEE)	Engineering & IT (IEEE or CDU Harvard)
	History (CDU History Referencing and Essay Writing Guide)

Πίνακας 2.Χρήση προτύπων ανάλογα τον επιστημονικό κλάδο

Πηγή : Charles Darwin University Australia , 2023

1.6 Λογισμικά διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών(Reference Management Software)

Στο πέρασμα των χρόνων, ο μεγάλος αριθμός και η διαθεσιμότητα πολλών βιβλιογραφικών προτύπων για διευκόλυνση τόσο των συγγραφέων-ερευνητών για την καταγραφή των πηγών τους σε διαφορετικές επιστήμες όσο και για τους φοιτητές οδήγησε στη δημιουργία και την εμφάνιση λογισμικών:

- δημιουργίας
- συλλογής
- αποθήκευσης
- και διαχείρισης των βιβλιογραφικών αναφορών και της βιβλιογραφίας .

Ορισμένα λογισμικά δίνουν τη δυνατότητα της αναζήτησης και διασύνδεσης των ήδη δημοσιευμένων έργων ,αυξάνοντας τις επιλογές πρόσβασης στους ερευνητές-συγγραφείς σε ένα όλο και αυξανόμενο αριθμό έργων . Τα προγράμματα διατίθενται ή με διαδικτυακή χρήση ή μετά από την εγκατάσταση του λογισμικού στον προσωπικό υπολογιστή του ενδιαφερόμενου. Υπάρχουν πολλά που είναι διαθέσιμα μέσω διαδικτύου με δωρεάν πρόσβαση άλλα με συνδρομή και άλλα με πληρωμή. Επιγραμματικά αναφέρουμε :

- το Mendeley
- το Zotero
- το EndNote

ως τα πιο γνωστά έως τώρα.Το Mendeley είναι πολύ γνωστό πρόγραμμα όπου έχει το συνδυασμό και της πλατφόρμας διαδικτυακά αλλά και της εφαρμογής στον υπολογιστή.Συμβάλλει στη δημιουργία αναφορών αλλά μπορεί να εξάγει με αυτόματο τρόπο τα βιβλιογραφικά στοιχεία. Διαφοροποιήσεις στην διαδικτυακή έκδοση και στην εφαρμογή υπάρχουν και έγκειται κυρίως στο ότι στην εφαρμογή γίνεται με αυτόματο τρόπο αποθήκευση των αναφορών και η μετέπειτα επεξεργασία τους ,με διαμοιρασμό σε άλλους ερευνητές.

Το Zotero είναι και αυτό πολύ γνωστό πρόγραμμα και δίνει τη δυνατότητα της συγκέντρωσης και οργάνωσης περιεχομένου όλων των ειδών υλικού. Υπάρχει και η παροχή συγχρονισμού για τους ερευνητές που χρησιμοποιούν διαφορετικές συσκευές για να δίνεται πρόσβαση.

Το EndNote είναι ένα πρόγραμμα όπου έχει στόχο την διαχείριση των αναφορών και την σύνταξη βιβλιογραφίας .Εμφανίζεται σε εκδόσεις αλλά υπάρχει και διαδικτυακή εφαρμογή.

Στον παρακάτω πίνακα έχουμε μία σύγκριση μεταξύ των πιο γνωστών προγραμμάτων (του Zotero,Mendley,EndNote) τα οποία λόγω της χρησιμότητάς από τους ερευνητές θεωρούνται και εργαλεία έρευνας .

Criteria	Zotero	Mendeley	EndNote
Website	http://www.zotero.org/	http://www.mendeley.com/	http://endnote.com/
Web-based?	Can sync with online account; connectors for Firefox, Chrome, Safari and Opera available	Not primarily, but can sync with an online account which is editable	No, but can transfer library to EndNote Online
Operating System	Windows, macOS, Linux	Windows, macOS, Linux	Windows or macOS
Cost	Free for basic account, some cost for more online storage space	Free for basic account, some cost for more online storage space	CDU staff & students can download for free through portal
Word-processor compatibility	MS Word, Open Office, Libre Office, Google Docs	MS Word, Open Office, LaTeX	MS Office, Open Office, iWork Pages
Mobile Device Application	iPad, iPhone and 3rd party Android apps, web interface	iPad, iPhone, 3rd party Android apps, web interface	iPad, web interface
Number of citation styles	About 16 pre-loaded, "thousands" available for download from Zotero	Over 1180	Top 100 downloaded, over 4000 more available
Number of import filters	247 "translators;" other sources captured as web page	About 50, + COinS, + integrates with Zotero's "translators"	700+
Import from databases	Yes	Yes	Direct export from specific databases
Import citation info from web pages	Yes, also archives the page and you can add annotations	Yes, with a bookmark for a limited number of sites (mostly publishers or databases)	only with EndNote Online bookmarklet
Storage capacity	Unlimited local storage and data syncing; 100MB free Zotero file syncing (larger syncing plans available for purchase); or can use WebDav	Unlimited local storage and data syncing; 1GB personal and 100MB shared online space (larger online storage plans available for purchase)	Unlimited local storage
Attach associated files (PDFs, etc.)	Yes, with option to attach automatically	Yes, and can highlight and annotate PDFs	Yes, and can highlight and annotate PDFs
Search full text of PDFs	Yes	Yes	Yes
Duplicate detection	Yes	Limited	Yes; fully customisable
Create group or shared libraries	Yes	Yes, free for up to 3 group members (larger group plans available for purchase)	Yes, with up to 100 people and includes attachments and PDFs
Create bibliography with different styles	Yes	Yes	Yes
Automatic citation extraction from PDFs	Yes	Yes	Yes
Other features	Sync library with multiple computers Use tags to organize/search	Sync library with multiple computers Sync with Zotero library	Insert figures and charts using word processor integration

Πίνακας 3. Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών των λογισμικών διαχείρισης βιβλιογραφίας

Πηγή : Penn Steate University Libraries , 2023

Ο πίνακας 3 παρέχει από τις πιο απλές διαφορές μεταξύ των προγραμμάτων μέχρι τις πιο λεπτομερείς που μπορεί να αφορούν σε τεχνικό επίπεδο.

Στην αριστερή στήλη του πίνακα είναι λίστα με τα κριτήρια όπου όπως παρατηρούμε έχει 17 διαφορετικά σημεία σύγκρισης. Εάν θέλαμε να ομαδοποιήσουμε τα κριτήρια σύγκρισης θα μπορούσαμε στις εξής κατηγορίες :

- τα γενικά,
- τα τεχνικά
- και τα λειτουργικά.

Στα γενικά θα συμπεριλαμβάναμε τα κριτήρια :την διαδικτυακή σελίδα, την υποστήριξη μέσω πλατφόρμας διαδικτύου, το λειτουργικό σύστημα που χρησιμοποιούν, το οικονομικό κόστος και εάν δημιουργείται βιβλιογραφία με διαφορετικά πρότυπα. Στα τεχνικά τα κριτήρια που αφορούν την χωρητικότητα αποθήκευσης στο καθένα ,την δυνατότητα επισύναψης αρχείων για βιβλιογραφία ,την αναζήτηση κειμένων σε αρχεία, την αποδοχή διπλότυπης εγγραφής βιβλιογραφίας, την δημιουργία ομάδας διαμοιρασμού ,την αυτόματη αναφορά από αρχεία και τα άλλα επιπρόσθετα χαρακτηριστικά του καθενός.

Στα λειτουργικά θα μπορούσαμε να εντάξουμε με ποιο πρόγραμμα κειμένου υποστηρίζουν ,την εφαρμογές που υποστηρίζονται μέσω κινητών συσκευών ,τον μέγιστο αριθμό των αναφορών στο κάθε ένα, τον μέγιστο αριθμό εισαγωγής αρχείων, την δυνατότητα εισαγωγής από βάση δεδομένων, την δυνατότητα στοιχείων αναφοράς από ιστοσελίδες .

Κάθε ερευνητής-συγγραφέας έχοντας γνώση των παραπάνω θα μπορέσει κατά την διάρκεια της έρευνας του και ανάλογα τις απαιτήσεις της καταγραφής των πηγών του να επιλέξει το πρόγραμμα με βάση αυτό που θεωρεί ότι τον βοηθάει περισσότερο.

1.7 Το φαινόμενο της λογοκλοπής -Ορισμοί και έννοιες

Όπως ήδη μέχρι τώρα επισημάνθηκε , η μη αναγραφή των πηγών εκθέτει το έργο ενός συγγραφέα - δημιουργού στο φαινόμενο της λογοκλοπής με σημαντικές συνέπειες τόσο για τον ίδιο όσο και για ολόκληρη την κοινότητα ,υποσκάπτοντας , οποιαδήποτε αίσθηση και δυνατότητα προόδου αλλά και προκαλώντας ζημιά σε ερευνητικό και ακαδημαϊκό επίπεδο και τέλος στην ίδια την κοινωνία .

Στον χώρο της τριτοβάθμιας κυρίως εκπαίδευσης (πανεπιστήμια ,κολλέγια)και ερευνητικά ακόμα ιδρύματα είναι σύνηθες τα μέλη να έρχονται αντιμέτωποι με το φαινόμενο της λογοκλοπής ,καθώς και τις δυσμενείς επιπτώσεις. Για να γίνει αντιληπτό θα πρέπει πρώτα να διασαφηνίσουμε τι εννοούμε με τον όρο λογοκλοπή και να παραθέσουμε τους κατάλληλους ορισμούς που αποδίδουν καλύτερα την εννοιολογική σημασία.

Με τον όρο λογοκλοπή , ο οποίος αποτελεί την ελληνική απόδοση του αγγλικού όρου “plagiarism” ονομάζεται η *«ιδιοποίηση ξένης πνευματικής δημιουργίας με ανήθικό ,παράνομο τρόπο»* (Τριανταφυλλίδης, 2008). Πρόκειται για εκείνη την διαδικασία κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα έχουν αναπαραγάγει ένα τμήμα ,μέρος ή και όλο το έργο ,χωρίς να

έχουν κάνει την σχετική αναφορά στον πραγματικό δημιουργό. Δηλαδή, καταχράζονται ένα έργο που δεν τους ανήκει ενώ επιδιώκουν να παραστήσουν τους δημιουργούς στοχεύοντας σε προσωπικό κέρδος. Παρόμοια η American Association of University Professors επαληθεύει τα παραπάνω, ενώ επισημαίνει και μια σημαντική λεπτομέρεια ως προς τι μπορεί να θεωρηθεί λογοκλοπή. Δίνοντας μια πιο σφαιρική και ολοκληρωμένη διάσταση και καταρρίπτοντας την αντίληψη που ενδεχομένως ισχύει εσφαλμένα μέχρι σήμερα ότι λογοκλοπή είναι μόνο το παραγόμενο δημοσιευμένο έργο. Αναφέρει ότι η: *“ιδιοποίηση ιδεών, μεθόδων και κειμένου από κάποιον άλλο, χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη αναφορά στην πηγή και με την σαφή πρόθεση να παρουσιαστούν ως πνευματική δημιουργία του προσώπου αυτού”*. (American Association of University Professors, 1989)

Στο πλαίσιο αυτού του ορισμού της λογοκλοπής δεν περιλαμβάνονται επομένως μόνο η κλοπή ενός μέρους ή ολόκληρου έργου χωρίς την αναγραφή της πηγής και η αναπαραγωγή ή ιδιωτική χρήση της αλλά κάθε τι που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως προσωπικό παραγόμενο έργο. Οι ιδέες, οι απόψεις, οι θέσεις ενός συγγραφέα ή ερευνητή, οι μέθοδοι έρευνας, οι τρόποι και τα μέσα για την διεξαγωγή πειραμάτων, ο τρόπος θεώρησης και η περιγραφή ή αναφορά γεγονότων, οι τρόποι παρουσίασης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας, πίνακες και διαγράμματα, σχεδιαστικές και γραφικές αναπαραστάσεις, οπτικό ή ακουστικό υλικό που, όπως θα δούμε παρακάτω τοποθετείται στα είδη της λογοκλοπής, είναι μερικά που περιλαμβάνονται.

Για την αποφυγή του φαινομένου της λογοκλοπής η οποία δεν είναι σε καμία περίπτωση αποδεκτή σε ακαδημαϊκό επίπεδο συγγραφής, χρειάζεται η αναγνώριση όλων των πηγών όλων των ειδών, όπως και εκείνων των πηγών που εμπεριέχονται σε έναν ευρύτερο χαρακτηρισμό του όρου της λογοκλοπής όπως είδαμε από την American Association of University Professors. Επομένως κάθε μορφή πληροφορίας απαιτεί την αναγνώριση με οποιοδήποτε τρόπο (αναφορά ή παραπομπή) καθώς για κάθε πηγή υπάρχει ή υπάρχουν ο ή οι δημιουργοί πληροφοριών. Η υιοθέτηση άρα μιας ιδέας και η διάθεσή της στο κοινό χωρίς απόδοση της σχετική αναφοράς αντιμετωπίζεται ως λογοκλοπή, η οποία σαν όρος προέρχεται από το λατινικό *plagiarius* που έχει ως ερμηνεία τη λέξη *άρπαγας*, η οποία μπορεί να θεωρηθεί και ως επιμέρους σημασία του λογοκλόπου.

Ανάλογο ορισμό που ανταποκρίνεται στο εύρος του όρου λογοκλοπή βρίσκουμε και στο Meriam-Webster Dictionary (2023): *“To steal and pass off (the ideas or words of another) as one’s own: to use another’s product without crediting the source”*, επισημαίνοντας δύο βασικά σημεία αξία προσοχής. Πρώτον το θέμα των ιδεών που έχουμε αναφέρει παραπάνω

και κατ'επέκταση των απόψεων των δημιουργών-συγγραφέων:Όπου η κατάχρησή τους (ενν.των ιδεών)αποδίδεται στο φαινόμενο της λογοκλοπής αλλά και στο επίπεδο των πνευματικών δικαιωμάτων και θεωρείται κλοπή. Εναπόκειται δηλαδή στην πνευματική ιδιοκτησία του δημιουργού .Δεύτερον η φράση στον ορισμό “*without crediting the source*”υποδηλώνει την αναίρεση του φαινομένου της λογοκλοπής (ως προς τη χρήση ιδεών , απόψεων από άλλους)αρκεί να δηλωθεί η πηγή και ο αρχικός δημιουργός .

Παρόμοια ως προς την οικειοποίηση σκέψεων ή έργων άλλων προσώπων αποδίδει σε ορισμό και το Oxford dictionaries (2023): “*Plagiarism :The practice of taking someone else’s work or ideas and passing them off as one’s own .Recorded from early 17th century,the word comes fromLatin plagiarius “kidnapping”.(from plagium “a kidnapping”,from Greek pligion) +ism*”. Επομένως η παρουσίαση και γενικότερα η αναδημοσίευση ως νέων και πρωτότυπων έργων ή ιδεών άλλων δημιουργών είτε είναι πλήρες το έργο είτε τμήμα ή απόσπασμα που αποδίδεται στο ίδιο και προέρχεται από υπάρχουσες πηγές χωρίς τη συγκατάθεση των πραγματικών δημιουργών αποτελεί μια ηθικά αξιόποινη πράξη .

Ωστόσο η γνώση σε οποιαδήποτε μορφή της ,η οποία χαρακτηρίζεται ως καθιερωμένη αποτελεί δηλαδή γενική παραδοχή ,αναμφισβήτητο γεγονός ή γενική αλήθεια δεν θεωρείται ως νέα πληροφορία. Η χρήση της δεν επισύρει την εμφάνιση του φαινομένου της λογοκλοπής ενώ είναι ευνόητο ότι δεν χρειάζεται η εκάστοτε βιβλιογραφική αναφορά.

1.7.1 Νομικό πλαίσιο

Η λογοκλοπή (plagiarism) διαθέτει σοβαρές νομικές συνέπειες ,καθώς σχετίζεται άμεσα και αντιβαίνει στο νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων του δημιουργού .Βέβαια στην Ελλάδα το νομικό πλαίσιο δεν διασαφηνίζει πλήρως το φαινόμενο της λογοκλοπής και η ένταξη της τοποθετείται γενικά στο πλαίσιο περί παραβίασης της πνευματικής ιδιοκτησίας .

Συμπεριλαμβάνεται στον νόμο 2121/1993 (Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας , 2019) η ανάπτυξη θεμάτων της πνευματικής ιδιοκτησίας ,τα συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα. Ο νόμος ορίζει στο άρθρο 1 την έννοια του δημιουργού ως προς την νομική του διάσταση «*πνευματικοί δημιουργοί , με τη δημιουργία του έργου ,αποκτούν πάνω σε αυτό πνευματική ιδιοκτησία που περιλαμβάνει ,ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα ,το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασία του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα).*»

Η έννοια της λογοκλοπής είναι αρκετά ευρεία και έχει πολλές μορφές . Δεν παύει όμως , κυρίως για την ακαδημαϊκή κοινότητα να θεωρείται ένα σοβαρό παράπτωμα τόσο από την

πλευρά των φοιτητών και κατά περιπτώσεις και από την πλευρά του εκπαιδευτικού προσωπικού. Οι Trost (2009) και Christensen Hughes & Mc Cabe (2006) αποδίδουν τους όρους «ακαδημαϊκό παράπτωμα» και «ακαδημαϊκή ανεντιμότητα», καθώς δεν συμβαδίζει με τους κανόνες και τον κώδικα δεοντολογίας, καθώς επισύρει πειθαρχικές συνέπειες οι οποίες δεν είναι ορισμένες και με σαφήνεια.

Σε πολλά βέβαια πανεπιστήμια του εξωτερικού όποιοι φοιτητές έχει επιβεβαιωθεί ότι υπέπεσαν στο φαινόμενο της λογοκλοπής, τους επιβάλλονται σημαντικές κυρώσεις μέχρι διακοπή φοίτησης. Στα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν προβαίνουν τόσο συχνά σε τέτοιες αποφάσεις, όπως διακοπή φοίτησης του εμπλεκόμενου φοιτητή ή και αποβολή του από το πανεπιστήμιο.

Σε κάθε περίπτωση, αν και τα είδη της λογοκλοπής είναι πάρα πολλά στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το παρόν παράπτωμα αποτελεί μία σοβαρή παθογένεια. Καθώς είτε με την πιο ακριβή εφαρμογή των εσωτερικών κανόνων του κάθε ιδρύματος από το πειθαρχικό συμβούλιο του πανεπιστημίου ή όχι - που σαφέστατα διαφέρει εάν πρόκειται για φοιτητή ή άλλο μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας που έχει μια πιο υπεύθυνη θέση - οφείλει να αντιμετωπιστεί με περισσότερη αυστηρότητα και να αντιμετωπίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα. Αυτό διότι επικεντρώνεται και στην ηθική διάσταση της πράξης που εμπεριέχει τη διάθεση της κλοπής από τον ή τους εμπλεκόμενους, όταν πρόκειται για μια εκούσια πράξη. Αν και δεν αμνηστεύει ή δικαιολογεί το αποτέλεσμα όταν πρόκειται για μια ακούσια πράξη, δηλαδή η προαίρεση δεν φανερώνει διάθεση κλοπής της πνευματικής ιδιοκτησίας και δόλο, τότε σαφέστατα τυγχάνει διαφορετική αντιμετώπισης και απόδοσης πειθαρχικής ή και μη συνεπειών.

1.7.2 Είδη και μορφές λογοκλοπής

Μέχρι τώρα αναφέραμε ότι η λογοκλοπή έχει πολλές μορφές ενώ με την περιορισμένη της έννοια δεν είναι τελείως σωστή η απόδοση ορισμών, εάν θέλουμε να είμαστε απόλυτα ακριβής. Ανάλογα το είδος του έργου, το πλαίσιο που εντάσσεται, το εύρος της λογοκλοπής που έχει προβεί ο συγγραφέας, το πλαίσιο των συνεπειών οδηγούν σε διάφορα είδη λογοκλοπής. Η «θεμελιώδης» βάση ωστόσο κάθε είδους και μορφής λογοκλοπής αλλά και στην απόδοση ορισμού είναι ότι η λογοκλοπή βασίζεται στην κλοπή πρωτότυπης πνευματικής δημιουργίας.

Ως προς το εύρος των μορφών της λογοκλοπής που μπορεί να συναντήσει κάποιος περιλαμβάνονται :

- το εικαστικό επίπεδο ,
- το προφορικό επίπεδο
- και το συγγραφικό επίπεδο .

Η πρώτη μορφή είναι γνωστή σε χώρους τέχνης και αναφέρονται παραδείγματος χάρη η αντιγραφή μιας καλλιτεχνικής δημιουργίας από άλλο καλλιτέχνη χωρίς την μνεία ευθύνης, η κλοπή μιας μουσικής σύνθεσης όλου ή επιμέρους και η διασκευή της ή η προσθήκη εκ νέου μιας μουσικής σημειογραφίας χωρίς της απόδοση ευθύνης στον αρχικό δημιουργό.

Στο δεύτερο επίπεδο έχουμε την προφορική λογοκλοπή που συναντάται σε περιπτώσεις όπου οι ιδέες ενός δημιουργού δεν προστατεύονται εξαιτίας αυτής της μορφής τους. Τέτοια παραδείγματα είναι μια ομιλία σε κοινό η αναμετάδοση μιας ζωντανής συζήτησης, Τα παραπάνω φυσικά δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει η έννοια της διασφάλισης των πνευματικών δικαιωμάτων.

Στο τρίτο και τελευταίο επίπεδο το συγγραφικό όπου θα αναφερθούμε και περισσότερο πρόκειται για όλες τις επιστημονικές δημοσιεύσεις ,βιβλία ,άρθρα ,επιστημονικά περιοδικά και κάθε είδους γραπτό δημοσιευμένο έργο .Στο συγγραφικό επίπεδο που συναντάται στου ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς χώρους τα παραπάνω αποτελούν σημαντικές ενδείξεις και σημεία εμφάνισης της λογοκλοπής ακόμα και εάν πρόκειται για λογοκλοπή ολόκληρης της πηγής ή μερική αντιγραφή.

Ωστόσο τα τρία προαναφερθέντα επίπεδα ανεξάρτητα τον χώρο που εμφανίζονται μπορεί να συνδυαστούν επομένως δεν είναι απόλυτη η παραπάνω κατηγοριοποίηση.Στο τελευταίο επίπεδο χωρίς να αποκλείονται τα άλλα δύο εντοπίζουμε πιο συχνά τα είδη της λογοκλοπής με απλή επισήμανση :

- αυτολογκλοπή (self-plagiarism)
- παράφραση (paraphrase)
- παραπλάνηση
- μερική αντιγραφή ή λογοκλοπή ολόκληρης πηγής

Η αυτολογκλοπή(self-plagiarism) *«περιγράφεται ως ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση συγκεκριμένων λέξεων από προηγούμενα δημοσιευμένα κείμενα»*(Mudrak, 2016). Και *«λογοκλοπή εαυτού συμβαίνει όταν ένας φοιτητής επαναχρησιμοποιήσει μέρος ή ολόκληρη εργασία που προηγουμένως είχε δοθεί για ακαδημαϊκή βαθμολογία και την παραδίδει σαν μέρος μίας άλλης εργασίας»* (Γεωργόπουλος , 2010) . Και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο (2020) επισημαίνει

ότι «η απλή αναφορά σε δικές μας ιδέες ενώ έχουν δημοσιευτεί σε προηγούμενες εργασίες χρειάζονται βιβλιογραφική αναφορά στις εργασίες αυτές.» Και συμπληρώνει «οδηγεί (ενν. η αυτολογοκλοπή) σε μία διαστρεβλωμένη εικόνα του συγγραφικού και ερευνητικού έργου» (Ιόνιο Πανεπιστήμιο Βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης, 2020) Μπορεί η αυτολογοκλοπή να φαίνεται ως μη σοβαρό παράπτωμα, ακόμη και να μη νοείται από κάποιον ως κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς δεν γίνεται αναφορά σε δημοσίευση τρίτων δεν παύει όμως να είναι λογοκλοπή. Πλήττεται με αυτό τον τρόπο η θέση του ως συγγραφέας αλλά και επιφέρει ίσως και μια γενική υποβάθμιση σε ολόκληρη την επιστημονική κοινότητα από τη στιγμή που τα ερευνητικά δεδομένα που παρουσιάζει δεν είναι πρόσφατα.

Άλλο είδος λογοκλοπής είναι η αντιγραφή. Η αντιγραφή πολύ εύκολα μπορεί κάποιος να την εντοπίσει καθώς πρόκειται: «η κατά λέξη αντιγραφή μεγάλου τμήματος ή ακόμα και ολόκληρου του πνευματικού έργου και η παρουσίαση του ως πόνημα του ή της συγγραφέα» (Βαρδακώστα, 2016). Αντίστοιχα και η μερική λογοκλοπή που είναι ένα τμήμα ενός έργου χωρίς να γίνει αναφορά.

Ένα είδος ακόμη είναι η παράφραση: «αναφέρεται στην έκφραση ιδεών τρίτων με δικές μας λέξεις και στόχος είναι να απλοποιήσει ή να παρουσιάσει μια σύνοψη ιδεών ενός συγγραφέα καθιστώντας τις ιδέες πιο κατανοητές ή για έμφαση ή ως ακολουθία σκέψης από το κείμενο του συγγραφέα» (Γεωργόπουλος, 2010). Η παράφραση επίσης συναντάται συχνά σε φοιτητές και αυτό γιατί η αντικατάσταση λέξεων και η προσπάθεια απόδοσης του ιδίου νοήματος είναι μία εύκολη διαδικασία από μέρους του φοιτητή και φτάνει με αυτό τον τρόπο στο τελευταίο είδος λογοκλοπής που είναι η παραπλάνηση. Με τη βοήθεια και άλλου προσώπου ή προσώπων επιδιώκει να παρουσιάσει ένα ολόκληρο έργο ως δικό του.

Κάθε μία από τις παραπάνω μορφές λογοκλοπής είτε προτιμηθεί λίγο είτε περισσότερο, είτε μεμονωμένα είτε ως συνδυασμό πολλών μορφών μαζί το αποτέλεσμα θεωρείται το ίδιο. Χαρακτηρίζεται ως λογοκλοπή και επιφέρει συνέπειες όχι μόνο στο συγγραφέα αλλά και σε άλλα πρόσωπα.

1.7.3 Συνέπειες λογοκλοπής

Με βάση όλα όσα έχουμε εξετάσει μέχρι τώρα κάποιος μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι ο εντοπισμός και η εμφάνιση του φαινομένου της λογοκλοπής επιφέρει μια σειρά από σημαντικές συνέπειες, ενώ η παρούσα παράθεση αυτών αναφέρεται κυρίως στον ακαδημαϊκό χώρο.

Το εύρος των συνεπειών εντοπίζεται σε τρία επίπεδα (Βαρδακώστα, 2018):

- των φοιτητών
- των μελών καθηγητών.
- σχέση καθηγητών -φοιτητών

Όταν ένας φοιτητής επιλέγει εκούσια να χρησιμοποιήσει το πόνημα ενός άλλου δημιουργού δημιουργεί ως προς το πρώτο επίπεδο των φοιτητών ένα αρνητικό κλίμα σε σχέση με τους υπόλοιπους, καθώς οι υπόλοιποι φοιτητές αισθάνονται ένα αίσθημα αδικίας και υποτίμησης αν εργάστηκαν σκληρά. Σε ηθικό επίπεδο ο φοιτητής προσπαθεί να προωθήσει μια πεποίθηση που φανερώνει ευκολία και ανταμοιβή χωρίς την ανάλογη ερευνητική προσπάθεια. Επομένως αναπτύσσεται μια αρκετά τεταμένη ατμόσφαιρα μεταξύ των φοιτητών . Βέβαια ,υπάρχει και το ενδεχόμενο της ακούσιας λογοκλοπής ,πέραν όλων των άλλων ενσωματώνεται και η περίπτωση να μην αναγράφεται κατάλληλα η αρχική πηγή και το έργο τρίτων μπορεί λανθασμένα να αντιμετωπιστεί ως λογοκλοπή. Αν και μπορεί ειδικοί της βιβλιογραφίας, βιβλιοθηκονόμοι αλλά και καθηγητές να διοργανώνουν ημερίδες και σεμινάρια με τη συμμετοχή ή με την εποπτεία των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών των ανάλογων σχολών με στόχο την εκμάθηση την ανάδειξη μια σωστής βιβλιογραφίας για την αποφυγή της λογοκλοπής.

Σε κάθε περίπτωση όμως το παράπτωμα της λογοκλοπής είτε εκούσια είτε ακούσια δεν παύει να υποδηλώνει την αδυναμία ή και την έλλειψη ικανότητας του ή των φοιτητών να αναπτύξουν τις ερευνητικές τους δεξιότητες.Να αναζητήσει δηλαδή και να εντοπίσει κατάλληλες πηγές τρίτων ,διαθέτοντας κριτική σκέψη .Να τις αξιολογήσει αλλά και να παραθέσει τις ατομικές απόψεις του ,τα ανάλογα συμπεράσματα ,ιδέες και θεωρίες χωρίς να αναπαραγάγει γνώμες άλλων. Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Βαρδακώστα , 2016)σε οδηγό τον αναφέρει μεταξύ άλλων ότι *«η σύγχυση των φοιτητών σχετικά με τις ορολογίες ,στη χρήση των αναφορών ,η απροσεξία στην τήρηση σημειώσεων αλλά και η παρανόηση για το είναι η λογοκλοπή»* φανερώνουν το προφίλ του φοιτητή.

Όλα τα παραπάνω επιβαρύνουν θέση του φοιτητή ενώ δεν είναι λιγότερο δύσκολη και η θέση των διδασκόντων .Οι διδάσκοντες μπροστά στο εντοπισμό των φοιτητών τους σε περιπτώσεις λογοκλοπής αισθάνονται απαξίωση ως προς την εκπαιδευτική διαδικασία.Η απώλεια αίσθησης εμπιστοσύνης προς τους φοιτητές , διότι βλέπουν το δόλο ως κίνητρο της λογοκλοπής ,αλλά και την απροθυμία τους για ουσιαστική μάθηση και εκμάθηση των τρόπων έρευνας όπως και χωρίς έλλειψη ικανότητας και δυνατότητας να αποτυπώσουν λεκτικά και γραφικά τα δεδομένα της πηγής .Επίσης οι καθηγητές αισθάνονται την έλλειψη επιθυμίας από τους

φοιτητές τους για την παραγωγή πρωτότυπων έργων δηλαδή, οι ίδιοι οι φοιτητές να γίνουν δημιουργοί αρχικών ιδεών.

Όταν ωστόσο το φαινόμενο της λογοκλοπής συναντάται στους ίδιους τους ακαδημαϊκούς ή καθηγητές τότε η βαρύτητα του παραπτώματος είναι ακόμα πιο μεγάλη. Η συμμετοχή καθηγητών σε συνέδρια ,ημερίδες και η συγγραφή επιστημονικών άρθρων ,βιβλίων και δημοσιεύσεων επιβαρύνει αρνητικά τη θέση τους στο πανεπιστήμιο. Πλήττεται η αξιοπιστία και το κύρος τους ως συγγραφείς και ως καθηγητές γιατί δεν εφάρμοσαν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Διότι προήγαγαν ένα αρνητικό πρότυπο στους φοιτητές τους. Υποβαθμίζεται και το επαγγελματικό ήθος τους ενώ σε εκδοτικό πλαίσιο ένας εκδότης δεν θα μπορεί να εκδώσει ένα προϊόν λογοκλοπής με ότι αυτό συνεπάγεται σε οικονομικό ή επαγγελματικό επίπεδο.

1.7.4 Λογισμικά αποτροπής λογοκλοπής

Για όλους τους παραπάνω λόγους τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί και εξελιχθεί πολλά λογισμικά τα οποία: αναζητούν, εντοπίζουν και αναδεικνύουν ποσοστά λογοκλοπής και είναι ιδιαίτερος χρήσιμα εργαλεία για τα πανεπιστημιακά ιδρύματα αλλά και τους οργανισμούς και τους εκδότες .

Για την διασφάλιση των δικαιωμάτων άλλωστε οι ίδιοι οι εκδότες στις προτροπές προς τους συγγραφείς τους παροτρύνουν να αναγράφουν τις πηγές τους -γεγονός το οποίο παρατηρήσαμε και στην έρευνα μας και ότι το περιεχόμενο υποβολής τους υπόκεινται πριν τη δημοσίευση αυστηρά και υποχρεωτικά σε έλεγχο μέσω συγκεκριμένων και αξιόπιστων λογισμικών. Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζονται ενδεικτικά κάποια από τα πιο γνωστά λογισμικά αποτροπής με ανάλογα χαρακτηριστικά το κάθε ένα.

	Plagiarismdetector.net • Σύνθετη αναζήτηση,μεταφόρτωση αρχείου/URL,υποστήριξη πολλαπλών μορφών αρχείων,λήψη αναφορών σε μορφή PDF• υποστηριζόμενες μορφές Txt,Doc,Docx• 1000 λέξεις ανά αναζήτηση στην δωρεάν έκδοση• με συνδρομή
	Grammarly • έλεγχος λογοκλοπής δυνατότητα έλεγχου γραμματικής και σαφήνειας νοημάτων , ενσωμάτωση ως επέκταση σε προγράμματα Firefox,Mozilla,Safari,Edge• υποστηριζόμενες μορφές Txt,Doc,Docx,RTF,ODT,Htm,Html• μόνο ο γραμματικός έλεγχος στην δωρεάν έκδοση• με συνδρομή
	SmallSEOTools • API έλεγχος Plagirism and Plugin,διαθέσιμο σε Google play store,Mac store• λήψη της αναφοράς λογοκλοπής• Txt,Doc,Docx,PDF, Tex• 1000 λέξεις ανά αναζήτηση• δωρεάν

Εικόνα 5. Χαρακτηριστικά λογισμικών ανίχνευσης λογοκλοπής

Τηρουμένων των αναλογιών αντίστοιχα πολλά πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού και της Ελλάδας τηρούν μια αντίστοιχη στάση στη ανίχνευση των φαινομένων της λογοκλοπής ανεξαρτήτως του ακαδημαϊκού επιπέδου , που απευθύνονται με τη χρήση και πάλι λογισμικών είτε δωρεάν είτε επί πληρωμής όπως το Eve2, Turnitin, iThenticate , Vipe, Plagirism Detector, Plagiarism Checker αλλά και ιστότοποι Dupli Checker, Copyscape.

Στον ακαδημαϊκό χώρο κυρίως χρησιμοποιείται το πολύ γνωστό Turnitin (Originality Check). Η βάση δεδομένων του είναι πολύ μεγάλη και περιέχει (Βιβλιοθήκη και κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστήμιο Πατρών , 2017) :

- αριθμό μεγαλύτερο από 160 εκατομμύρια άρθρα σε ακαδημαϊκά έργα και συνεργάζεται με παγκοσμίως με τους μεγαλύτερους εκδότες όπως (Emerald ,SAGE,Wiley) επιτρέποντας την πρόσβαση και στις δικές τους βάσεις δεδομένων.
- αριθμό μεγαλύτερο από 637 εκατομμύρια εργασίες που ανήκουν σε φοιτητές.
- αριθμό μεγαλύτερο από 61 δισεκατομμύρια ιστοσελίδες στις οποίες έχει πρόσβαση για έλεγχο
- χρησιμοποιείται σε πάνω από 15,000 εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Στον Ελληνικό χώρο, όλα πανεπιστήμια συμμετέχουν με την έκδοση της συνδρομής δίνοντας την δυνατότητα πρόσβασης σε μέλη του πανεπιστημίου:καθηγητές ,ερευνητές,μεταπτυχιακούς φοιτητές,και υπό προϋποθέσεις- για λόγους εκπαιδευτικούς μόνο- σε φοιτητές.

Το Turnitin ως λογισμικό κατά την διαδικασία ελέγχου αντιπαραβάλλει τα κείμενα που κατατίθενται με κείμενα είτε είναι άρθρα περιοδικών, είτε βιβλία ,είτε άλλες δημοσιευμένες εργασίες που βρίσκονται σε διάφορες θέσεις στο διαδίκτυο όπως ιδρυματικά αποθετήρια, βάσεις δεδομένων εκδοτών ή οργανισμών και εντοπίζει τα κοινά σημεία άλλα έργα . Η ανίχνευση της λογοκλοπής μπορεί να γίνει και σε κείμενο μεταφρασμένο.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι αυτό το οποίο ελέγχει τις εργασίες όλων των βαθμίδων των φοιτητών. Και χαρακτηριστικό του είναι η πολύ μεγάλη βάση δεδομένων ως προς την αντιπαραβολή για τον έλεγχο ενδεχόμενης λογοκλοπής.

Τα δύο βασικά χαρακτηριστικά του Turnitin στην διαδικασία είναι ότι :

- ◆ ελέγχει για ομοιότητες ή για πανομοιότυπες στο σώμα του κειμένου του έργου που αναρτά στην πλατφόρμα ο ενδιαφερόμενος σε σύγκριση με ό,τι περιέχει η βάση δεδομένων του και συνοψίζει τα αποτελέσματα υπογραμμίζοντας τις ομοιότητες.
- ◆ εμφανίζει ποσοστό ομοιότητας την υποβολή του έργου

Επιπρόσθετα το συγκεκριμένο λογισμικό από τις 4 Απρίλιου του 2023 έχει πλέον και τη δυνατότητα να ελέγχει εάν σε κάποια εργασία υπήρξε ή κατά τη συγγραφή τμήματος της είτε σε όλη την έκταση της η χρήση της γραφής AI(AL=Artificial Intelligence)δηλαδή της Τεχνητής Νοημοσύνης με το ChatGPT για παράδειγμα. Η συγκεκριμένη δυνατότητα ενεργοποιήθηκε

και ήταν διαθέσιμη για ανίχνευση λογοκλοπής μέσω του λογισμικού ενώ στον ελληνικό χώρο η χρήση της είναι μόνο αρχικά στην αγγλική γλώσσα .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

2.1 Δεδομένα

Για την πραγματοποίηση μιας έρευνας ο ερευνητής ανάλογα με το με το θέμα του είναι αναγκαίο να συλλέξει δεδομένα καθώς κάθε έρευνα στηρίζεται σε δεδομένα . Χωρίς δεδομένα δεν μπορεί μία έρευνα να εκπονηθεί να ολοκληρωθεί και να καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα. Τα δεδομένα με κύριο κριτήριο διαφοράς τον τρόπο με τον οποίο συλλέχθηκαν ταξινομούνται (Τσουκάτος , 2013) :

- σε πρωτογενή
- και δευτερογενή.

Διάγραμμα 2. Στάδια μιας ερευνητικής διαδικασίας

Πηγή : Τσουκάτος , 2013

Αν συλλέχθηκαν από τον ίδιο τον συγγραφέα ή τους συγγραφείς είναι πρωτογενή ή αν συλλέχθηκαν επεξεργασμένα σε προγενέστερο χρονικό διάστημα είναι δευτερογενή . Πριν τη συλλογή τους ο συγγραφέας-ερευνητής οφείλει να ακολουθήσει μία συγκεκριμένη σειρά από στάδια στο πλαίσιο της ερευνητικής του διαδικασίας ,όπως φαίνεται στο διάγραμμα 2.

Στον παρακάτω συγκεντρωτικό πίνακα έχουμε τις διαφορές μεταξύ των πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων. Στη αριστερή στήλη αναγράφονται τα κριτήρια με τα οποία γίνεται η σύγκριση.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΕΝΝΟΙΑ	ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ-ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΤΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΗ	ΣΥΛΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΆΛΛΟΝ Ή ΆΛΛΟΥΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΑ-ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ	ΤΩΡΙΝΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ-ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΕΙΔΟΣ ΠΗΓΗΣ	ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ, ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Σ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ, ΒΙΒΛΙΑ, ΑΡΘΡΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΥΨΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΧΑΜΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΜΕΓΑΛΟ	ΜΙΚΡΟ
ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ-ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΠΑΝΤΑ ΣΧΕΤΙΚΟ-ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΑΝΑΛΟΓΑ
ΜΟΡΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΧΩΡΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ-ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΗ ΜΟΡΦΗ	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ
ΒΑΘΜΟΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ	ΣΕ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΒΑΘΜΟ

Πίνακας 4. Συγκεντρωτικός πίνακας διαφορών μεταξύ πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων στην αριστερή στήλη αναγράφονται τα κριτήρια με τα οποία γίνεται η σύγκριση

Αρχικά ο συγγραφέας-ερευνητής, μέσα από την έρευνα του είναι απαραίτητο να θέσει το σκοπό και τους στόχους του οποίους επιδιώκει, ενώ προηγουμένους να ορίσει το πλαίσιο όπου κατευθύνεται επισημαίνοντας τις βασικές έννοιες. Μετά από αυτά τα στάδια θα χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια σε βάθος ανασκόπηση για το συγκεκριμένο θέμα και όσα σχετίζονται ή συνδέονται με αυτό. Να ανατρέξει σε πηγές, να ερευνήσει τους ήδη υπάρχουσες πηγές ως τους την αξιοπιστία τους και την εγκυρότητά τους και να τους διαχειριστεί όσο το δυνατό καλύτερα. Στη συνέχεια θα κληθεί να επιλέξει την κατάλληλη μέθοδο αλλά και τον τρόπο με τον οποίο θα συλλέξει τα δεδομένα του. Το συγκεκριμένο στάδιο του τρόπου της συλλογής των δεδομένων είναι πάρα πολύ σημαντικό για την πορεία όλης της έρευνας. Ανάλογα με τον τύπο των δεδομένων που θα επιδιώξει να συλλέξει ο ερευνητής ανάλογοι θα είναι και οι μέθοδοι ή τρόποι συλλογής τους, καθώς και οι πηγές στις οποίες θα αναζητήσει.

Ερωτηματολόγια σε έντυπη μορφή, ερωτηματολόγια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου παρατήρηση, πειράματα, ομάδες εστίασης, τηλεφωνικές συνεντεύξεις, περιπτώσιολογικές μελέτες, προσωπικές συνεντεύξεις αποτελούν μερικές από τις επιλογές για τη συλλογή πρωτογενών δεδομένων που έχουν στη διάθεσή τους οι ερευνητές. Οποια επιλογή ωστόσο και αν επιλέξουν πρόκειται για μια διαδικασία επίπονη, χρονοβόρα και σε αρκετές περιπτώσεις με μεγάλο οικονομικό κόστος, διότι θα χρειαστούν πόροι είτε υλικοτεχνική υποδομή είτε και εργαζόμενοι για τη συλλογή μεγάλου όγκου δεδομένων. Ο ίδιος ο ερευνητής θα χρειαστεί να έχει τον συνολικό έλεγχο και την επίβλεψη για την πορεία της έρευνας στην προσπάθεια συλλογής των δεδομένων.

Αντίθετα στη συλλογή δευτερογενών δεδομένων όπου οι επιλογές είναι βιβλία, ιστότοποι, κυβερνητικές σελίδες, επίσημα αρχεία, άρθρα περιοδικών τα δεδομένα δεν χρειάζονται από τον ερευνητή τον ίδιο βαθμό επεξεργασίας. Η διαχείριση τους είναι πιο εύκολη, καθώς έχουν ήδη επεξεργασμένη μορφή-διότι σε προγενέστερο χρόνο άλλος ερευνητής τα συνέλεξε και τα επεξεργάστηκε - και συνεπώς απαιτεί λιγότερο χρόνο ως τους τη συλλογή τους. Επίσης το οικονομικό κόστος είναι συγκριτικά πολύ μικρότερο, ενώ η διαδικασία είναι αρκετά εύκολη και γρήγορη χωρίς να απαιτεί περισσότερο χρόνο από τον ερευνητή.

Μετά την ολοκλήρωση της συλλογής των δεδομένων θα χρειαστεί στο επόμενο στάδιο η ανάλυσή τους ώστε να οδηγηθεί η έρευνα σε ασφαλή συμπεράσματα. Η ανάλυση των δεδομένων σχετίζεται με τις μεθόδους που επέλεξε ο ερευνητής και σε τι βαθμό μπορούν να δώσουν αποτελέσματα καθώς και αν η επεξεργασία τους είναι εφικτή χωρίς πολλά περιθώρια λάθους. Στο επόμενο στάδιο ο ερευνητής θα έχει καταλήξει σε κάποια τελικά συμπεράσματα τα οποία θα αποτελέσουν και τη βάση αλλά και την αφετηρία για τη συγγραφή του έργου πάνω σε αυτό το θέμα της έρευνας που επέλεξε. Τα τελικά συμπεράσματα στα οποία κατέληξε αποδεικνύουν αν εκπληρώθηκε ο σκοπός της έρευνας αν οι επιτεύξιμοι στόχοι υλοποιήθηκαν και αν αρχική υπόθεση-προβληματισμός μέσα από την έρευνα αυτή απαντήθηκε. Άμεση εξάρτηση για την εξαγωγή συμπερασμάτων έχει η διαχείριση και η σωστή ανάλυση των δεδομένων. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι ερευνητές που συλλέγουν πρωτογενή δεδομένα για τις έρευνές τους, εκτός των μειονεκτημάτων που έχουν, επειδή είναι πρωτότυπα πάντοτε έχουν συνάφεια με το θέμα της έρευνας που πραγματεύονται. Ενώ τα δευτερογενή δεδομένα ανάλογα τις πηγές του ερευνητή και το θέμα της έρευνας έχουν λιγότερη συσχέτιση με το θέμα. Δεν μπορούμε να παραλείψουμε ότι και τα δευτερογενή έχουν συλλεχθεί ή ακόμα παραχθεί για να ανταποκριθούν σε προγενέστερες έρευνες και μελέτες και να απαντήσουν σε ένα άλλο θέμα.

2.2 Πολιτική δεδομένων- Εκδότες

Ο τρόπος συλλογής, διαχείρισης και επεξεργασίας δεδομένων έχει πολύ σημαντική θέση στη διαδικασία μίας έρευνας. Οι περισσότεροι εκδότες - ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια που ο όγκος της πληροφορίας αυξάνεται και η δυνατότητα πρόσβασης στην πληροφορία και σε πηγές είναι εύκολη και εφικτή για τον καθένα -γνωρίζουν την αξία της σχέσης μεταξύ δεδομένων και έρευνας . Αλλά γνωρίζουν και τα κέρδη και τα οφέλη σε επιστημονικό, εκδοτικό και οικονομικό επίπεδο από τη σωστή διαχείριση των δεδομένων των ερευνητών.Πολύ μεγάλοι εκδότες με κύρος και αξιοπιστία σε διαφορετικές επιστήμες όπως :

- ❖ SAGE
- ❖ Elsevier
- ❖ Emerald
- ❖ Taylor and Francis
- ❖ Wiley

και πολλοί άλλοι διαθέτουν πολιτική διαχείρισης υποδεικνύοντας και κατευθύνοντας του συγγραφείς πως να καταγράψουν τα δεδομένα που προηγήθηκαν της έρευνας τους, υποστηρίζοντας μια πολιτική ανοικτών δεδομένων γνωστή ως Open Data Policy.

Η υποστήριξη μίας πολιτικής ανοικτών δεδομένων όπου οι μεγάλοι παγκοσμίως εκδότες συμμετέχουν έχει τη βάση του στην αξία των ερευνητικών δεδομένων, τα οποία πρακτικά αποτελούν τα στοιχεία που αποδεικνύουν τις θέσεις του ερευνητή. Παρατηρείται ότι ολοένα και περισσότεροι εκδότες ,οργανισμοί αλλά και χρηματοδότες θέτουν ως προαπαιτούμενο στους συγγραφείς την καταγραφή των ερευνητικών δεδομένων τους και την διάθεσή τους για κοινή χρήση .

Σύμφωνα με τους εκδότες Elsevier (2023)και Taylor and Francis (2023) υπάρχουν πάρα πολλά οφέλη σε σχετικά με την κοινή χρήση των ερευνητικών δεδομένων. Τα οφέλη κατηγοριοποιούνται σε τρία επίπεδα:

- ❖ στο σύνολο του επιστημονικού-ερευνητικού χώρου
- ❖ στην κοινωνία
- ❖ στον ίδιο τον συγγραφέα-ερευνητή .

Σε κάθε επίπεδο τα οφέλη είναι σημαντικά .Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι :στο σύνολο της επιστημονικής κοινότητας -όπου και οι εκδότες ή ερευνητικοί οργανισμοί έχουν θέση και έχουν στενή συνεργασία με τους ερευνητές-η διάθεση των ερευνητικών δεδομένων συμβάλει:

- ✓ στην βελτίωση της ερευνητικής διαδικασίας. Κάθε συγγραφέας-ερευνητής που δημοσιοποιεί τα ερευνητικά του δεδομένα συμβάλλει σε συνθήκες διαφάνειας της όλης τη διαδικασίας.
- ✓ δυνατότητα της επαναχρησιμοποίησης των ίδιων ερευνητικών αποτελεσμάτων. Η κοινή χρήση των δεδομένων μπορεί να δώσει τη δυνατότητα και για νέες αναλύσεις και ερμηνείες αλλά και έρευνες με αποτέλεσμα την παραγωγή νέας επιστημονικής γνώσης.
- ✓ περιορισμός και εξάλειψη των ίδιων πειραμάτων και ερευνών. Με την κοινή χρήση των δεδομένων οι ερευνητές θα είναι ενήμεροι για τα ήδη υπάρχοντα ερευνητικά δεδομένα από ίδιες ή παρόμοιες έρευνες.
- ✓ σημαντικός περιορισμός σε έξοδα (οικονομικό επίπεδο).Η αποφυγή των ίδιων ερευνών και πειραμάτων επειδή υπάρχουν ερευνητικά δεδομένα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων .
- ✓ δυνατότητα μακροχρόνια διατήρησης και διαχείρισης των ερευνητικών δεδομένων. Η κοινή χρήση των δεδομένων και η ασφαλής κατάθεσή τους, σε συνδυασμό με την διασφάλιση των πνευματικών δικαιωμάτων των συγγραφέων ,δίνει μακροπρόθεσμες δυνατότητες και στον ίδιο και σε άλλους συγγραφείς-ερευνητές.

Στο κοινωνικό επίπεδο τα οφέλη της κοινής χρήσης ερευνητικών δεδομένων είναι :

- ✓ υποστήριξη και προβολή της αξίας της έρευνας και των μεθόδων της.
- ✓ η καλλιέργεια της εμπιστοσύνης την κοινωνίας στον ερευνητικό χώρο.
- ✓ η δυνατότητα χρήσης των δεδομένων από άλλους χώρους και για άλλους λόγους, όπως η πολιτική , η άμυνα ,η υγεία.

Σε προσωπικό επίπεδο ο ίδιος ο ερευνητής που θα επιλέξει τον διαμοιρασμό των ερευνητικών του δεδομένων θα λάβει :

- ✓ προσωπική αναγνώριση από άλλους ερευνητές .
- ✓ αξιοπιστία για το ερευνητικό του έργο. Η κοινή χρήση δεδομένων αποδεικνύει την εγκυρότητα των ισχυρισμών και των θέσεων της έρευνας του.
- ✓ σημαντική αύξηση των παραπομπών .Σύμφωνα με τον εκδότη Taylor and Francis (Taylor and Francis , 2023) παρατηρείται ότι για όσα επιστημονικά περιοδικά οι συγγραφείς είχαν διαθέσει τα ερευνητικά τους δεδομένα ,τα ίδια περιοδικά είχαν περισσότερες αναφορές από άλλα.

- ✓ ευκαιρίες νέας συνεργασίας με άλλους ερευνητές και από άλλα επιστημονικά πεδία.
- ✓ πιο εύκολος και γρήγορος εντοπισμός από άλλους ερευνητές. Η διασύνδεση μέσω αναφορών σε αποθετήριο των ερευνητικών δεδομένων με την δημοσιευμένη εργασία θα παρέχουν σε πολλούς ερευνητές την δυνατότητα να βρουν το έργο και να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα στη δική τους έρευνα, αλλά θα εντοπίσουν και όλο το δημοσιευμένο έργο του συγγραφέα.

Η κοινή χρήση των ερευνητικών δεδομένων είναι ωφέλιμη ανεξάρτητα από τη μορφή που μπορεί να έχουν. Επίσης ,πολύ σημαντικό είναι ότι η μορφή τους δεν περιορίζεται μόνο σε αριθμούς. Ο εκδότης Taylor and Francis (2023) προσθέτει ότι ερευνητικά δεδομένα μπορεί να θεωρηθούν:

- σημειώσεις,
- βιβλία εργαστηρίων και σκίτσα
- ηλεκτρονικά μέσα (φωτογραφίες, βίντεο ,μουσική ,διαφάνειες)
- συνεντεύξεις
- λογισμικό και κώδικας
- μεθοδολογίες έρευνας
- πρωτόκολλα έρευνας
- αποτελέσματα έρευνας και δοκιμών
- αλγόριθμοι
- μοντέλα έρευνας
- αρχεία δεδομένων.

Όπως επισημαίνει και ο εκδότης Elsevier (2023)στην απόδοση ορισμού για τα ερευνητικά δεδομένα, ότι: «πρόκειται για οποιαδήποτε μορφή -σχετίζεται άμεσα και με το επιστημονικό πεδίο - που επιβεβαιώνει τις θέσεις στο δημοσιευμένο έργο. Τα ερευνητικά δεδομένα ως προς τη μορφή και τη θέση τους είναι ότι δεν εντάσσονται στο κύριο δημοσιευμένο έργο, ούτε μπορούν να αποτελούν τμήμα του και δεν είναι απαραίτητα σε μορφή κειμένου.»

Η κοινή χρήση τους όπου κάθε εκδότης έχει την δική του συνήθως πολιτική χωρίς ωστόσο να διαφέρει σημαντικά από τους υπόλοιπους εκδότες προϋποθέτει τη σύνταξή τους σύμφωνα με κάποιες προδιαγραφές και την κατάθεσή τους σε αποθετήρια .

Μπορεί για την καταγραφή των ερευνητικών δεδομένων σε αποθετήρια να μην υπάρχουν συγκεκριμένα πρότυπα -σχετίζεται ανάλογα τον επιστημονικό κλάδο-αλλά σύμφωνα με τον εκδότη Taylor and Francis (Taylor and Francis , 2023) θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στα εξής:

- το συγγραφέα ,τον δημιουργό του δημοσιευμένου έργο ή τους συγγραφείς-δημιουργούς όταν είναι πολλοί
- το προσδιορισμό των δεδομένων συνήθως δίνεται ο χαρακτηρισμός [dataset]
- το μοναδικό κωδικό γνωστό ως DOI, που θεωρείται ψηφιακό αναγνωριστικό και χρησιμοποιείται και ως σημείο πρόσβασης για την εύρεση του έργου
- τη θέση που έχουν τα δεδομένα ,δηλαδή τα αποθετήρια, όπου ο συγγραφέας τα κατέθεσε .

Πολλοί εκδότες στο πλαίσιο της παρότρυνσης για κοινή χρήση των δεδομένων και την κατάθεση τους σε αποθετήρια-στους πίνακες 5,6 παρουσιάζονται μερικά αποθετήρια- όπως εντοπίστηκαν από έναν πολύ γνωστό εκδότη τον Emerald -παροτρύνουν τους συγγραφείς να συμπληρώσουν και τη δήλωση διαθεσιμότητας δεδομένων γνωστή ως Data Availability statement ή ως data access statement .Πρόκειται για μια δήλωση που συμπληρώνεται από τον συγγραφέα και ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους αναγνώστες για την ύπαρξη ερευνητικών δεδομένων που έχουν σχέση με το δημοσιευμένο έργο προσδιορίζοντας τη θέση -τοποθεσία τους και παρέχοντας ενεργό σύνδεσμο για αυτά.

Κάθε εκδότης ακολουθεί την δική του πολιτική δεδομένων και μπορεί κάποιος να δίνει και πολλές δυνατότητες στους συγγραφείς στο πλαίσιο αυτό. Για παράδειγμα ο εκδότης Taylor and Francis έχει τις επιλογές πολιτικής δεδομένων με τις ανάλογες απαιτήσεις :Basic data sharing policy,share upon reasonable request , publicly available,open data ,open and Fair.Κάθε μία πολιτική έχει τις δικές της επισημάνσεις .

General data, research materials and supporting documents

DATA TYPE	WHERE TO SUBMIT	WHAT TO INCLUDE IN THE DATA AVAILABILITY SECTION OF YOUR ARTICLE
Any	Figshare	Title, DOI
Any, but especially deposits with mixed data and code	Zenodo	Title, DOI
Any	Dryad	Title, DOI
Any, but especially humanities/social science data and data in SAV and POR formats	Dataverse	Title, DOI
Any, but especially deposits with mixed data, materials and documents	Open Science Framework	Title, DOI
Deposits of mixed data and code	Code Ocean	Title, DOI, embed code for interactive reanalysis tool

Πίνακας 5.Κατάθεση ερευνητικών δεδομένων ανάλογα τον τύπο τους ,σε αποθετήρια και τρόπος σύνταξής τους

Πηγή : Emerald , χ.χ.

Humanities and social science data

DATA TYPE	WHERE TO SUBMIT	WHAT TO INCLUDE IN THE DATA AVAILABILITY SECTION OF YOUR ARTICLE
Any	DANS-EASY	Title, DOI
Any, but reserved for ISCP member institutions	Open ICPSR	Title, DOI
Any	UK Data Archive	Title, DOI
Social and economic data	UK Data Service	Title, DOI
Qualitative social science data	The Qualitative Data Repository	Title, DOI

Πίνακας 6.Κατάθεση ερευνητικών δεδομένων από ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες σε προτεινόμενα αποθετήρια και τρόπος σύνταξής τους.

Πηγή: Emerald , χ.χ.

Για την κατάθεση δεδομένων στο πλαίσιο της κοινής χρήσης οι ίδιοι οι μεγάλοι εκδότες προτείνουν αξιόπιστα αποθετήρια στους συγγραφείς-ερευνητές .Στην εικόνα 6 έχουμε μία λίστα με αποθετήρια που προτείνει γενικότερα ο εκδότης Taylor and Francis για ερευνητικά δεδομένα που δεν εμπίπτουν σε κάποιο θεματικό πεδίο .

Εικόνα 6. Προτεινόμενα αποθετήρια για γενικά ερευνητικά δεδομένα χωρίς θεματικό πεδίο

Πηγή : Taylor and Francis , 2023

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

3.1 Παρουσίαση βιβλιογραφικών προτύπων

Τα βιβλιογραφικά πρότυπα θα μπορούσαν να καταμετρηθούν και να φθάσουν τις εκατοντάδες δίνοντας μια μεγάλη γκάμα επιλογών στον ενδιαφερόμενο συγγραφέα. Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιασθούν τρία από τα πιο δημοφιλή πρότυπα. Το πρότυπο Harvard, το πρότυπο της APA και το πρότυπο MLA. Η παρουσίαση τους είναι ενδεικτική και επικεντρώνεται κυρίως στο είδος πηγής -τεκμήριο που είναι τα επιστημονικά περιοδικά. Αρχικά προηγείται ένα πολύ μικρό ιστορικό πλαίσιο για το κάθε ένα πώς δημιουργήθηκε, τι προηγήθηκε και από ποιες επιστημονικές ομάδες. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η βασική δομή του κάθε προτύπου. Παρατηρήσαμε ωστόσο, ότι υπάρχουν πολλές εκδόσεις του ίδιου προτύπου διότι στο πέρασμα των χρόνων, όπως είναι φυσικό υπήρξαν προσθήκες, διορθώσεις, νέες υποδείξεις και προσαρμογές καθώς η τεχνολογία συνεχώς εξελίσσεται και προκύπτουν νέες πηγές τεκμηρίων. Παλαιότερες εκδόσεις του ίδιου προτύπου για τα πιο γνωστά πρότυπα και ιδιαίτερα για αυτά που επιλέξαμε να αναφέρουμε ακόμα επιλέγονται από τους συγγραφείς -ερευνητές χωρίς αυτό να απαγορεύεται ούτε τις περισσότερες φορές όμως να προτείνεται από τους εκδότες.

3.1.1 Βιβλιογραφικό πρότυπο HARVARD

Το πρότυπο του Harvard είναι ένα πολύ γνωστό πρότυπο και αρκετά δημοφιλές στην σύνταξη βιβλιογραφίας που επιλέγουν πολλοί συγγραφείς. Σε αντίθεση με άλλα πρότυπα αναφοράς δεν υπάρχει αποκλειστικά ένας οδηγός για πρότυπο του Harvard. Για το λόγο αυτό υπάρχουν πολλοί οδηγοί και αρκετές παραλλαγές στο στυλ ή τρόπο χρήσης του.

Έλαβε το όνομα του από το πανεπιστήμιο του Harvard και πρωτεργάτης μπορεί να θεωρηθεί ένας ζωολόγος ο Edward Laurens Mark, ο οποίος ήταν καθηγητής ανατομίας και διετέλεσε διευθυντής του ζωολογικού εργαστηρίου του Harvard. Στην δεκαετία του 1880 χρησιμοποίησε για πρώτη φορά τις παρενθετικές αναφορές. Οι πρώτες ενδείξεις για τις αναφορές κειμένου (citation in text) έχουμε από την εργασία του Mark σχετικά με την κυτταρολογία (National College of Art and Design, 2023).

Μέχρι εκείνο το διάστημα χρησιμοποιούνταν πολλές αυτοσχέδιες, πρόχειρες σημειώσεις και υποσημειώσεις για επεξηγήσεις στη ροή του κειμένου-έργου (National College of Art and Design, 2023). Αντίθετα μέσω της παρενθετικής αναφοράς με το μοτίβο συγγραφέας-ημερομηνία όπου συνοδεύονταν και από υποσημείωση με λεπτομερείς επεξηγήσεις (footnote) η διαφορά ήταν μεγάλη. Αριθμοί αμέσως μετά το όνομα του συγγραφέα επίσης συνδέονταν με

τους τίτλους εργασιών για παραπομπή στη λίστα-κατάλογο με την αναγραφή όλων των έργων. Στη σημερινή εποχή το πρότυπο Harvard έχει εξελιχθεί πάρα πολύ και χρησιμοποιείται με πολλές παραλλαγές σε πολλές και διαφορετικές επιστήμες.

Ως προς τη σύνταξη του θεωρείται βασισμένο σε στυλ συγγραφέα-ημερομηνία (author-date style) για παραπομπές εντός κειμένου. Διακρίνεται σε παράθεση κειμένου (in-text citation) και σε λίστα (reference list) στο τέλος του έργου όπου περιέχονται οι πλήρεις βιβλιογραφικές λεπτομέρειες όλων των έργων που αναφέρθηκαν στις παραπομπές .

Διάγραμμα 3.Βασικές απαραίτητες πληροφορίες του προτύπου Harvard για τις παραπομπές (citation)

Πηγή : UNSW Sydney University, 2023

Η παράθεση εντός κειμένου (In text citation) δημιουργείται με το επίθετο των συγγραφέων και το έτος δημοσίευσης σε παρένθεση εντός του κειμένου. Αν δεν υπάρχει συγγραφέας ,τότε τον τίτλο του έργου και την ημερομηνία. Βασικές πληροφορίες και σημεία που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται είναι όπως φαίνονται και στο διάγραμμα 3:

- το όνομα του συγγραφέα ή των συγγραφέων
- το έτος δημοσίευσης του έργου
- το αριθμό σελίδας (όταν αφορά βρίσκονται σε συγκεκριμένη σελίδα)

Επιπλέον μπορεί αντί το όνομα του συγγραφέα να είναι ενός οργανισμού ή ενός τμήματος .Σε περίπτωση που γίνεται παράθεση απευθείας των λεγομένων του συγγραφέα απαιτείται ο αριθμός των σελίδων από την πηγή του έργου. Συνιστάται σε περιπτώσεις παράφρασης του περιεχομένου ενός έργου και πάλι ο αριθμός σελίδων .Ανάμεσα στο έτος δημοσίευσης και στον αριθμό σελίδων υπάρχει άνω κάτω τελεία ως σημείο στίξης για να ξεχωρίζει και να γίνεται εύκολα αντιληπτό. Υπάρχουν περιπτώσεις που ο συγγραφέας θέλει να δώσει έμφαση στον συγγραφέα άλλου έργου που αναφέρεται (παράδειγμα 2)και τότε η διάταξη της παραπομπής ξεκινάει με το όνομα του συγγραφέα και σε παρένθεση το έτος δημοσίευσης και ο αριθμός

σελίδας .Ενώ όταν θέλει να δώσει έμφαση στο περιεχόμενο (παράδειγμα3)τότε προηγείται το σημείο που δίνεται έμφαση .Αναφορά που δεν περιλαμβάνεται σε μία συγκεκριμένη σελίδα τότε συμπεριλαμβάνεται το εύρος των σελίδων (παράδειγμα 4).

Wood (2002:64) believes that the ethical culture of an organization does not develop from 'company decree alone'.

Παράδειγμα 2.Έμφαση στον συγγραφέα (με κόκκινη επισήμανση)

Πηγή : Deakin University , 2023

The ethical culture of an organization does not develop from 'company decree alone' (Wood 2002:64).

Παράδειγμα 3.Έμφαση σε σημείο του κειμένου του έργου άλλου συγγραφέα(με κόκκινη επισήμανση)

Πηγή : Deakin University , 2023

The ethical culture of an organization does not develop from 'company decree alone' (Wood 2002:64-5).

Παράδειγμα 4.Προσδιορισμός θέσης στο έργο άλλου συγγραφέα του αποσπάσματος (με κόκκινη επισήμανση)

Πηγή : Deakin University , 2023

Είναι σημαντικό ότι εκτός την αναφορά των πηγών θα πρέπει ο συγγραφέας να σχολιάζει και τις πηγές που αναφέρεται είτε συμφωνεί με το περιεχόμενο τους είτε ενισχύει τις θέσεις του είτε αντιπαρατίθεται .Υπάρχουν διάφοροι τρόποι σχολιασμού μιας πηγής που έγκειται στην προτίμηση του συγγραφέα ποια θα επιλέξει .Παράθεση ,σύνοψη ή παράφραση. Κάθε μία επιλογή έχει διαφορετικό τρόπο χρήσης αλλά και η σύνταξη της διαφοροποιείται με το πρότυπο Harvard. Επομένως :

- συνοψίζοντας την πηγή
- παραφράζοντας την πηγή
- παραθέτοντας αυτούσια την πηγή

Η σύνοψη μίας πηγής (παράδειγμα 5) αφορά την περίληψη ενός έργου ή ενός τμήματος ενός έργου ή μία αναφορά γενική και απαιτεί την παραπομπή .Συμπεριλαμβάνει τον συγγραφέα του έργου , και την ημερομηνία .

Whelan and Fink (2016) observe that sustainable practices can lower operational costs.

Παράδειγμα 5. Σύνοψη πηγής

Πηγή : Deakin University,2023

Η παράφραση μιας πηγής(παράδειγμα 6) σημαίνει ότι μεταφέρει ο συγγραφέας ακριβώς το νόημα του περιεχομένου του έργου ενός άλλου ή ενός τμήματος ενός έργου.Συμπεριλαμβάνεται και σε αυτή τη περίπτωση το όνομα του συγγραφέα και την ημερομηνία δημοσίευσης του έργου. Προτείνεται να περιλαμβάνει και τον αριθμό της σελίδας.

Hughes et al. (2012:567) suggest the information sought from Facebook is more likely to be obtained socially, for example ...

Παράδειγμα 6.Παράφραση πηγής

Πηγή: Deakin University , 2023

Η παράθεση της πηγής (παράδειγμα 7) είναι το πιο ακριβές από όλα και είναι ένα μικρό απόσπασμα του έργου ενός άλλου συγγραφέα. Υπάρχει μέσα στο σώμα του κειμένου και επιλέγεται όταν θέλει ο συγγραφέας να δει ο αναγνώστης την αρχική διατύπωση ενός σημείου του έργου ενός άλλου συγγραφέα. Στην παράθεση μόνο με εισαγωγικά παρατίθενται αυτούσιο το απόσπασμα. Συμπεριλαμβάνουμε το όνομα του συγγραφέα και την ημερομηνία και τον αριθμό σελίδας και την τελεία μέσα στα εισαγωγικά αν είναι από το απόσπασμα που παραθέτουμε αλλιώς μετά την παραπομπή.

From this perspective, it appears that 'our social structure too is oriented towards this model, in a form of electronic solidarity' (Butler et al. 2009:18).

Παράδειγμα 7.Παράθεση πηγής

Πηγή : Deakin University , 2023

Στην λίστα αναφορών (Reference list)πρέπει να καταγραφεί αλφαβητικά με το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα κάθε έργου ,όπως φαίνεται στο παράδειγμα 8. Αναφορές χωρίς συγγραφέα καταγράφονται αλφαβητικά με το πρώτο γράμμα του έργου χωρίς το άρθρο του τίτλου. Χρησιμοποιούμε μόνο τα αρχικά των ονομάτων των συγγραφέων και χωρίς τελεία και κενό

μεταξύ των αρχικών. Οι λίστες αναφορών συσχετίζονται με τις παραπομπές καθώς όλες οι παραπομπές πρέπει να καταχωρούνται και στη λίστα. Σε κάθε καταγραφή στη λίστα που θα παρέχονται τα πλήρη στοιχεία της πηγής θα πρέπει να περιλαμβάνεται :

- το όνομα του συγγραφέα ή συγγραφέων
- το έτος της δημοσίευσης της πηγής
- τον τίτλο του έργου (υπάρχουν περιπτώσεις όπου πρέπει να προστίθεται μόνο ο σύνδεσμος, το URL και σε άλλα απαιτείται και URL και DOI)
- λεπτομέρειες του έργου σχετικά με την έκδοση
- την ημερομηνία πρόσβασης του συγγραφέα στην πηγή (κυρίως σε διαδικτυακές πηγές)

References

ABS (Australian Bureau of Statistics) (2013) [Industrial disputes, Australia, June 2013](#), catalogue number 6321.0.55.001, accessed 8 July 2019.

AIHW (Australian Institute of Health and Welfare) (2020) ['Australia's welfare 2019: data insights'](#), *Australia's Welfare Series 14*, catalogue number AUS 226, AIHW, Australian Government, doi:10.25816/5d5e14e6778df

Ames-Lewis F (1987) Review of *Mantegna* by Lightbrown R in *Renaissance Studies*, 1(2):273–279.

Butler R, Clarke DB, Doel MA, Genosko G, Kellner D, Poster M, Smith RG and Wernick A (2009) 'Commentaries on Jean Baudrillard's "On disappearance"', in Clarke DB, Doel MA, Merrin W and Smith RG (eds) *Jean Baudrillard: fatal theories*, Routledge, Oxon.

Cansdale J, Kirk S, Gaita A, Goldman S, Haack P, Okuda D and Greenaway J (10 June 2020) [VisualStudio: GitHub extension](#) [source code], v2.11.104, GitHub, accessed 14 September 2020.

Ekwall A, Gerdtz M and Manias E (2008) 'The influence of patient acuity on satisfaction with emergency care: perspectives of family, friends and carers', *Journal of Clinical Nursing*, 17(6):800–809, doi:10.1111/j.1365-2702.2007.02052.x

Howell J (28–30 September 2016) ['Making connections: enhancing program outcomes via stakeholder partnerships'](#) [conference presentation], *WIL 2020: Pushing the boundaries*, Macquarie University, Sydney, accessed 1 February 2020.

HREOC (Human Rights and Equal Opportunity Commission) (1997) *Bringing them home: report of the National Inquiry into the Separation of Aboriginal and Torres Strait Islander Children from their Families*, HREOC, Sydney.

Παράδειγμα 8.Βιβλιογραφία στο τέλος του έργου

Πηγή : Deakin University , 2023

In-text citation	Reference list
(Neville 2010) or Neville (2010, p. 25) stated that.....	Neville, C 2010, <i>The complete guide to referencing and avoiding plagiarism</i> , Open University Press, New York.

Παράδειγμα 9.Εμφάνιση πηγής ως αναφοράς μέσα στο κείμενο και ως βιβλιογραφία

Πηγή : Macquarie University, 2023

Όσον αφορά το είδος υλικού στο οποίο εμείς θα επικεντρωθούμε είναι το άρθρο σε ηλεκτρονικό περιοδικό το οποίο έχει τη δική του σύνταξη με βάση του πρότυπο Harvard.Στις

παραπομπές εντός κειμένου καταγράφεται το όνομα του συγγραφέα και η ημερομηνία, όπως φαίνεται στο παράδειγμα 9 . Διαδικτυακά περιοδικά με μόνο διαθέσιμη τη διαδικτυακή μορφή δεν περιέχουν αριθμό σελίδων και αντικαθίσταται η αρίθμηση με τον αριθμό των παραγράφων ή περιοχών του άρθρου που είναι δομημένες με ανάλογες κεφαλίδες όπως φαίνεται στο παράδειγμα 10 .Η λίστα αναφορών περιλαμβάνει πληροφορίες που περιλαμβάνονται και στις άλλες μορφές υλικού αλλά προστίθενται και άλλες λόγω του. Συγκεκριμένα :

- ✓ το όνομα του συγγραφέα ή και τα αρχικά γράμματα
- ✓ το τίτλο του άρθρου (μέσα σε εισαγωγικά)
- ✓ το τίτλο του περιοδικού (σε πλάγια γραφή)
- ✓ πληροφορίες σχετικά με την διαθέσιμη έκδοση (αριθμός τόμου , αριθμός τεύχους)
- ✓ ημερομηνία πρόσβασης (τελευταία ημερομηνία εμφάνισης του άρθρου)
- ✓ το URL (μέσα σε εισαγωγικά)

Όλα τα παραπάνω παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες όπως φαίνεται και στο παράδειγμα 11 ,που οφείλει ο συγγραφέας να καταγράψει και θα ότι αποτελεί και δυνατότητα πρόσβασης και από τους ίδιους τους αναγνώστες .

(Morris 2004, sec. 3, par. 2)

Παράδειγμα 10.Παραπομπή εντός κειμένου

Πηγή: UNSW Sydney University, 2023

Morris, A 2004, 'Is this racism? Representations of South Africa in the Sydney Morning Herald since the inauguration of Thabo Mbeki as president'. *Australian Humanities Review*, no. 33, accessed 11 May 2007, <<http://www.australianhumanitiesreview.org/archive/Issue-August-2004/morris.html>>.

Rowland, TA 2015, 'Feminism from the Perspective of Catholicism', *Solidarity: The Journal of Catholic Social Thought and Secular Ethics*, vol. 5, no. 1, accessed 12 December 2015, <<http://researchonline.nd.edu.au/solidarity/vol5/iss1/1>>.

Παράδειγμα 11.Καταγραφή αναφοράς στο τέλος του έργου ως βιβλιογραφία

Πηγή: UNSW Sydney University, 2023

Γενικά η μορφή του Harvard σε άρθρα ηλεκτρονικών περιοδικών είναι :

Author (Year of publication), 'Title of article', Name of Publication, Volume(Issue):Page numbers, date of viewing. URL

Στο διάγραμμα 4 έχουμε ένα παράδειγμα με την ανάλογη αναπαράσταση των θέσεων που πρέπει να έχουν οι πληροφορίες για τα άρθρα με βάση το πρότυπο Harvard. Κάθε χρώμα αντιπροσωπεύει ένα στοιχείο της πηγής. Παρατηρούμε ότι ο τίτλος του περιοδικού επιβάλλεται να είναι γραμμένο σε πλάγια γραφή, ενώ ο τίτλος του άρθρου μέσα σε εισαγωγικά.

Διάγραμμα 4. Σχεδιαστική αναπαράσταση σύνταξης προτύπου Harvard για επιστημονικά περιοδικά

3.1.2 Βιβλιογραφικό πρότυπο APA

Το βιβλιογραφικό πρότυπο APA- σύντμηση του American Psychological Association- είναι από τα πιο γνωστά και κορυφαία στις προτιμήσεις των συγγραφέων πρότυπα παγκοσμίως. Θεωρείται από τα παρενθετικά πρότυπα βιβλιογραφίας με τη χρήση παραπομπών κειμένου (citation in text). Χρησιμοποιείται ευρέως σε κλάδους ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών και οι οδηγοί παρέχουν συμβουλές και κατευθύνσεις για τη χρήση του προτύπου αλλά και καλύπτουν ένα ευρύ πλαίσιο άλλων πηγών από το σύνηθες. Υποδείξεις για λήμματα από εγκυκλοπαίδεια ,εγκυκλοπαιδικό λεξικό ή λεξικό, πηγές διαδικτύου (ιστοσελίδα , ιστοσελίδα με συλλογικό όργανο ,άρθρο από τη Wikipedia , blog posting), διάφορες πηγές (ροή βίντεο , οπτικοακουστικό υλικό , φύλλα εφημερίδα της κυβερνήσεως ,προσωπική συνέντευξη ,δημοσιευμένη συνέντευξη) , έντυπα βιβλία, ηλεκτρονικά βιβλία (έντυπα βιβλία με 3-6 συγγραφείς, έντυπο βιβλίο με επιμελητές , άρθρο ή κεφάλαιο βιβλίου με επιμελητές , βιβλίο χωρίς συγγραφέα ή επιμελητή , εισήγηση από δημοσιευμένα πρακτικά συνεδρίου , πολύτομο έργο , ηλεκτρονικό βιβλίο, διατριβή ή πτυχιακή εργασία), περιοδικό και άρθρο περιοδικού ,εφημερίδα και άρθρο εφημερίδας(άρθρο έντυπου περιοδικού ,άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού

με DOI , άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού χωρίς DOI , άρθρο έντυπης εφημερίδας , άρθρο ηλεκτρονικής εφημερίδας) και άλλες μορφές υλικού είναι μερικά από αυτά που εμφανίζονται στους ολοκληρωμένους οδηγούς .

Το ιστορικό του ξεκίνημα για τη δημιουργία του άρχισε το 1982 όταν ιδρύθηκε η Αμερικάνικη Ψυχολογική Κοινότητα .Αναπτύχθηκε ταχύτατα με μόλις 31 μέλη ως οργάνωση που χρονολογικά μπορεί να τοποθετηθεί ευρύτερα λίγο μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο .Η ραγδαία ανάπτυξη και η αύξηση των μελών της τα επόμενα χρόνια συντέλεσε καθοριστικά σε αυτό που είναι σήμερα , 125 μέλη το 1899, 308 μέλη το 1916 και στις επόμενες δύο δεκαετίες και 530 και 664 μέλη αντίστοιχα το 1930 και το 1940.Σήμερα θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους οργανισμούς στον κόσμο. (American Psychological Association, 2008)

Η ίδρυση του οργανισμού της APA που μετέπειτα συνέταξε το ομώνυμο βιβλιογραφικό πρότυπο θεωρείται ως την οργάνωση που αντιπροσωπεύει τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στον τομέα της ψυχολογίας .Από την ίδρυσή της και μετά εμφανίστηκαν πολλά νέοι επιστημονικοί κλάδοι και πεδία όπως η ψυχολογία μη οικονομία ,η πολιτική επιστήμη ,η βιοχημεία , η φυσιολογία. Οι ανάγκες της τότε εποχής άρχισαν να αυξάνονται .Η APA θεωρούνταν αρχικά ως μια μικρή ομάδα που εστίαζε στην ψυχολογία. Στο διάστημα του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου η APA συνειδητοποίησε τις ανάγκες που θα έχει ένας μελλοντικός άνθρωπος .Αναδιοργανώθηκε και συγχωνεύτηκε με άλλες μικρότερες ομάδες και οργανώσει ψυχολογίας ώστε να επιτύχει τον στόχο της που ήταν η συμβολή στην ανθρώπινη ευημερία και πρόοδο διαμέσου της ψυχολογίας .Παράλληλα απέκτησε μια πιο επαγγελματική προσέγγιση στις υπηρεσίες της. (American Psychological Association, 2008)

Όπως σε κάθε πρότυπο υπάρχουν βασικά στοιχεία που πρέπει να υπάρχουν και χωρίς αυτά δεν γίνεται να συνταχθεί η βιβλιογραφία αλλά και η αναφορά μέσα στο κείμενο όπως καταγράφονται παρακάτω αλλά και παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον πίνακα 7 :

- το όνομα του συγγραφέα
- η ημερομηνία
- ο τίτλος του έργου
- και η πηγή του έργου

Author	the person, persons, and/or group responsible for the work
Date	the date the work was published (or the indicator "n.d." if no date of publication is available)
Title	the title of the work being cited
Source	the location where readers can retrieve the cited work

Πίνακας 7.Βασικές πληροφορίες για τη σύνταξη αναφοράς με βάση του πρότυπο APA

Πηγή : Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition , 2020

Το πρότυπο της APA υποστηρίζει και τις αναφορές κειμένου (citation in text) και τη λίστα αναφορών στο τέλος του κειμένου (reference list).

Οι αναφορές κειμένου περιλαμβάνουν στη σύνταξη τις παρακάτω πληροφορίες όπως το όνομα του συγγραφέα ή τα ονόματα των συγγραφέων ,το έτος έκδοσης του έργου και τον αριθμό σελίδας. Οι μορφές τις οποίες συναντάμε τις αναφορές κειμένου είναι η παρενθετική (parenthetical)και η επεξηγηματική ή αφηγηματική(narrative).Οι πρώτες περιέχουν το όνομα του συγγραφέα και την ημερομηνία έκδοσης και εμφανίζονται μέσα σε παρενθέσεις ενώ οι επεξηγηματικές ή αφηγηματικές παραπομπές περιλαμβάνουν στην πρόταση αυτές τις πληροφορίες .Έχουμε επομένως με την υποστήριξη του προτύπου της APA την παράφραση της πηγής και την παράθεση της πηγής από τον συγγραφέα. Δηλαδή η παράφραση με δικό του τρόπο να περιγράφει την πηγή χρησιμοποιώντας δικό του λεξιλόγιο και με την παράθεση μεταφέρει αυτούσια ένα μικρό τμήμα της πηγής στο δικό του έργο όπως φαίνεται και από τα παραδείγματα στις εικόνες .

A paraphrase restates an idea in your own words.

A direct quotation reproduces someone else's words exactly.

Εικόνα 7. Παράφραση και παράθεση των πηγών

Πηγή : Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition,2020

Personality develops over the lifespan (Redford, 2019).

Παράδειγμα 12 .Εμφάνιση της μορφής της παρενθετικής αναφοράς μέσα στο κείμενο

Πηγή: Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition,2020

As discussed by Redford (2019), personality develops over the lifespan.

Παράδειγμα 13.Εμφάνιση της επεξηγηματικής αναφοράς μέσα στο κείμενο.

Πηγή : Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition,2020

Τα δύο παραπάνω αντιστοιχούν στη παράθεση και παράφραση αλλά και οι ίδιες οι ονομασίες γίνονται και από αυτό το πρότυπο αποδεκτές. Στην παράθεση του κειμένου όπου θα υπάρχει μια ακριβή αντιγραφή τμήματος της αρχικής πηγής ονομάζεται και άμεσο απόσπασμα (direct quote) .Οφείλει ο συγγραφέας να γνωρίζει πολύ καλά την αρχική πηγή που παραθέτει και τον αριθμό σελίδας ώστε να το υποδηλώσει. Στο πρότυπο της APA υπάρχει περιορισμός η παράθεση κείμενο να είναι κάτω από σαράντα λέξεις (παράδειγμα 14) παραμένει μέσα στο κείμενο και μέσα σε διπλά εισαγωγικά .Πάνω από σαράντα λέξεις δεν προτείνεται η χρήση εισαγωγικών αλλά η εμφάνιση αυτού του κειμένου της πηγής που παραθέτει ο συγγραφέας με εσοχή στο κείμενο και αναγραφή αριθμού των σελίδων όπου συμβολίζεται με p από την αγγλική λέξη page για μία μεμονωμένη σελίδα και pp όταν πρόκειται για σύνολο σελίδων όπου το μεταξύ τους εύρος υποδεικνύεται με μία παύλα .

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus imperdiet id velit cursus varius. Morbi tristique convallis sapien a suscipit. Maecenas aliquam erat ac tellus sagittis, sed fringilla nibh iaculis. Vestibulum ex nisi, ultrices nec velit at, rutrum sodales sem. Donec nulla enim, luctus id ligula sit amet, semper consectetur felis. Pellentesque eleifend egestas ligula at fringilla. In at dictum urna. Jones's (1998) study found the following: (Signal phrase)

(Entire quotation indented 1/2 inch)

Students often had difficulty using APA style, especially when it was their first time citing sources. This difficulty could be attributed to the fact that many students failed to purchase a style manual or ask their teacher for help. Nulla egestas facilisis sagittis. Suspendisse auctor tincidunt purus, ac efficitur lectus eleifend ac. Morbi eleifend posuere ipsum, eget molestie arcu tincidunt eu. (p. 199) (Parenthetical follows ending punctuation)

Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Donec aliquam lectus nisl. Nulla ac vehicula purus. Cras vitae nunc quam. Mauris scelerisque lorem ut tellus tincidunt, ut sodales felis molestie. Maecenas ac sodales nibh. Sed at vulputate turpis. Proin libero nulla, mattis nec lectus sed, tincidunt aliquam felis. Nulla augue quam, dignissim sed cursus ac, commodo quis odio. Duis porta mollis metus, a lobortis ante hendrerit id. Ut vitae sodales sapien. Praesent facilisis erat non justo molestie laoreet. Sed maximus placerat suscipit. Quisque vitae ex sed velit ornare luctus a nec lacus. Fusce posuere vel diam sed vulputate. Donec eu malesuada dolor, in aliquam nulla. Nunc interdum ornare massa et finibus. Donec

Παράδειγμα 14.Εμφάνιση της παράθεσης εντός κειμένου με το πρότυπο της APA

Πηγή : Purdue University,2019

Στις περιπτώσεις παράφρασης και σύνοψης κάποιοι βέβαιοι τις τοποθετούν και μαζί αν και κάθε μία έχει την αξία της σε ένα κείμενο και ο συγγραφέας ανάλογα τι είναι αυτό που θα τονίσει επιλέγει την κατάλληλη. Στην παράφραση χρειάζεται και πάλι η αναφορά των σελίδων ενώ στη σύνοψη δίνοντας μια γενική ιδέα του θέματος δεν είναι απαραίτητη η αναγραφή των σελίδων.

Όσον αφορά τη λίστα αναφορών όπου θα περιέχεται καταγραφή των έργων όπου έγιναν οι αναφορές μέσα στο κείμενο, θα βρίσκεται στο τέλος του έργου με αλφαβητική σειρά με βάση το επώνυμο του συγγραφέα, καθώς και το τίτλο στην αρχή της σελίδας (Reference) και το πρότυπο της APA έχει τις ανάλογες υποδείξεις για την συγκεκριμένες περιπτώσεις. Οφείλουμε να επισημάνουμε ότι υπάρχουν ιδρύματα ή οργανισμοί όπου την λίστα αναφορών(Reference List) την ταυτίζουν με το όρο βιβλιογραφία(Bibliography) οπότε χρειάζεται να το έχει υπόψη ο συγγραφέας. Χρειάζεται η λίστα των αναφορών να έχει την ίδια διάταξη σύνταξη και στίξη

για όλες τις πηγές ώστε να διευκολύνει και τους αναγνώστες ενώ για περιπτώσεις με πολλά έργα του ίδιου συγγραφέα προτείνεται η καταχώριση με χρονολογική σειρά .

References

- Baynton, D. C. (2013). Disability and the justification of inequality in American history. In L. J. Davis (Ed.) *The disability studies reader*. (4th ed.) (pp. 17-34). Routledge.
- Guerrilla Girls. (1989). *Do women have to be naked to get into the Met Museum?* [Screenprint on paper]. Tate, London.
- Krisztian, G., & Schlempp-Ülker, N. (2006). *Visualizing ideas: From scribbles to storyboards*. Thames and Hudson.
- Lundgren, R. E., & McMakin, A. H. (2013). *Risk communication: A handbook for communicating environmental, safety, and health risks* (5th ed.). Wiley.
<https://doi.org/10.1002/9780470480120>
- Matheus, C. C., & Quinn, E. (2017, November 30-December 02). Gender based occupational stereotypes: New behaviors, old attitudes. *IEEE Women in Engineering (WIE) Forum USA East*, Baltimore, MD, 1-6.
<https://doi.org/10.1109/WIE.2017.8285610>
- Ness, P. (2018). *The knife of never letting go*. Walker Books.

Παράδειγμα 15. Εμφάνιση της λίστας αναφορών στο τέλος ενός έργου

Πηγή : Huddersfield University, χ.χ.

Σχετικά με τη βασική μορφή μιας βιβλιογραφίας στα άρθρα σε ηλεκτρονικά περιοδικά είναι:

Author, A. A., & Author, B. B. (Publication date). Title of article. Title of publication, volume number(issue number), pp–pp. <https://doi.org/xxxxxxxxxx>

Welch, J. B., & Venkateswaran, A. (2009). The dual sustainability of wind energy. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 13(5), 1121–1126. <https://doi.org/10.1016/j.rser.2008.05.001>

OR

Kalnay, E., Kanamitsu, M., Kistler, R., Collins, W., Deaven, D., Gandin, L., Iredell, M., Saha, S., White, G., Woollen, J., Zhu, Y., Chelliah, M., Ebisuzaki, W., Higgins, W., Janowiak, J., Mo, K. C., Ropelewski, C., Wang, J., Leetmaa, A., ... Joseph, D. (1996). The NCEP/NCAR 40-year reanalysis project. *Bulletin of the American Meteorological Society*, 77(3), 437–472. <https://doi.org/fg6rf9>

Παράδειγμα 16. Σύνταξη βιβλιογραφίας άρθρων σε ηλεκτρονικά περιοδικά με βάση το πρότυπο APA

Πηγή : University of Melbourne , χ.χ.

Άρθρα που προέρχονται από ηλεκτρονικά περιοδικά περιλαμβάνουν τον μοναδικό αριθμό DOI .Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο αριθμός DOI να μην είναι διαθέσιμος για το συγκεκριμένο άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού και για αυτό προτείνεται μια ηλεκτρονική διεύθυνση URL

,καθώς σε αρκετά επιστημονικά ηλεκτρονικά περιοδικά οι διευθύνσεις URL είναι σταθερές και υπάρχει μια πανομοιότυπη λειτουργία με το DOI. Παρόλα αυτά ο αριθμός DOI είναι εκτός από μοναδικός και μόνιμος καθώς εάν υπάρξει αλλαγή είτε στον εκδότη του επιστημονικού είτε στην διεύθυνση στον διαδίκτυο παραμένουν το ίδιο. Πρέπει να αναγράφεται σωστά στην καταγραφή της και αν είναι ηλεκτρονικό έγγραφο έχει τη μορφή <https://doi.org/> ακολουθούμενο από συνδυασμό με γράμματα και αριθμούς.

Στο παράδειγμα 17 έχουμε ένα παράδειγμα άρθρου σε περιοδικό με DOI ενώ ακριβώς μετά τις μορφές που θα είχε η αντίστοιχα η συγκεκριμένη πηγή με την παρενθετική και επεξηγηματική αναφορά .

Journal Article

Ouyang, K., Cheng, B. H., Lam, W., & Parker, S. K. (2019). Enjoy your evening, be proactive tomorrow: How off-job experiences shape daily proactivity. *Journal of Applied Psychology, 104*(8), 1003–1019.
<https://doi.org/10.1037/apl0000391>

- *Parenthetical citation:* (Ouyang et al., 2019)
- *Narrative citation:* Ouyang et al. (2019)

Παράδειγμα 17. Άρθρο σε περιοδικό με DOI με το πρότυπο APA και τις μορφές της παρενθετικής και επεξηγηματικής αναφοράς

Πηγή : Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition , 2020

Στο παράδειγμα 18 φαίνεται μια βιβλιογραφία με το πρότυπο της APA και την διαφορετική μορφή σε παραπομπή στο κείμενο και την ίδια πηγή πώς εμφανίζεται στη λίστα αναφορών .

IN TEXT CITATION USE ONLY A FEW BASIC DETAILS

The researcher describes a virtuous person as one “who acts and feels he or she should for the right reason considering the circumstances.” (Alvaro, 2017, p. 770)

REFERENCE LIST USE ALL OF THE DETAILS

Alvaro, C. (2017). Ethical veganism, virtue and greatness of the soul. *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*, 30(6), 765-781. <https://doi.org/10.1007/s10806-017-9698-2>

Παράδειγμα 18. Ενδεικτικό παράδειγμα συγκριτικής εμφάνισης μίας πηγής με το πρότυπο APA ως αναφορά κειμένου και ως βιβλιογραφία

Πηγή : Kwantlen Polytechnic University, 2021

Όσον αφορά την δομή που θα έχει η βιβλιογραφία σε άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού χωρίς DOI (παράδειγμα 19):

Author, A. A. (Publication date). Title of article. Title of publication, volume number(issue number), pp–pp. Web address of journal.

Πολύ προσοχή οφείλει ο συγγραφέας να δώσει εκτός την σύνταξη της βιβλιογραφίας και στη σειρά των στοιχείων της πηγής του καταγράφονται στα σημεία στίξης και διαδοχική εναλλαγή κεφαλαίων και μικρών γραμμμάτων .

Thierstein, J. (2009). Education in the digital age. *Educause Review*, 44(1), 33–34.
<https://er.educause.edu/articles/2009/1/education-in-the-digital-age>

OR

Parris, K. M., Velik-Lord, M., & North, J. M. A. (2009). Frogs call at a higher pitch in traffic noise. *Ecology and Society*, 14(1), 1–24. <http://www.ecologyandsociety.org/vol14/iss1/art25/>

Παράδειγμα 19. Άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό χωρίς DOI με το πρότυπο APA

Πηγή : University of Melbourne, χ.χ.

3.1.3 Βιβλιογραφικό πρότυπο MLA

Το πρότυπο MLA είναι ένα επίσης ένα ιδιαιτέρως γνωστό πρότυπο το οποίο χρησιμοποιείται στην ανθρωπιστικές επιστήμες και στις εργασίες με ερευνητικούς σκοπούς. Αναπτύχθηκε από την Modern Language Association και χρησιμοποιείται ευρύτερα και σε κλάδους όπως της λογοτεχνίας, των γλωσσών και της Επικοινωνίας. Βασίζεται στην καταγραφή πηγών και χρησιμοποιείται από εκδότες, φοιτητές και ακαδημαϊκούς. Το 1931 ο Carleton Brown ο γενικός διευθυντής της MLA ανέπτυξαν το πρώτο πρότυπο. Αποτελούνταν από τρεις σελίδες και η ανάγκη για μια ομοιομορφία στη σύνταξη βιβλιογραφιών, με υποσημειώσεις κειμένου και βιβλιογραφικές αναφορές οδήγησε στη δημιουργία του. Στη σημερινή εποχή το MLA έχει χαρακτηριστεί από σημειώσεις εντός κειμένου που οδηγούν τον αναγνώστη στη βιβλιογραφική καταχώρηση (MLA, 2023).

Ανατρέχοντας ιστορικά, το 1951 κατοχυρώνεται νομικά το πρότυπο και επιδιώκεται η ευρέως καθολική χρήση του. Προτείνεται για χρήση από νέες γλώσσες και λογοτεχνίες ενώ το 1957 πουλήθηκαν 30,000 αντίγραφα του προτύπου. Απέσπασε το βραβείο με τις καλύτερες πωλήσεις και το ίδιο έτος είχε 100.000 αντίγραφα. Το 1971 ο John Hurt Fisher εξέδωσε την δεύτερη έκδοση του προτύπου. Έγινε προσπάθεια ώστε να είναι πιο ευανάγνωστες οι μορφές υποσημείωσης και οι οδηγίες σύνταξης. Το 1977 το πρότυπο από απλά μια συλλογή φύλλων δρομολογείται στην μεγαλύτερή του μετατροπή σε εγχειρίδιο για συγγραφείς επιστημονικών άρθρων και διατριβών. Απευθύνεται σε ειδικούς ερευνητές που δημοσιεύουν σε περιοδικά. Προστίθενται 163 νέες σελίδες για τις ανθρωπιστικές επιστήμες. Το 1978 εκδόθηκε και σε Ιαπωνική γλώσσα ενώ το 1989 είχαμε την τρίτη έκδοση στην Ιαπωνική και Κινεζική μετάφραση του. Στην δεύτερη έκδοση του προστέθηκε το works cited η λίστα όπου καταγράφονται όλες οι αναφορές που έγιναν στο κείμενο. Το 1985 δημοσιεύτηκε το εγχειρίδιο MLA υπό τη διεύθυνση των Archtert και Gibaldi και απευθύνονταν σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι προσθήκες που έγιναν περιλάμβαναν την τεκμηρίωση της πηγής, θέματα γραφής όπως το στυλ και η λογοκλοπή και ο νόμος περί πνευματικών δικαιωμάτων (MLA, 2023).

Η τρίτη έκδοση εκδόθηκε το 2008 με το MLA να δίνει έμφαση στο συγγραφέα. Το 2016 η MLA εξέδωσε την 8^η έκδοση του εγχειριδίου σε έντυπο και σε ηλεκτρονικό βιβλίο. Περιλάμβανε τη σύνταξη προτύπου σε διάφορα είδη υλικού (άρθρα, βιβλία, περιοδικά και τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές). Το 2021 είχαμε την 9^η έκδοση (MLA, 2023).

Σχετικά με τον τρόπο σύνταξής του και σε αυτό το πρότυπο υπάρχουν οι μορφές που παρατίθεται η πηγή δηλαδή οι αναφορές κειμένου (reference in text) οι οποίες κατευθύνουν τον αναγνώστη του έργου στις πηγές που γίνονται οι αναφορές και λίστα αναφορών (Reference

List /Works Cited List). Το πρώτο είναι μέσα στο σώμα του κειμένου και το δεύτερο στο τέλος του έργου όπως και στα άλλα πρότυπα που παραθέσαμε. Βασικά στοιχεία που πρέπει να εμφανίζει μια αναφορά και σε αυτό το στυλ προτύπου :

- ✓ το όνομα του συγγραφέα
- ✓ το τίτλο του έργου
- ✓ η ημερομηνία δημοσίευσης

Αναφορές εντός κειμένου (citation in text) : το πρότυπο της MLA για τη σύνταξη της αναφοράς χρειάζεται το επώνυμο του συγγραφέα και την αναφορά της σελίδας που βρίσκεται το απόσπασμα. Χρειάζεται να είναι διακριτικά μέσα στη ροή του κειμένου και περιεκτικά να περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να κατευθύνουν τον αναγνώστη στην λίστα αναφορών για να δει ολόκληρη την βιβλιογραφική αναφορά. Όταν δεν υπάρχει συγγραφέας ή για κάποιο λόγο δεν εντοπίζεται τότε χρησιμοποιείται ο τίτλος του έργου και ο αριθμός της σελίδας. Παρενθετικές παραπομπές για μορφές που εμφανίζεται η πηγή με επιλογή του συγγραφέα όπως παράθεση ή παράφραση οφείλουν να περιέχουν τις συγκεκριμένες πληροφορίες της πηγής εκτός περιπτώσεων όπως παραδείγματος χάρη στη πεζογραφία όπου το πρότυπο MLA προτείνεται να μην γίνεται η αναφορά του ονόματος του έργου ή του συγγραφέα. Συχνά απαιτείται η υπόδειξη του αριθμού της σελίδας μέσα σε παρένθεση είτε είναι μεμονωμένη σελίδα είτε καλύπτει ένα εύρος. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου εμφανίζεται σε παρένθεση μόνο το όνομα του συγγραφέα ενώ σε άλλες μόνο ο αριθμός σελίδας.

Οι λίστες αναφορών (Reference List): είναι κατάλογος όσων έχει περιλάβει στο έργο αλλά σε μια ολοκληρωμένη μορφή. Περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες των πηγών αναλυτικά. Στη λίστα αναφορών (Reference List) όλες οι καταχωρίσεις γίνονται και πάλι αλφαβητικά με βάση το επώνυμο του συγγραφέα του κάθε έργου. Όπως και στα προηγούμενα πρότυπα όταν δεν υπάρχει συγγραφέας τότε αναγράφεται ο τίτλος του έργου χωρίς τα πρώτα άρθρα του τίτλου. Στον πίνακα 8 βλέπουμε την ίδια πηγή ως αναφορά πως εμφανίζεται στο κείμενο και πως στο τέλος του έργου με το πρότυπο MLA. Η αλφαβητική καταχώρηση των αναφορών προϋποθέτουν από το συγγραφέα στο τέλος του έργου ως μορφοποίηση την αύξηση του περιθωρίου στο αριστερό τμήμα της σελίδας και ακολουθούν και οι υπόλοιπες καταχωρίσεις. Το πρότυπο αυτό υποστηρίζει την έννοια περιέκτης (container) όπου για ένα έργο -μία πηγής θεωρεί ότι το ένα ενσωματώνεται στο άλλο. Για παράδειγμα μία πηγή μου είναι σε μορφή βιβλίου λειτουργεί ως container για ένα κεφάλαιο του βιβλίου.

In-text citation	Reference list
Neville (25) or Neville stated that "....." (25)	Neville, Colin. <i>The Complete Guide to Referencing and Avoiding Plagiarism</i> . 2nd ed. New York: Open University Press, 2010. Print.

Πίνακας 8.Εμφάνιση πηγής ως παραπομπή και ως βιβλιογραφία με το πρότυπο MLA

Πηγή : Macquarie University ,2023

Η μορφή σύνταξης μιας αναφοράς σε άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού που προέρχεται από μία βάση δεδομένων ,σύμφωνα με το πρότυπο της MLA είναι (παράδειγμα 20) :

Author (Surname, Forename). "Title of Article." Journal Name, vol., no., Publication Date, page number(s). Name of Database, doi.

Ciccia, Angela Hein, et al. "Adolescent Brain and Cognitive Developments." *Topics in Language Disorders*, vol. 29, no. 3, 2009, pp. 249-65. *Academic OneFile*, doi: 10.1097/TLD.0b013e3181b53211.

Παράδειγμα 20.Πηγή άρθρου επιστημονικού περιοδικού σε λίστα αναφοράς με το πρότυπο MLA

Πηγή : University of Melbourne, χ.χ.

Η αναφορά κειμένου για άρθρο σε ηλεκτρονικό περιοδικό φαίνεται στο παράδειγμα 21.

...adolescence is an important time for intervention (Ciccia et al. 3)

Παράδειγμα 21. Πηγή εντός κειμένου με το πρότυπο MLA

Πηγή : University of Melbourne, χ.χ.

Τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την συγκεκριμένη μορφή δηλαδή άρθρο σε ηλεκτρονικό περιοδικό είναι :

- το όνομα του συγγραφέα
- τον τίτλο του άρθρου σε παρένθεση
- τον τίτλο του περιοδικού σε πλάγια γραφή
- τον αριθμό του τόμου
- τον αριθμό της έκδοσης αν είναι διαθέσιμος
- την ημερομηνία έκδοσης
- τον αριθμό σελίδων με συντομογραφία p. ,pp.
- τον τίτλο της βάσης του ηλεκτρονικού περιοδικού σε πλάγια γραφή
- DOI

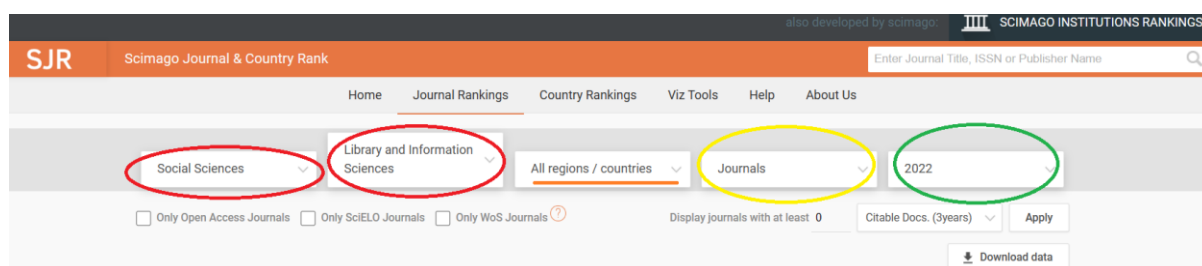
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1 Πορεία εργασίας

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε το χρονικό διάστημα του Ιουνίου 2022 έως τον Νοέμβριος του 2022 .Βασικός στόχος της ήταν να εντοπίσουμε και να καταγράψουμε τις επιλογές ή τις προτιμήσεις των συγγραφέων ως προς τη χρήση του βιβλιογραφικού προτύπου όπου αυτό ήταν εφικτό .Για τον εντοπισμό του προτύπου χρειαζόνταν ένα δείγμα το οποίο αποφασίσαμε ότι θα είναι μόνο επιστημονικά περιοδικά .Για τη συλλογή των περιοδικών θέσαμε από την αρχή της έρευνάς μας κάποιους περιορισμούς ,όπου θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν και ως μεταβλητές. Το έτος έκδοσης των περιοδικών ,το επιστημονικό πεδίο που εντάσσονταν ήταν οι βασικοί παράμετροι .Θεωρήσαμε ως κατάλληλη πλατφόρμα το SCIMAGO όπου καταλήξαμε με τους εξής περιορισμούς:

- Κοινωνικές επιστήμες (social science)ως επιστημονικό πεδίο που εντάσσονται τα περιοδικά
- Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμες πληροφόρησης (library and information science) ως θεματική υποκατηγορία
- Όλες τις περιοχές (all regions/countries) στο γεωγραφικό πεδίο
- Επιστημονικά άρθρα(journals)
- 2022 ως χρονολογία έκδοσης(year)

Ο συνολικός αριθμός των περιοδικών με τους παραπάνω περιορισμούς εκείνο το συγκεκριμένου χρονικό διάστημα ήταν 240 ,το οποίο αποτέλεσε και το τελικό δείγμα.

Εικόνα 8.Πλατφόρμα του Scimago με τους περιορισμούς που θέσαμε στην έρευνά μας .

Πηγή : SCIMAGO

Στη συνέχεια αποφασίσαμε ότι εκτός του βιβλιογραφικού προτύπου στο πλαίσιο της έρευνας να αναζητήσουμε και να εντοπίσουμε πληροφορίες στο ίδιο δείγμα σχετικά με την πολιτική δεδομένων που ακολουθεί το κάθε επιστημονικό περιοδικό. Επομένως τα βασικά στοιχεία που θέλαμε να αναζητήσουμε στην έρευνα μας ήταν :

- το βιβλιογραφικό μοντέλο ,ποιο ήταν και εάν έχει
- αν ακολουθεί ή όχι πολιτική δεδομένων.

Καταγράψαμε κάθε περιοδικό ξεχωριστά με τα βασικά του στοιχεία όπως τον τίτλο του, τη χώρα στην οποία εντάσσονταν ως χώρα προέλευσης ,τον εκδότη από το οποίο προήλθε, την ακριβή ημερομηνία έκδοσης και φυσικά τον μοναδικό αριθμό ISSN ώστε να έχουμε διαθέσιμες τις βασικές πληροφορίες .

Στην πλατφόρμα SCIMAGO υπήρχε εκτός της συνολικής παράθεσης όλων των περιοδικών με τα παραπάνω κριτήρια που θέσαμε , και η δυνατότητα να εντάσσονται ανά ήπειρο ή ανά γεωγραφική περιοχή. Διατηρήσαμε αυτό το διαχωρισμό κατά την διάρκεια της έρευνας, γεγονός που διαμόρφωσε ένα πιο διαχειρίσιμο αριθμό περιοδικών κάθε φορά στην αναζήτηση των βασικών στοιχείων .

Στον φυλλομετρητή του Google Chrome στον παγκόσμιο ιστό (world wide web) με μηχανή αναζήτησης το Google αναζητήσαμε κάθε επιστημονικό περιοδικό με βάση το τίτλο του(εικόνα 9). Στη πορεία της αναζήτησης κατευθυνόμασταν στο διαδικτυακό περιβάλλον του εκδότη ή του οργανισμού ή της κοινοπραξίας που είχε την εποπτεία ή την έκδοση του περιοδικού. Μετά τον αρχικό επανέλεγχο μέσω ISSN και το ίδιο όνομα εκδότη που είχαμε καταγράψει για επιβεβαίωση από την πλατφόρμα SCIMAGO, ότι δηλαδή πρόκειται για το ίδιο περιοδικό που αναζητούσαμε ,εντοπίζαμε τις οδηγίες και τις πληροφορίες που απευθύνονταν στους συγγραφείς. Επισημαίναμε ποιο πρότυπο επιλέγει ή όχι και εάν έχει ή όχι πολιτική δεδομένων Συμπληρώσαμε τον συνολικό αριθμό ανά περιοδικό σε κάθε πρότυπο (εικόνα 10) και για την πολιτική δεδομένων (εικόνα 11),ενώ λάβαμε υπόψη και τις περιπτώσεις όπου δεν είχαμε αποτελέσματα.

Περίπου 796.000.000 αποτελέσματα (0,74 δευτερόλεπτα)

www.jstor.org > journal > Μετάφραση αυτής της σελίδας

Journal of Education for Library and Information Science on ...

Description: The official publication of the Association for **Library and Information Science Education**, JELIS is a scholarly **journal** that serves as a forum for ...

utorontopress.com > jelis > Μετάφραση αυτής της σελίδας

Journal of Education for Library and Information Science | U ...

The **Journal of Education for Library and Information Science** (JELIS) is a fully refereed scholarly periodical that has been published quarterly by the Association ...
[Manuscript Submission ...](#) · [Short Communications](#) · [Blinding](#)

www.alise.org > jelis-2 > Μετάφραση αυτής της σελίδας

ALISE JELIS

The **Journal of Education for Library and Information Science** (JELIS) is a fully refereed scholarly periodical that has been published quarterly by the Association ...

www.scimagojr.com > jou... > Μετάφραση αυτής της σελίδας

Journal of Education for Library and Information Science

Εικόνα 9.Στιγμιότυπο αναζήτησης άρθρου στο παγκόσμιο ιστό μέσω της μηχανής αναζήτησης Google.

Πηγή :World Wide Web

Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων επιλέξαμε την εφαρμογή Microsoft Excel 2016 όπου καταγράψαμε εκ νέου τα περιοδικά με βάση τη γεωγραφική περιοχή ή ανά ήπειρο όπου ήταν ήδη κατανεμημένα. Με τη χρήση συνάρτησης SUM όπου καταγράφει το συνολικό αριθμό σε κάθε πρότυπο επιλέξαμε τα ανάλογα πεδία. Την ίδια διαδικασία καταγραφής ακολουθήσαμε και για την πολιτική δεδομένων.

	Latin America	Northern Ameri	Asiatic Region	Western Europe	Eastern Europe	Africa	Pacific	Midde East	TOTAL REFERENCE
APA	4	28		4	28	2		1	3
NBR-6023/2002	1								1
Chicago	1	20		1	10	2		1	35
Uniform Requirement	1								1
NBR -6023	1								1
ABNT-reference	1								1
ABNT-NBR 6023/2018	1								1
Unspecified	1	4		2	19	3			29
NLM style			1						1

Εικόνα 10.Διαδικασία καταγραφής τελικών αποτελεσμάτων των προτύπων ανά γεωγραφική περιοχή με τη συνάρτηση SUM

Πηγή :Microsoft Excel ,2016

Αρχείο Κεντρική Εισαγωγή Διάταξη σελίδας Τύποι Δεδομένα Αναθεώρηση Προβολή Βοήθεια Πείτε μου τι θέλετε να κάνετε							
IF X ✓ fx =SUM(D5:D9)							
	A	B	C	D	E	F	G
1				YES	NO	NOT FOUND	
2		AFRICA				1	
3		MIDDLE EAST				2	1
4		PACIFIC				2	
5		ASIATIC REGION		3	7		3
6		EASTERN EUROPE		7	4		4
7		WESTERN EUROPE		81	27		9
8		NORTHERN AMERICA		50	26		2
9		LATIN AMERICA		5	4		2
10		TOTAL		=SUM(D5:D9)			21 240

Εικόνα 11. Διαδικασία καταγραφής τελικών αποτελεσμάτων της πολιτικής δεδομένων ανά γεωγραφική περιοχή με τη συνάρτηση SUM

Πηγή :Microsoft Excel ,2016

4.2 Προβλήματα της έρευνας και η αντιμετώπισή τους

Κατά την διάρκεια της έρευνας μας αντιμετωπίσαμε σημαντικά προβλήματα, τα οποία θα μπορούσαμε να κατατάξουμε σε δύο κατηγορίες :σε πρακτικά προβλήματα και σε προβλήματα που σχετίζονται με τον εντοπισμό των στοιχείων που μας ενδιέφεραν.

Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονταν προβλήματα που σχετίζονταν με :

- το μεγάλο όγκο επιστημονικών περιοδικών σε συνάρτηση με το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα . Στο σύνολο τους 240, μετά την προσθήκη 15 ακόμη περιοδικών από τη πλατφόρμα της SCIMAGO στο τότε αρχικό δείγμα των 225 .
- τη διαχείριση του δείγματος καθώς ήταν αναγκαία η ξεχωριστή προσέγγιση και έρευνα στο κάθε ένα. Από το σύνολο των περιοδικών πολλά από αυτά είχαν διαφορετική χώρα προέλευσης, διαφορετικό εκδότη ,διαφορετική γλώσσας συγγραφής του περιοδικού , ενώ σε άλλα περιοδικά με τον ίδιο εκδότη είχαν ίδια ή και παρόμοια στοιχεία .
- δυσκολία εύρεσης του περιοδικού στον παγκόσμιο ιστό .
- δυσκολίες στην επιβεβαίωση του περιοδικού όταν εντοπίζονταν.
- μεμονωμένες περιπτώσεις όπου περιοδικά ανέστειλαν την λειτουργία τους προσωρινά ή μόνιμα ,ή αντικαταστάθηκαν με άλλες εκδόσεις.

- περιπτώσεις περιοδικών όπου άλλαξαν εκδότη από αυτόν που είχαμε καταγράψει από την πλατφόρμα της SCIMAGO.
- πλατφόρμες όπου δεν επέτρεπαν την πρόσβαση στα περιοδικά όπου φιλοξενούνταν για να πραγματοποιήσουμε την έρευνά μας .
- περιοδικά όπου μετά από μεγάλη αναζήτηση δεν βρέθηκαν

Στην δεύτερη κατηγορία που αφορούσε προβλήματα σχετικά με τον εντοπισμό των στοιχείων δηλαδή του βιβλιογραφικού προτύπου και την πολιτική δεδομένων είχαμε:

- περιπτώσεις περιοδικών όπου οι εκδότες παρέλειπαν τις παραπάνω πληροφορίες
- περιπτώσεις περιοδικών όπου εντοπίζαμε το ένα από τα δύο στοιχεία που αναζητούσαμε δηλαδή ή το βιβλιογραφικό μοντέλο ή την πολιτική δεδομένων.
- περιπτώσεις όπου το βιβλιογραφικό μοντέλο προτεινόταν από τον εκδότη σε μορφή παραδείγματος χωρίς να ονοματίζει ποιο πρότυπο είναι .
- η γλώσσα συγγραφής του περιοδικού πέραν της αγγλικής με αποτέλεσμα ο εντοπισμός των στοιχείων να πρέπει να γίνει σε γλώσσες με βαθμό δυσκολίας όπως τα κινέζικα , τα ιαπωνικά , τα ρωσικά , τα εσθονικά.
- η παροχή της δυνατότητας αυτόματης μετάφρασης των περιοδικών από τον ίδιο τον εκδότη σε περιπτώσεις όπου δεν ήταν αγγλική γλώσσα των περιοδικών συχνά ήταν ανακριβής και με πολλά λάθη, άρα δυσχέραινε την προσπάθειά μας .

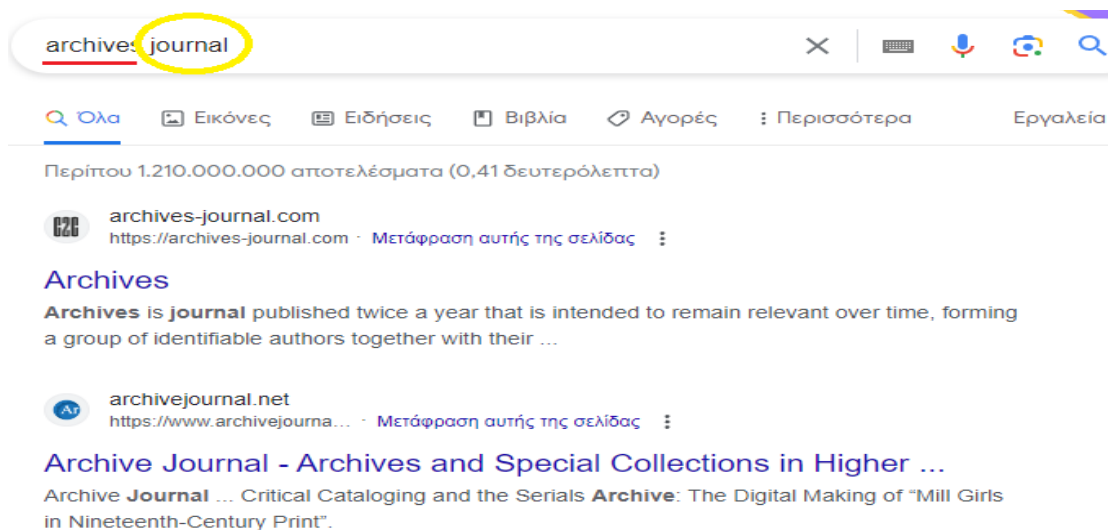
Με βάση όλα τα παραπάνω προβλήματα που αναφέραμε και για την απρόσκοπτη συνέχιση της έρευνας μας για συλλογή των στοιχείων ήταν απαραίτητο να καθορίσουμε τρόπους αντιμετώπισης όσο αυτό ήταν εφικτό ανάλογα την κατηγορία που άνηκε το κάθε πρόβλημα. Όσον αφορά τα πρακτικά προβλήματα:

Πρώτον, με τη διαχείριση του μεγάλου όγκου των περιοδικών μετά την απόφασή μας να ενσωματωθούν τα 15 επιπλέον περιοδικά στο αρχικό τότε δείγμα , εργαστήκαμε χωρίζοντας τα περιοδικά σε κατηγορίες κατά την διάρκεια της έρευνας και αναζήτησης των στοιχείων τους. Υιοθετήσαμε τον διαχωρισμό σε ηπείρους ή σε γεωγραφικές περιοχές όπως ήταν από την πλατφόρμα SCIMAGO .

Στην προβλεπόμενη ανάγκη για ξεχωριστή αναζήτηση κάθε περιοδικού την αντιμετωπίσαμε όπου είναι εφικτό -μετά το διαχωρισμό των περιοδικών ανά ήπειρο ή ανά γεωγραφική περιοχή -με την ομαδοποίηση των περιοδικών που προέρχονταν από τον ίδιο εκδότη.Καθώς είχαν ίδια

ή παρόμοια στοιχεία στις οδηγίες προς συγγραφείς για την επιλογή του προτύπου ή ακόμη και την ίδια πολιτική δεδομένων .

Περιοδικά στα όποια η απλή αναζήτηση στον ιστό μόνο με τον τίτλο τους δεν εμφάνιζε το προσδοκώμενο αποτέλεσμα ,το αντιμετωπίσαμε προσθέτοντας τη λέξη journal (περιοδικά) ώστε να προσδιορίζουμε το είδος του τεκμηρίου (εικόνα 12). Όταν αυτή η επιλογή δεν είχε αποτελέσματα προσθέταμε τον αριθμό ISSN δίπλα στον τίτλο.

Εικόνα 12.Στιγμιότυπο αναζήτησης επιστημονικού περιοδικού με την προσθήκη journal

Πηγή : Word Wide Web

Στο πρόβλημα όπου είχαμε εντοπίσει το περιοδικό αλλά πριν την αναζήτηση στοιχείων δεν συμφωνούσε ο αριθμός ISSN με αυτόν που είχαμε καταγράψει από την πλατφόρμα του SCIMAGO προσπαθήσαμε να το επιβεβαιώσουμε μέσω του εκδότη ελέγχοντας εάν ήταν ο ίδιος που είχαμε αρχικά καταγράψει.

Για τις μεμονωμένες περιπτώσεις όπου έγινε αναστολή περιοδικών προσωρινά ή μόνιμα, καταγράφηκαν στην έρευνα μας ως μη εντοπισμένα περιοδικά. Όσα αντικαταστάθηκαν με νέες εκδόσεις αποφασίσαμε να μην τις συμπεριλάβουμε.

Κατά την αναζήτηση των περιοδικών ,όσα άλλαξαν εκδότη αλλά έχοντας το ίδιο αριθμο ISSN ενσωματώθηκαν κανονικά μέσα στο δείγμα μας.

Περιοδικά όπου δεν μας επέτρεπαν την πρόσβαση στις πλατφόρμες ενσωματώθηκαν στην έρευνα μας ως καταγεγραμμένα χωρίς τις πληροφορίες ή ως μη ευρισκόμενα.

Όσον αφορά προβλήματα σχετικά με τον εντοπισμό των στοιχείων της έρευνάς μας που αφορούσε: περιοδικά που δεν υπήρχαν πληροφορίες για το βιβλιογραφικό μοντέλο ή την πολιτική δεδομένων, ενσωματώθηκαν στο δείγμα με την ανάλογη επισήμανση ότι δεν βρέθηκαν. Ενώ σε όσα περιοδικά εντοπίστηκε το ένα από τα δύο στοιχεία (το μοντέλο ή η πολιτική δεδομένων) καταγράφονταν ανεξάρτητα από το άλλο που δεν εντοπίστηκε .

Για τις περιπτώσεις όπου ο εκδότης χρησιμοποιούσε παράδειγμα για να αναφέρει το μοντέλο χωρίς να αναφέρεται ξεκάθαρα, επιλέξαμε να το επισημάνουμε ως περιοδικό που βρέθηκε αλλά δεν εντοπίστηκε σε αντίθεση με το να το αναζητήσουμε εμείς το βιβλιογραφικό μοντέλο προσδιορίζοντας το για αποφυγή λάθους και εξοικονόμηση χρόνου .

Τα γλωσσικά προβλήματα με γλώσσες με υψηλότερο βαθμό δυσκολίας όπου ήταν δυνατό χρησιμοποιήσαμε είτε μέσω του εκδότη τη δυνατότητα μετάφρασης για τη συλλογή στοιχείων είτε με δωρεάν εργαλεία μετάφρασης όπως το Google translate και το Grammarly επιχειρήσαμε την αναζήτηση ενώ σε αντίθετη περίπτωση καταγράφηκαν ως ευρισκόμενα ή μη εντοπισμένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

5.1 Αποτελέσματα έρευνας-Βιβλιογραφικά πρότυπα

Σε αυτό το κεφάλαιο εμφανίζονται αναλυτικά τα τελικά αποτελέσματα της έρευνας μας:

- ο για τις επιλογές των συγγραφέων στα βιβλιογραφικά μοντέλα
- ο και για το αν υπήρχε ή όχι πολιτική δεδομένων στα περιοδικά τους.

Η εμφάνιση των αποτελεσμάτων των περιοδικών γίνεται ανά γεωγραφική περιοχή και με τη χρήση πίνακα ,ενώ μετά από κάθε πίνακα ακολουθεί ένα διάγραμμα

Στη αριστερή στήλη του πίνακα εμφανίζεται το σύνολο των περιοδικών κάθε γεωγραφικής περιοχής όπως κατανεμήθηκε από την πλατφόρμα SCIMAGO και εμείς την διατηρήσαμε και στο κεντρικό σημείο του πίνακα, βρίσκονται σε συνολικό αριθμό μέσα σε παρένθεση οι χώρες που εντάσσονται ή προέρχονται τα περιοδικά .Υπάρχουν χώρες με μόνο ένα περιοδικό και άλλες με μεγάλο αριθμό περιοδικών ή γεωγραφικές περιοχές με χώρα προέλευσης όλων των περιοδικών μόνο μία χώρα.

Στη δεξιά στήλη των πινάκων έχουμε όλα τα μοντέλα που βρέθηκαν κατά την διάρκεια της αναζήτησής μας στην συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή ήπειρο ενώ μέσα στην παρένθεση ο συνολικός αριθμός των περιοδικών που το επέλεξαν .

Στην έρευνά μας χρησιμοποιήσαμε τις εξής επισημάνσεις όπως :

- NOT FOUND (δεν βρέθηκε το περιοδικό)
- FOUND WITHOUT DETAILS (βρέθηκε χωρίς τα στοιχεία που αναζητάμε)
- UNSPECIFIED (βρέθηκε αλλά δεν προσδιορίστηκαν τα στοιχεία που αναζητάμε)

Η πρώτη φράση (not found)σημαίνει ότι επιστημονικά περιοδικά τα οποία αναζητήθηκαν διεξοδικά είτε προσθέτοντας τη λέξη περιοδικό (journal) για προσδιορίσει το είδος του είτε με την προσθήκη του ISSN και το όνομα εκδότη παρόλα αυτά δεν βρέθηκαν και τους αποδώσαμε αυτό το χαρακτηρισμό .Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται και τα περιοδικά όπου για άλλους λόγους όπως η αναστολή της λειτουργίας δεν βρέθηκαν.

Η δεύτερη φράση (found without details)σημαίνει ότι όντως κατά την διάρκεια της έρευνας μας εντοπίστηκαν και βρέθηκαν τα περιοδικά του δείγματος μας με όλα τα στοιχεία τους που χρειάζονταν για την επιβεβαίωση τους όπως ISSN όνομα συγγραφέα ή ονόματα συγγραφέων,

εκδότης αλλά τα στοιχεία που αναζητούσαμε όπως βιβλιογραφικό πρότυπο και πολιτική δεδομένων δεν υπήρχαν.

Η τρίτη φράση (unspecified)σημαίνει ότι περιοδικά κατά την αναζήτηση τα οποία βρέθηκαν και είχαν το βιβλιογραφικό πρότυπο ωστόσο στην μορφή που ήταν συνήθως σε παραδείγματα δεν υποδείκνυαν ξεκάθαρα σε ποιο πρότυπο αναφέρονταν και για αυτό το λόγο τα επισημάναμε με αυτό το χαρακτηρισμό.

Σε κάθε πίνακα εκτός των βιβλιογραφικών μοντέλων που επιλέχθηκαν στο κεντρικό του τμήμα είναι καταγεγραμμένες και οι χώρες από τις προήλθαν τα περιοδικά και μέσα στην παρένθεση αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των περιοδικών από τη χώρα αυτή.

Για την καλύτερη παρουσίαση και ανάγνωση των αποτελεσμάτων έχουμε παραθέσει τα αποτελέσματα εκτός της γεωγραφικής κατανομής τους και ομαδοποιημένα .Πρώτα παρατίθενται τα αποτελέσματα σε Αφρική, Μέση Ανατολή ,περιοχή του Ειρηνικού. Έπειτα μόνο στην Ασιατική περιοχή .Μετά σε Δυτική και Ανατολική Ευρώπη και τέλος σε Βόρεια και Λατινική Αμερική.

5.1.1 Αποτελέσματα έρευνας σε Αφρική, Μέση Ανατολή ,περιοχή του Ειρηνικού

Παρατηρούμε ότι στην Αφρικανική ήπειρο το συνολικό δείγμα είναι πολύ μικρό , μόνο 1 περιοδικό ,ενώ στη Μέση Ανατολή 3 περιοδικά και στις περιοχές του Ειρηνικού 2 περιοδικά όπως φαίνεται και στους πίνακες 9, 10 ,11. Ενώ πρότυπο με μεγαλύτερη προτίμησης σε αυτές τρεις περιοχές είναι της APA .

Africa	Country	Style
Total Journals: 1	Nigeria (1)	Harvard(1)

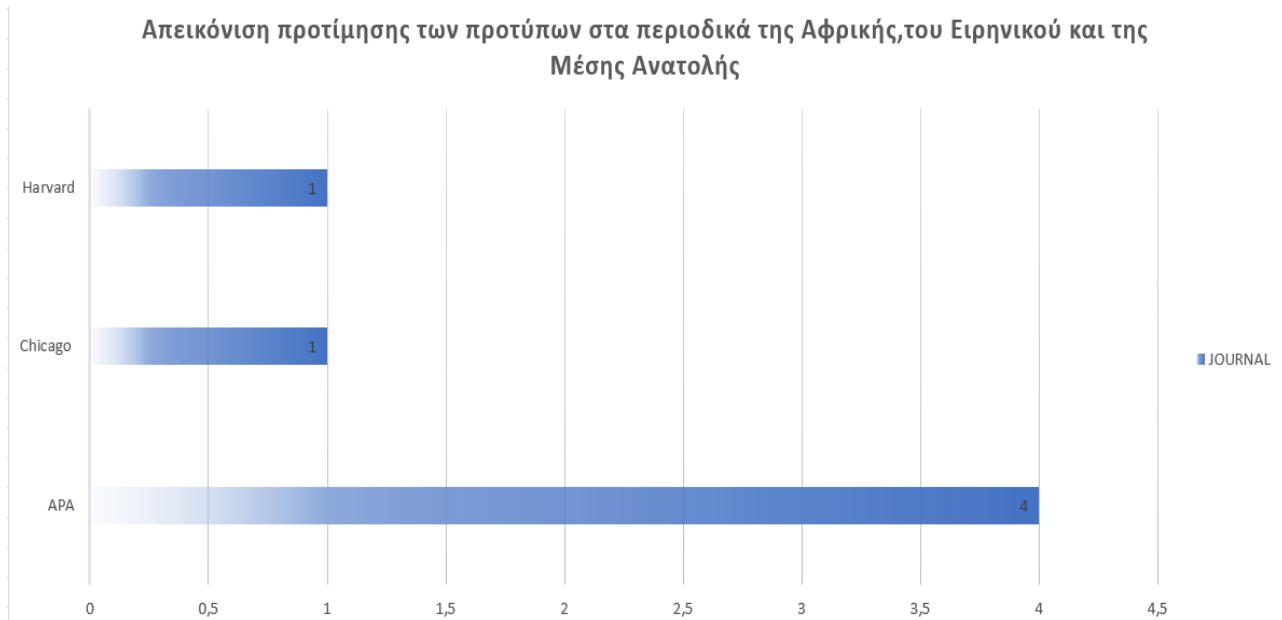
Πίνακας 9.Επιστημονικά περιοδικά στην Αφρικανική ήπειρο-Africa

Middle East	Country	Style
Total Journals :3	Turkey(1)	APA style(3)
	Iran(2)	

Πίνακας 10. Επιστημονικά περιοδικά στη Μέση Ανατολή-Middle East

Pacific Region	Country	Style
Total Journals :2	Australia (2)	Chicago (1) APA (1)

Πίνακας 11.Επιστημονικά περιοδικά στην περιοχή Ειρηνικού-Pacific Region

Διάγραμμα 5. Διάγραμμα παρουσίασης των προτύπων σε τρεις διαφορετικές περιοχές (Αφρικής,Ειρηνικού και Μέσης Ανατολής)

5.1.2 Αποτελέσματα έρευνας στην Ασιατική περιοχή

Το σύνολο των περιοδικών στην Ασιατική περιοχή είναι :

- 13 περιοδικά και με μεγαλύτερη προτίμηση το πρότυπο APA που το επέλεξαν 4 περιοδικά.

Από το σύνολο των περιοδικών με διάφορες χώρες προέλευσης όπως Μαλαισία Πακιστάν Ιαπωνία,Κορέα,Κίνα τα περισσότερα είναι από Ινδία και Ταιβαν.

Asiatic Region	Country	Style
Total Journals:13	Malaysia(1)	APA (4)
	India(3)	APA/Chicago (1)
	Taiwan(3)	Not found (1)
		Unspecified(2)
		DESIDOC(1)
		NISCAIR (1)
		Vancouver (1)
		Found without details (1)
		Chicago(1)
	Not found(1)	
	South Korea(1)	
	Pakistan(1)	
	China(1)	
	Japan(2)	

Πίνακας 12.Επιστημονικά περιοδικά στην Ασιατική περιοχή-Asiatic Region

Απεικόνιση των προτιμήσεων των προτύπων σε περιοδικών της Ασιατικής περιοχής-Asiatic Region

Διάγραμμα 6. Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων σε περιοδικά της Ασιατικής περιοχής -Asiatic Region

Παρατηρούμε και στον πίνακα 12 και στο διάγραμμα 6 να εμφανίζονται βιβλιογραφικά πρότυπα, σε μεμονωμένες περιπτώσεις περιοδικών ,που είναι πιο σπάνια ή και όχι τόσο γνωστά στο ευρύ κοινό όπως το NISCAIR και το DESIDOC. .Επίσης από το σύνολο των 13 περιοδικών έχουμε 4 περιοδικά με επισημάνσεις(not found,unspecified,found without details),όπου δεν εντοπίστηκε το πρότυπο.

5.1.3 Αποτελέσματα έρευνας σε Δυτική και Ανατολική Ευρώπη

Στην κατηγορία των περιοδικών με περιοδικά της Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης έχουμε,όπως επιβεβαιώνεται και από τους παρακάτω πίνακες 13 ,14:

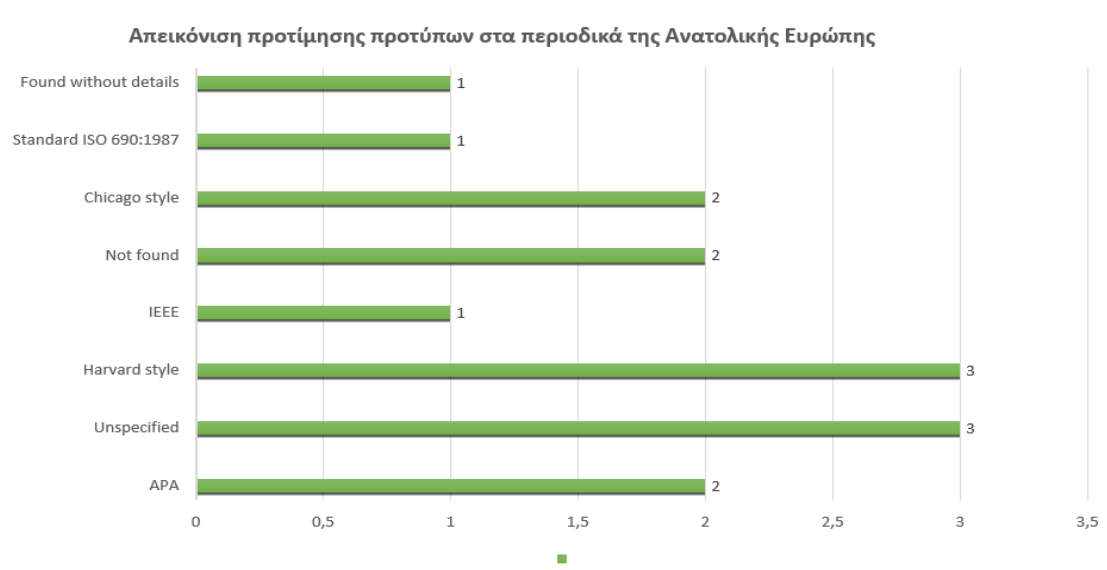
- στα 15 συνολικά περιοδικά στην Ανατολική Ευρώπη , υπερέχει σε προτίμηση και επιλογή το πρότυπο Harvard με 3 περιοδικά .
- στα 117 συνολικά περιοδικά στην Δυτική Ευρώπη , προτιμήθηκε το APA με 28 περιοδικά .

Eastern Europe	Country	Style
Total Journals :15	Poland (3)	APA(2)
	Slovakia(1)	Unspecified(3)
	Czech Republic(2)	Harvard style(3)
	Croatia(2)	IEEE(1)
	Russia(1)	Not found(2)
	Estonia (2)	Chicago style(2)
	Lithuania(1)	Standard ISO 690:1987(1)
	Not found(2)	Found without details(1)
	Ukraine(1)	

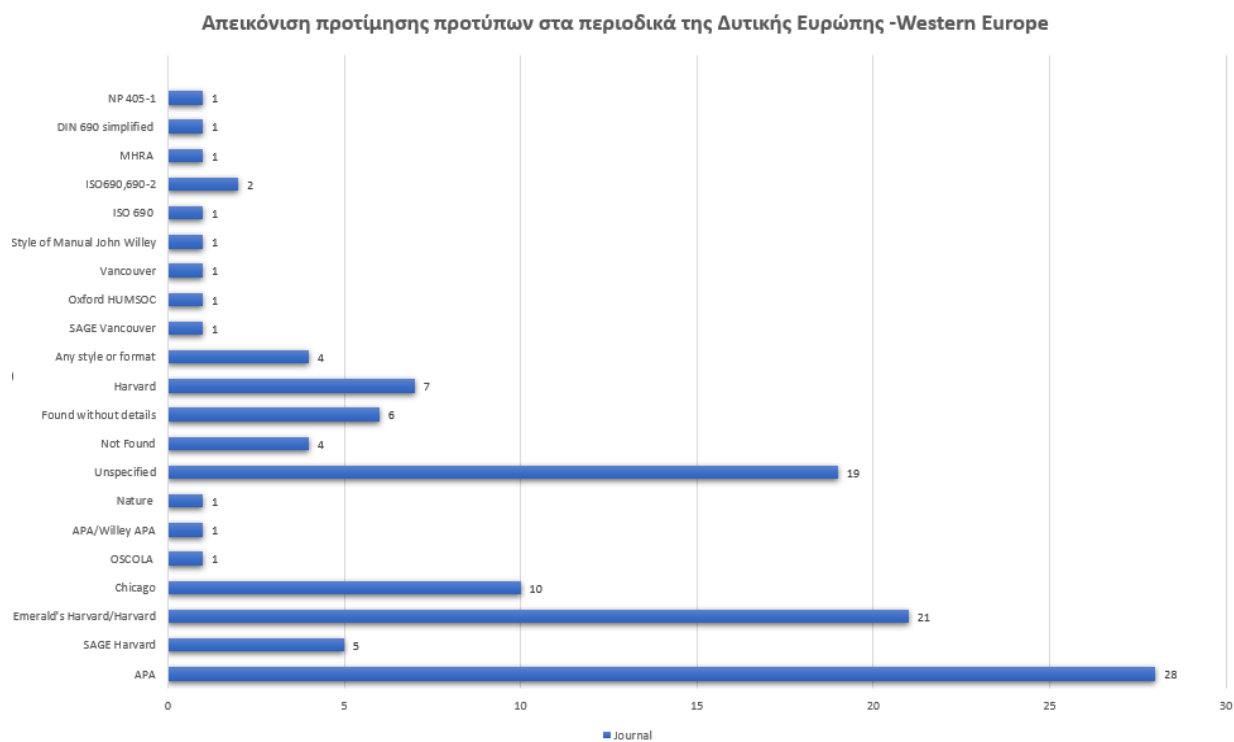
Πίνακας 13. Επιστημονικά περιοδικά της Ανατολικής Ευρώπης

Western Europe	Country	Style
Total Journals:117	United Kingdom (71)	APA(28)
	Netherlands (15)	SAGE Harvard(5)
	Switzerland (2)	Emerald's Harvard/Harvard(21)
	Spain (7)	Chicago(10)
	Sweden (1)	OSCOLA (1)
	Italy (4)	APA/Wiley APA(1)
	Not found (3)	Nature (1)
	Belgium (2)	Unspecified(19)
	Austria (1)	Not Found(4)
	Portugal (1)	Found without details(6)
	France (2)	Harvard(7)
		Any style or format(4)
		SAGE Vancouver(1)
		Oxford HUMSOC(1)
		Vancouver(1)
		Style of Manual John Willey(1)
	ISO 690 (1)	
	ISO690,690-2(2)	
	MHRA (1)	
	DIN 690 simplified (1)	
	NP 405-1(1)	

Πίνακας 14.Επιστημονικά περιοδικά της Δυτικής Ευρώπης -Western Europe

Διάγραμμα 7. Σχεδιαστική απεικόνιση προτύπων στην Ανατολική Ευρώπη -Eastern Europe

Διάγραμμα 8. Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων στα περιοδικά της Δυτικής Ευρώπης -Western Europe

5.1.4 Αποτελέσματα έρευνας προτύπων σε Βόρεια και Λατινική Αμερική

Σε αυτές τις περιοχές , όπως φαίνεται και από τους παρακάτω πίνακες έχουμε :

- για την Βόρεια Αμερική σε σύνολο 78 περιοδικών τα 28 περιοδικά επέλεξαν APA
- στην Λατινική Αμερική σε σύνολο 11 περιοδικών τα 4 περιοδικά επέλεξαν APA

Στα περιοδικά της Βόρειας Αμερικής σε πολύ μεγάλο αριθμό όλα προέρχονται από την Αμερική ενώ στη Λατινική Αμερική τα περισσότερα από τη Βραζιλία .Υπάρχουν και άλλα περιοδικά προερχόμενα από διάφορες χώρες όπως της Χιλής ,της Κολομβίας ,της Κούβας και της Βραζιλίας.

Northern America	Country	Style
Total Journals:78	USA (72) CANADA(6)	APA(28) Chicago(20) Found without details(2) Any style or format(3) Taylor and Francis US Chicago(8) Not Found (1) Unspecified(4) NLM style (1) Vancouver/NLM style(1) Generic style /LD&C(1) Bluebook(1) ALWD style(1) ISO690/APA/ABNT NBR6023/2002(1) APA/MLA/Any style(1) Harvard(1) INFORMS style(1) IEEE(1) ACS style(1) MLA(1)

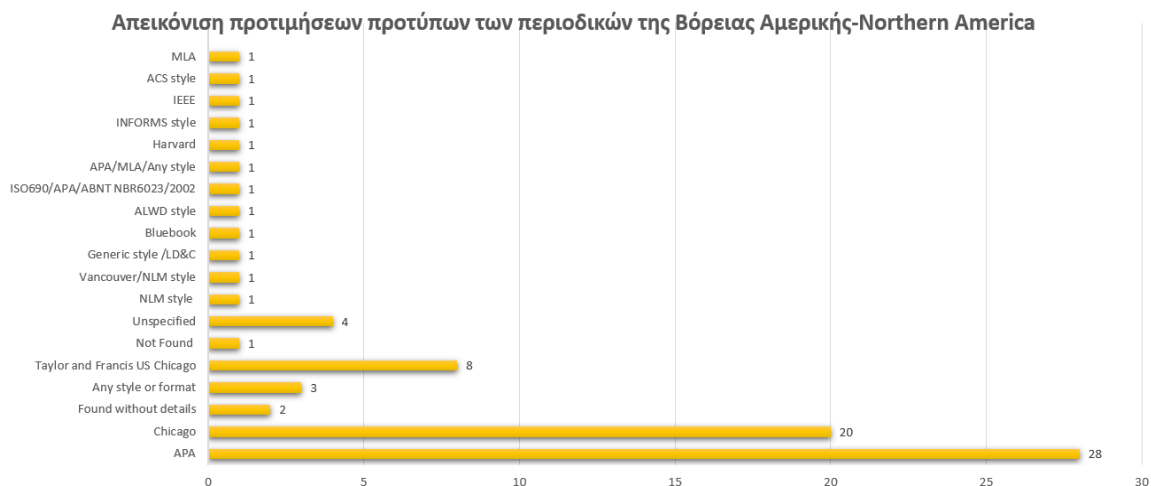
Πίνακας 15.Επιστημονικά περιοδικά της Βόρειας Αμερικής -Northern America

Latin America	Country	Style
Total Journals :11	Brazil (5) Chile(1) Argentina(1) Mexico(1) Cuba(2) Colombia(1)	APA(4) NBR-6023/2002 (1) Chicago(1) Uniform Requirement (1) NBR -6023 (1) ABNT-reference(1) ABNT-NBR 6023/2018(1) Unspecified (1)

Πίνακας 16.Επιστημονικά περιοδικά της Λατινικής Αμερικής-Latin America

Σε αυτές τις περιοχές παρατηρούμε ότι εκτός από τη επιλογή πολύ γνωστών προτύπων έχουμε και επιλογές πιο σπάνιες όπως :

- ISO690/APA/ABNT NBR6023/2002
- INFORMS
- το Generic style /LD&C
- το NLM style
- το Uniform Requirement.

Διάγραμμα 9.Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων των περιοδικών της Βόρειας Αμερικής -Northern America

Διάγραμμα 10.Σχεδιαστική απεικόνιση των προτύπων στα περιοδικά της Λατινικής Αμερικής -Latin Americ

5.2 Αποτελέσματα έρευνας -Πολιτική πρωτογενών δεδομένων

Αντίστοιχα και στην πολιτική δεδομένων η παρουσίαση των αποτελεσμάτων στο ίδιο δείγμα περιοδικών γίνεται με μορφή πινάκων για κάθε γεωγραφική περιοχή ή ήπειρο όπως στα βιβλιογραφικά πρότυπα .

Επισημάνσεις που αποδώσαμε κατά την διάρκεια της έρευνας μας όπως :

- YES (ναι ,υπάρχει πολιτική δεδομένων)
- NO (όχι ,δεν υπάρχει πολιτική δεδομένων)
- NOT FOUND (δεν βρέθηκε, δεν εντοπίστηκε)

Μέσα στην παρένθεση δίπλα από τη γεωγραφική περιοχή έχουμε το συνολικό αριθμό των περιοδικών που εντάσσονται στην συγκεκριμένη περιοχή. Κάθε αριθμός που βρίσκεται στο πίνακα που αντιστοιχεί στην επισήμανση YES,NO, NOT FOUND δηλώνει τον αριθμό των περιοδικών ανάλογα τα αποτελέσματα της έρευνάς μας .

Με την πρώτη επισήμανση(YES)σημαίνει ότι υπάρχει πολιτική δεδομένων για το περιοδικό από τον εκδότη ή τον οργανισμό ή την κοινοπραξία που το διαχειρίζεται και ξεκάθαρα αναφέρεται μαζί και αναλυτικές οδηγίες .

Η δεύτερη επισήμανση(NO) σημαίνει ότι δεν υπάρχει .Στις πληροφορίες προς τους συγγραφείς δεν υπήρχε ανάλογη μνεία πρόβλεψης .

Η τρίτη επισήμανση (NOT FOUND)σημαίνει ότι δεν βρέθηκε. Μετά από αναζήτηση του συγκεκριμένου στοιχείου δεν βρέθηκε. Σε αυτήν την κατηγορία συμπεριλαμβάνονται και πάλι περιοδικά που όχι μόνο δεν είχαν πολιτική δεδομένων αλλά γενικώς δεν βρέθηκαν .

YES	NO	NOT FOUND
	1	

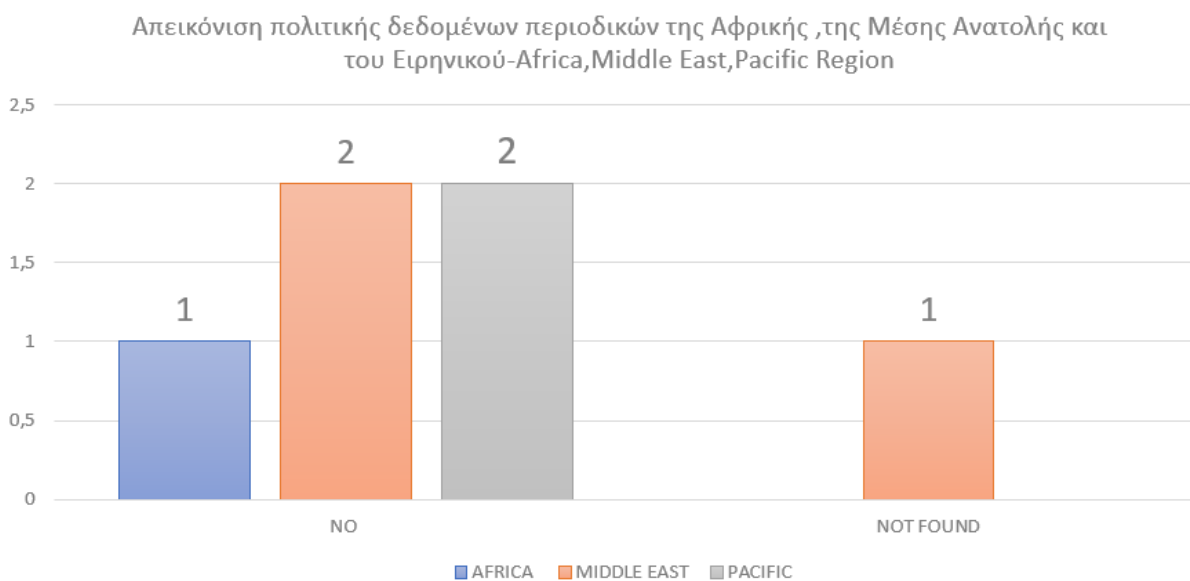
Πίνακας 17.Αφρική - Africa Συνολικός αριθμός περιοδικών : **1**

YES	NO	NOT FOUND
	2	1

Πίνακας 18.Μέση Ανατολή (Middle East)- Συνολικός αριθμός περιοδικών :3

YES	NO	NOT FOUND
	2	

Πίνακας 19.Περιοχή του Ειρηνικού (Pacific Region)- Συνολικός αριθμός περιοδικών : 2

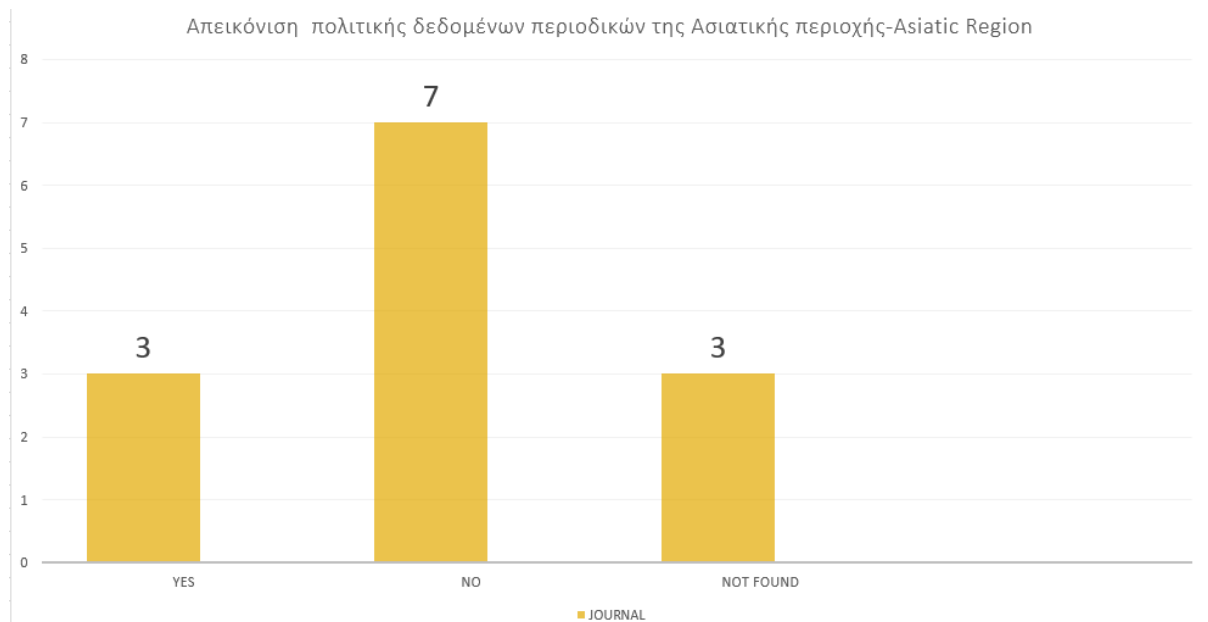

Διάγραμμα 11.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων τριών περιοχών της Αφρικής , της Μέσης Ανατολής και της περιοχής του Ειρηνικού

Ασία -Asiatic Region (13)

YES	NO	NOT FOUND
3	7	3

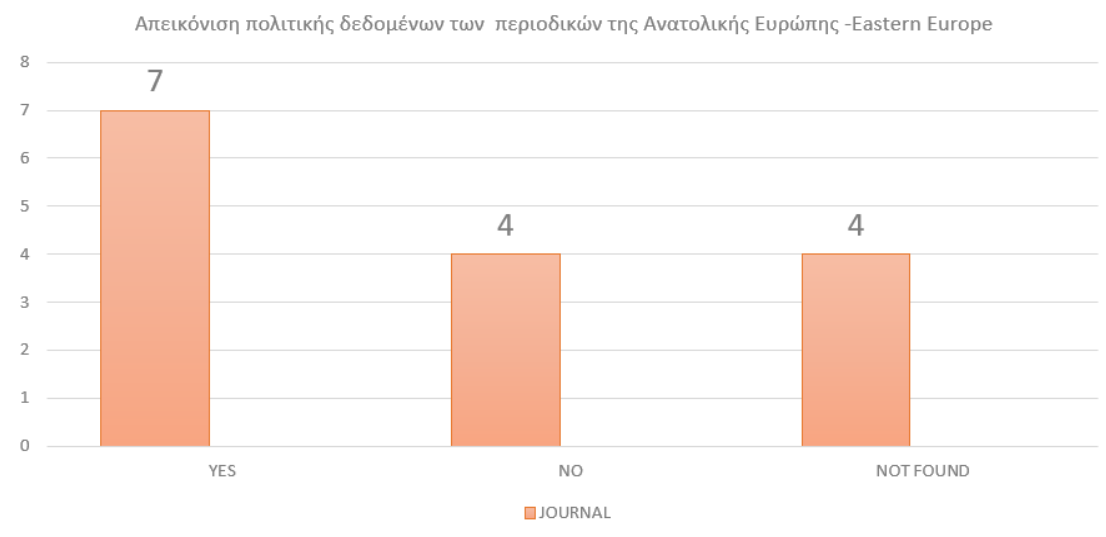
Πίνακας 20.Ασιατική περιοχή (Asiatic Region)- Συνολικός αριθμός περιοδικών :13

Διάγραμμα 12.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων των περιοδικών της Ασιατικής περιοχής

YES	NO	NOT FOUND
7	4	4

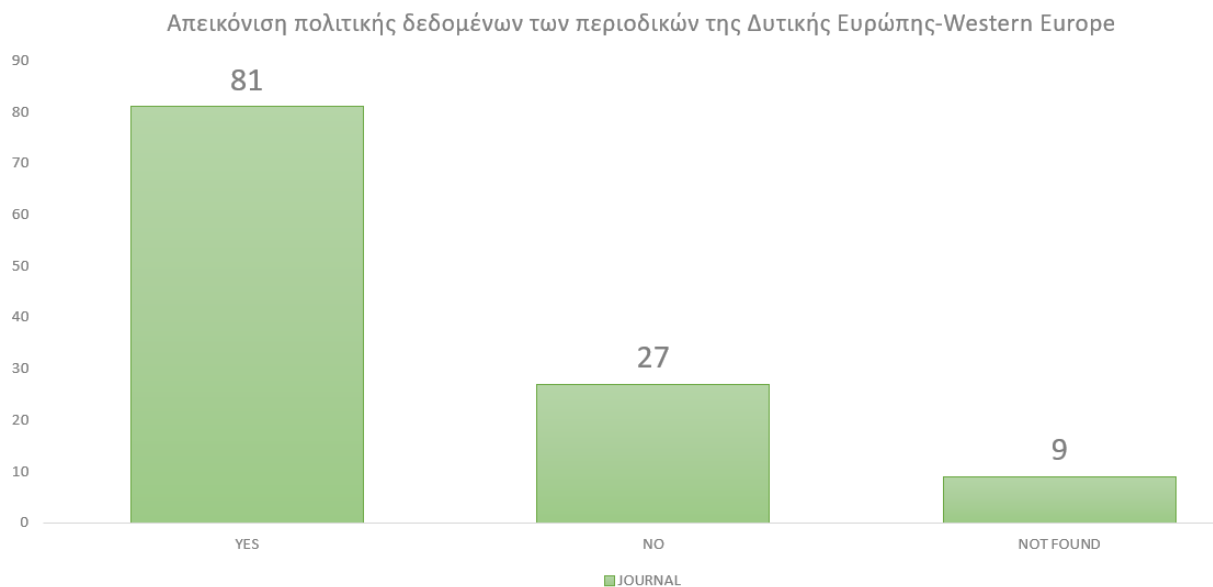
Πίνακας 21..Ανατολική Ευρώπη(Eastern Europe)-Συνολικός αριθμός περιοδικών :15

Διάγραμμα 13.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων στα περιοδικά της Ανατολικής Ευρώπης -Eastern Europe

YES	NO	NOT FOUND
81	27	9

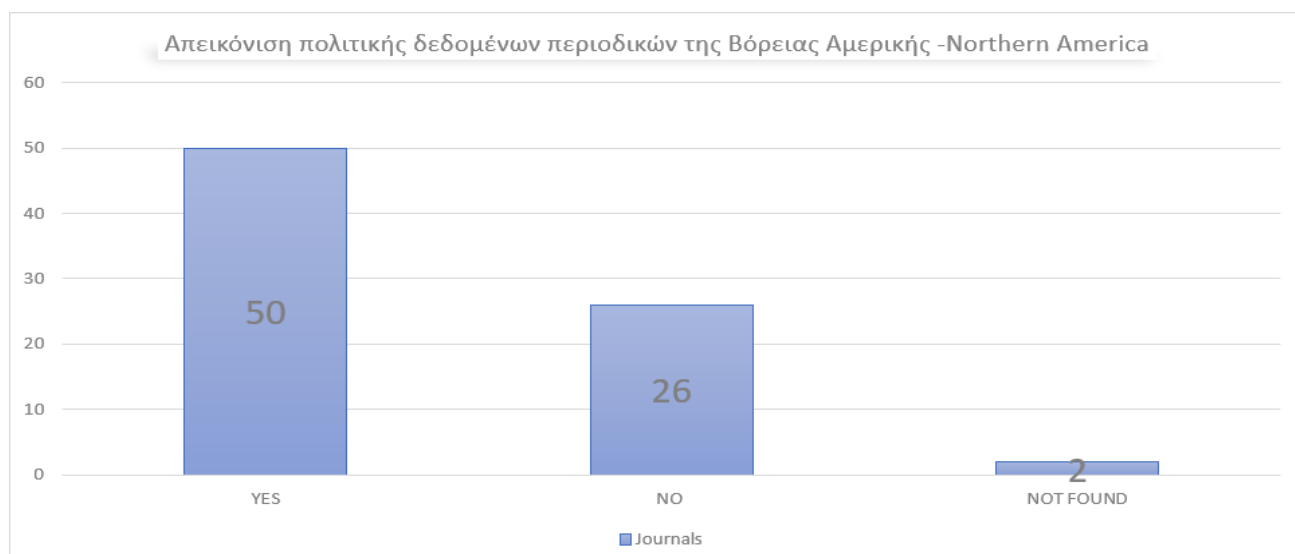
Πίνακας 22.Δυτική Ευρώπη(Western Europe)- Συνολικός αριθμός περιοδικών :117

Διάγραμμα 14.Απεικόνιση πολιτικής δεδομένων στα περιοδικά της Δυτικής Ευρώπης

YES	NO	NOT FOUND
50	26	2

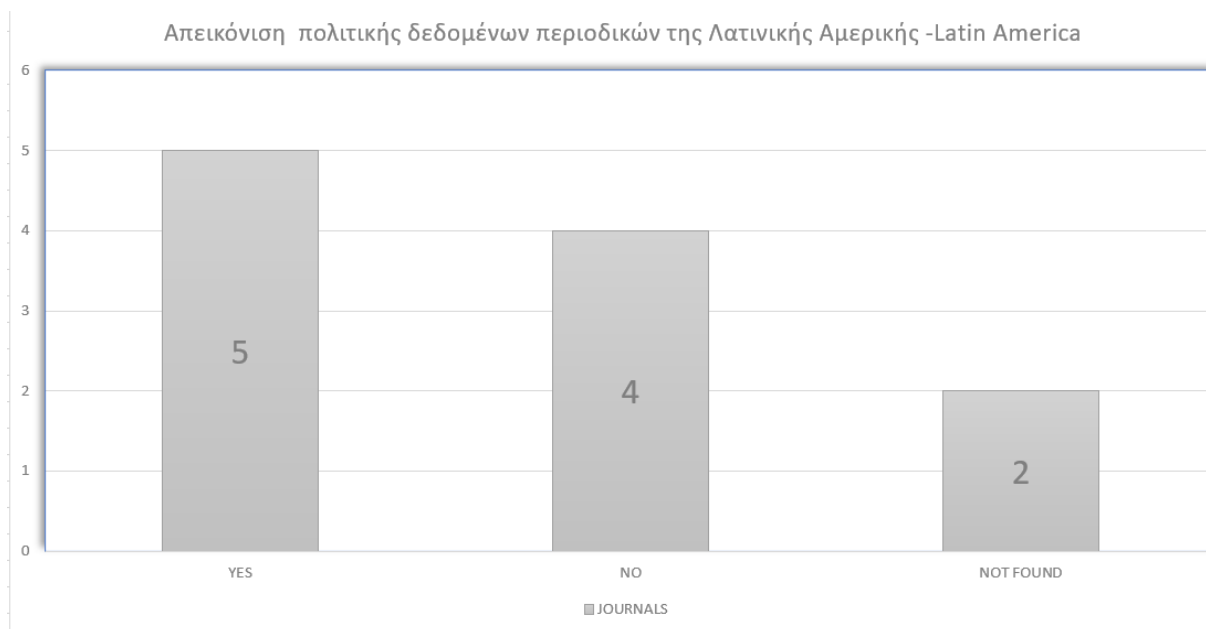
Πίνακας 23.Βόρεια Αμερική (Northern America)-Συνολικός αριθμός περιοδικών: 78

Διάγραμμα 15.Απεικόνιση πολιτική δεδομένων στα περιοδικά της Βόρειας Αμερικής-Northern America

YES	NO	NOT FOUND
5	4	2

Πίνακας 24.Λατινική Αμερική (Latin America)-Συνολικός αριθμός περιοδικών : 11

Διάγραμμα 16. Απεικόνιση της πολιτικής δεδομένων στα περιοδικά της περιοχής της Λατινικής Αμερικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

6.1 Ανάλυση των πεδίων. Βιβλιογραφικά πρότυπα

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παραθέσουμε τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται τα πεδία των βιβλιογραφικών προτύπων και τις μεταξύ τους διαφορές. Κάθε βιβλιογραφικό πρότυπο έχει έναν συγκεκριμένο οδηγό (ανάλογα και την έκδοση του προτύπου), όπου υποδεικνύει τη σειρά των πεδίων. Για κάθε πεδίο αντιστοιχεί ένα βιβλιογραφικό στοιχείο. Όπως αναφέραμε ήδη, τα βασικά στοιχεία που χρειάζονται για την σύνταξη των αναφορών είτε είναι σε λίστα είτε σε παραπομπή είναι: το όνομα του συγγραφέα, ο τίτλος του έργου και το έτος δημοσίευσης. Ωστόσο και όλα τα υπόλοιπα βιβλιογραφικά στοιχεία μίας πηγής έχουν και αυτά πολύ μεγάλη σημασία αλλά και χρησιμότητα στον εντοπισμό της πηγής. Για μια πιο ολοκληρωμένη και ουσιαστική σύγκριση στα πεδία θέσαμε ως γενικό κριτήριο:

- ✓ τα επιστημονικά περιοδικά ως είδος πηγής

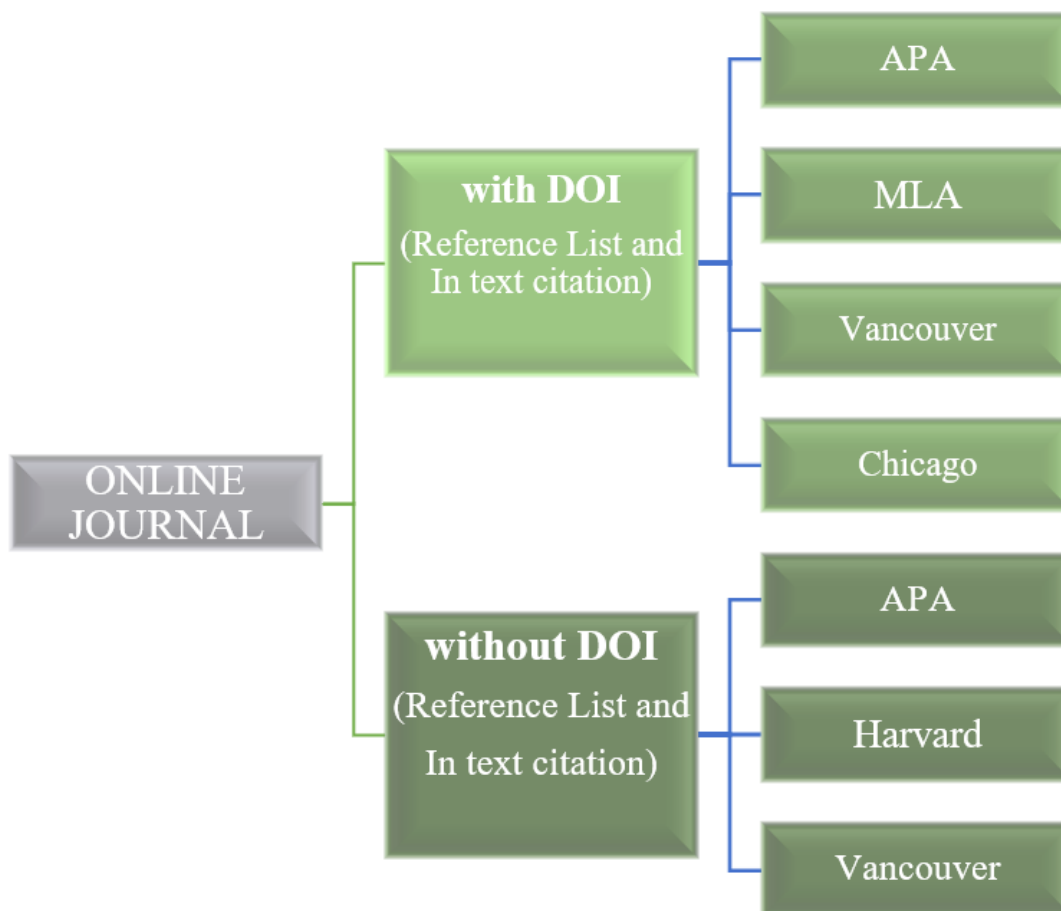
και στον τρόπο της σύνταξης τους το:

- αν έχουν ή όχι DOI, ώστε η σύγκριση μας να γίνει στα ίδια στοιχεία της πηγής που έχουν και
- τον τρόπο με τον οποίο καταγράφεται η αναφορά. Αν είναι αναφορά κειμένου ή λίστα αναφορών.

Επίσης στο κεφάλαιο αυτό συμπεριλαμβάνετε στη σύγκριση:

- η δομή της αναφοράς είτε σε παραπομπή είτε σε λίστα αναφορών
- η στίξη του κάθε προτύπου
- ο τρόπος γραφής (με πεζά ή κεφαλαία γράμματα) για το εκάστοτε στοιχείο
- η σειρά που έχουν τα βιβλιογραφικά στοιχεία κάθε πηγής στο κάθε πρότυπο και ποιο σκοπό μπορεί να εξυπηρετεί

Επιλέξαμε για την σύγκριση τα πρότυπα της APA, MLA, CHICAGO (AUTHOR-DATE), VANCOUVER που είναι από τα πιο δημοφιλή πρότυπα και χρησιμοποιούνται συχνά ώστε να εντοπίσουμε τις μεταξύ τους διαφορές.

Διάγραμμα 17.Συγκεντρωτικό διάγραμμα για την ανάλυση των πεδίων των προτύπων

Στο παραπάνω διάγραμμα για την περίπτωση των ηλεκτρονικών περιοδικών με ή χωρίς DOI παρατηρούμε ότι και στις δύο κατηγορίες υπάρχουν και ίδια πρότυπα. Συγκεκριμένα το APA και το Vancouver. Αυτό σημαίνει ότι στους οδηγούς των προτύπων έχει επισημανθεί αυτή η περίπτωση δηλαδή η ύπαρξη του DOI ή όχι ώστε η σύνταξη της αναφοράς (είτε σε λίστα είτε σε παραπομπή κειμένου) να περιλαμβάνει και αυτό το στοιχείο .

6.1.1 Λίστα αναφορών (Reference List) βασισμένη σε βιβλιογραφικά πρότυπα με DOI

APA	Author, A. A., & Author, B. B. (Publication date). Title of article. <i>Title of publication, volume number</i> (issue number), pp–pp. https://doi.org/xxxxxxxxx
MLA	Author (Surname, Forename). “Title of Article.” <i>Journal Name</i> , vol., no., Publication Date, page number(s). <i>Name of Database</i> , doi.
Chicago (author-date)	Author Surname, First name. Year of publication. “Title of article.” <i>Journal Title</i> vol, no. x: page numbers. DOI/URL/Database name.
Vancouver	15. Author. Title of article. Title of Journal [Medium]. Date of publication [Date cited]; Volume(Issue):Page numbers. DOI.

Πίνακας 25. Συγκεντρωτικός πίνακας σύνταξης πρότυπων ως λίστα αναφορών για ηλεκτρονικά περιοδικά με χρήση DOI

Στην μορφή (reference list) λίστα αναφοράς με DOI η σύνταξη ανά πρότυπο όπως φαίνεται και στον πίνακα, παρατηρούμε ότι όλα έχουν τις ίδιες πληροφορίες με σημαντικές διαφοροποιήσεις το κάθε πρότυπο. Και τα τέσσερα πρότυπα έχουν σημαντικές αποκλίσεις ως προς τη στίξη και την διάταξη των πληροφοριών των πηγών.

Πρώτο πεδίο σύγκριση προτύπων με λίστα αναφορών με DOI

APA:

- το επώνυμο του συγγραφέα είναι το πρώτο πεδίο
- μετά κόμμα
- τα αρχικά του ονόματος του πρώτου συγγραφέα με κάτω τελεία
- μετά κόμμα
- προσθήκη δεύτερου συγγραφέα με το σύμβολο & και με τον ίδιο τρόπο σύνταξης
- κάτω τελεία.

MLA :

- πρώτα το επώνυμο του συγγραφέα χωρίς στίξη
- σε παρένθεση ολόκληρο το όνομα του συγγραφέα πρώτο ή δεύτερο που έχει και κόμμα ενδιάμεσα
- μετά την παρένθεση κάτω τελεία

CHICAGO :

- το επώνυμο του συγγραφέα
- μετά κόμμα
- το μικρό όνομα του συγγραφέα
- μετά κάτω τελεία

VANCOUVER:

- ξεκινάει με έναν αριθμό, που σημαίνει ότι αντιπροσωπεύει την αναφορά κειμένου με αύξοντα αριθμό
- κάτω τελεία
- μετά το επώνυμο του συγγραφέα
- και κάτω τελεία

Δεύτερο πεδίο σύγκρισης προτύπων με λίστα αναφορών με DOI

APA:

- το έτος δημοσίευσης ή έκδοσης του άρθρου σε παρένθεση
- μετά κάτω τελεία

MLA :

- τον τίτλο του έργου με κάτω τελεία μέσα σε εισαγωγικά

CHICAGO :

- το έτος έκδοσης
- μετά κάτω τελεία

VANCOUVER :

- το τίτλο του άρθρου
- μετά κάτω τελεία

Τρίτο πεδίο σύγκρισης προτύπων με λίστα αναφορών με DOI

APA:

- τίτλος του άρθρου χωρίς στίξη και με εναλλαγή πεζών-κεφαλαίων
- κάτω τελεία μετά

MLA :

- τίτλος του περιοδικού με εναλλαγή πεζών-κεφαλαίων όπου χρειάζεται σε πλάγια γραφή
- έπεται κόμμα

CHICAGO:

- τίτλος του άρθρου με κάτω τελεία μέσα σε εισαγωγικά

VANCOUVER :

- τίτλος του περιοδικού
- προσθήκη της λέξης [Medium] που σημαίνει σύμφωνα με τον οδηγό σημαίνει Internet και γράφουμε [Internet]
- μετά κάτω τελεία

Τέταρτο πεδίο σύγκρισης με λίστα αναφορών με DOI

APA:

- αριθμός τόμου του περιοδικού σε πλάγια γραφή
- σε παρένθεση αριθμό τεύχους
- κόμμα
- αριθμός σελίδων ή εύρος σελίδων με το σύμβολο pp και παύλα ενδιάμεσα
- κάτω τελεία

MLA :

- αριθμός τόμου
- κάτω τελεία και κόμμα
- αριθμό τεύχους
- κάτω τελεία και κόμμα
- ημερομηνία έκδοσης του άρθρου και κόμμα
- αριθμός σελίδων ή της σελίδας και κάτω τελεία

CHICAGO :

- αριθμός τόμου και κόμμα
- αριθμός τεύχους και άνω κάτω τελεία
- ο ακριβής αριθμός της σελίδας
- κάτω τελεία

VANCOUVER:

- ημερομηνία έκδοσης χωρίς στίξη
- μέσα σε παρένθεση η ημερομηνία πρόσβασης του συγγραφέα στο άρθρο
- ελληνικό ερωτηματικό
- τόμος του περιοδικού χωρίς στίξη
- μέσα σε παρένθεση τον αριθμό του τεύχους
- με άνω κάτω τελεία ο αριθμός των σελίδων
- κάτω τελεία

Πέμπτο πεδίο σύγκρισης με λίστα αναφορών με DOI

APA:

- προσθήκη <https://doi.org> και ο αριθμός doi

MLA :

- σε πλάγια γραφή και με εναλλαγή πεζών -κεφαλαίων το όνομα της βάσης που βρίσκεται το περιοδικό
- έπειτα κόμμα
- αριθμός doi
- κάτω τελεία

CHICAGO:

- προσθήκη DOI ή URL ή το όνομα της βάσης
- κάτω τελεία

VANCOUVER :

- αριθμός DOI
- κάτω τελεία

6.1.2 Αναφορές κειμένου (in-text citation) με βάση βιβλιογραφικά πρότυπα με DOI.

APA in-text citation	Author(year)...text Or text(author&author,year). Or Author and Author (year)...text “quote ”(p.number).
Chicago B in-text citation	text (Author year , page). Or Author(year , page) text ...
Vancouver in -text citation	text .(number of reference)
MLA in-text citation	text (Author et al. number)

Πίνακας 26.. Συγκεντρωτικός πίνακας σύνταξης παραπομπών με βάση τα πρότυπα που χρησιμοποιούν DOI

APA :

- ❖ τρεις διαθέσιμες επιλογές παραπομπής
- ❖ πρώτη επιλογή το επώνυμο του συγγραφέα έτος έκδοσης σε παρένθεση έπεται το κείμενο
- ❖ δεύτερη επιλογή προηγείται το κείμενο μέσα σε παρένθεση τα ονόματα των συγγραφέων με το σύμβολο & κόμμα και το έτος έκδοσης μετά την παρένθεση κάτω τελεία
- ❖ τρίτη επιλογή τα επώνυμα των συγγραφέων το έτος έκδοσης σε παρένθεση και μέσα στο σώμα του κειμένου ακριβές απόσπασμα με εισαγωγικά σε παρένθεση με το σύμβολο p. ο αριθμός της σελίδας

CHICAGO :

- ❖ δύο διαθέσιμες επιλογές
- ❖ πρώτη επιλογή προηγείται το κείμενο σε παρένθεση το επώνυμο του συγγραφέα και το έτος έκδοσης χωρίζεται το πεδίο με κόμμα και αριθμός σελίδων μετά την παρένθεση κάτω τελεία
- ❖ δεύτερη επιλογή προηγείται το επώνυμο του συγγραφέα σε παρένθεση το έτος έκδοσης μετά κόμμα και ο αριθμός των σελίδων έπειτα ακολουθεί το κείμενο

VANCOUVER :

- ❖ μία διαθέσιμη επιλογή προηγείται το κείμενο κάτω τελεία σε παρένθεση ο αριθμός που αντιστοιχεί σε έργο

MLA :

- ❖ μία διαθέσιμη επιλογή προηγείται το κείμενο σε παρένθεση το όνομα του συγγραφέα και ο αριθμός σελίδων που εντοπίστηκε

6.1.3 Λίστα αναφορών(Reference List) βασισμένη σε βιβλιογραφικά πρότυπα χωρίς DOI

APA Journal without DOI	Author, A. A. (Publication date). Title of article. <i>Title of publication, volume number</i> (issue number), pp–pp. Web address of journal.
Vancouver online journal article	14. Author. Title of article. Title of Journal [Medium]. Date of publication [Date cited]; Volume(Issue):Page numbers. Available from: URL.
HARVARD online journal article	Author (Year of publication), 'Title of article', <i>Name of Publication</i> , Volume(Issue):Page numbers, date of viewing. URL

Πίνακας 27.Συγκεντρωτικός πίνακας σύνταξης προτύπων με λίστα αναφορών σε πρότυπα χωρίς DOI

Στη λίστα αναφορών (reference list) για άρθρα επιστημονικών περιοδικών όπου δεν υπάρχει η πληροφορία του DOI ως πεδίο η σύνταξη της αναφοράς έχει κάθε πρότυπο τη δική του πρόταση .Τα πρότυπα τα οποία σε αυτή τη κατηγορία συμπεριλάβαμε από τα παραπάνω είναι της APA τουVancouver και του Harvard χωρίς DOI.

Πρώτο πεδίο σύγκρισης προτύπων με λίστα αναφορών χωρίς DOI

APA:

- το επώνυμο του συγγραφέα και κόμμα

- τα αρχικά γράμματα του ονόματος του ενός συγγραφέας ή και του δεύτερου και κάτω τελεία στο κάθε ένα

VANCOUVER:

- αριθμός που αντιστοιχεί στις αναφορές από το σώμα κειμένου του άρθρου
- κάτω τελεία
- το επώνυμο του συγγραφέα

- κάτω τελεία

HARVARD:

- το επώνυμο του συγγραφέα χωρίς στίξη

Δεύτερο πεδίο σύγκρισης προτύπων με λίστα αναφορών χωρίς DOI

APA:

- ημερομηνία έκδοσης έργου μέσα σε παρένθεση

VANCOUVER :

- το τίτλο του άρθρου με την εναλλαγή πεζών -κεφαλαίων όπου χρειάζεται
- κάτω τελεία

HARVARD :

- ημερομηνία έκδοσης του έργου σε παρένθεση

- κόμμα

Τρίτο πεδίο σύγκρισης προτύπων με λίστα αναφορών χωρίς DOI

APA

- ο τίτλος του έργου χωρίς στίξη με εναλλαγή πεζών-κεφαλαίων

- κάτω τελεία

VANCOUVER

- ο τίτλος του περιοδικού όπου βρίσκεται το άρθρο

- μέσα σε παρένθεση η λέξη Internet που αντιστοιχεί στο [Medium]
- κάτω τελεία

HARVARD

- ο τίτλος του άρθρου μέσα σε εισαγωγικά με εναλλαγή πεζών -κεφαλαίων
- κόμμα

Τέταρτο πεδίο σύγκρισης προτύπων με λίστα αναφορών χωρίς DOI

APA

- ο τίτλος του περιοδικού με πλάγια γραφή και κόμμα
- τόμος έκδοσης με πλάγια γραφή χωρίς στίξη
- σε παρένθεση ο αριθμός τεύχους
- κόμμα

VANCOUVER

- ημερομηνία έκδοσης
- μέσα σε παρένθεση την ημερομηνία επίσκεψης του συγγραφέα που πραγματοποιεί την αναφορά
- ελληνικό ερωτηματικό μετά την παρένθεση
- τόμος έργου
- τόμος τεύχους σε παρένθεση
- άνω κάτω τελείες

HARVARD

- ο τίτλος του περιοδικού με πλάγια γραφή και κόμμα
- ο τόμος του περιοδικού
- μέσα σε παρένθεση ο αριθμός τεύχους
- άνω κάτω τελείες

Πέμπτο πεδίο σύγκρισης λίστα αναφορών χωρίς DOI

APA

- προηγείται ο συμβολισμός pp και αφορά τις σελίδες ή το εύρος των σελίδων

- κάτω τελεία

VANCOUVER

- ο αριθμός σελίδων βρίσκεται η αναφορά
- μετά κάτω τελεία

HARVARD

- ο αριθμός σελίδων που βρίσκεται η αναφορά
- μετά κόμμα
- ημερομηνία πρόσβασης του συγγραφέα
- κάτω τελεία

6.1.4 Αναφορές εντός κειμένου(in text-citation) βασισμένα σε βιβλιογραφικά πρότυπα χωρίς DOI

APA	Author(year)text Or ...text(Author,year). Or text..... “quote”(Author et al.,year,p.number).
Vancouver	text.(number of reference) text.(14)
Harvard in text	Author(year) text... Or text(Author year).

Πίνακας 28.Συγκεντρωτικός πίνακας σύνταξης προτύπων ως αναφορές κειμένου χωρίς DOI

APA

- ❖ τρεις επιλογές αναφορών

- ❖ πρώτη επιλογή το επώνυμο του συγγραφέα και μέσα σε παρένθεση το έτος έκδοσης και ακολουθεί η ροή του κειμένου
- ❖ δεύτερη επιλογή στο σώμα κειμένου μέσα σε παρένθεση το επώνυμο του συγγραφέα κόμμα και το έτος έκδοσης του άρθρου μετά την παρένθεση κάτω τελεία
- ❖ τρίτη επιλογή στη ροή κειμένου και μέσα σε εισαγωγικά το ακριβές απόσπασμα και μέσα σε παρένθεση το επώνυμο του συγγραφέα κάτω τελεία κόμμα το έτος έκδοσης ξανά κόμμα και αριθμός σελίδων κάτω τελεία μετά την παρένθεση

VANCOUVER

- ❖ μία επιλογή αναφορών μέσα στη ροή κειμένου κάτω τελεία και μέσα σε παρένθεση ο αριθμός της σε αναφοράς που αντιστοιχεί στη βιβλιογραφία

HARVARD

- ❖ δύο επιλογές αναφοράς
- ❖ πρώτη επιλογή το επώνυμο του συγγραφέα και μέσα σε παρένθεση το έτος έκδοσης και ακολουθεί το κείμενο
- ❖ δεύτερη επιλογή μέσα στο κείμενο σε παρένθεση το επώνυμο του συγγραφέα σε παρένθεση και το έτος έκδοσης και μετά την παρένθεση ακολουθεί κάτω τελεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

7.1 Παρουσίαση των τελικών αποτελεσμάτων της έρευνας

Με βάση την έρευνα που πραγματοποιήσαμε στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, καταλήξαμε ότι το βιβλιογραφικό πρότυπο που προτιμήθηκε περισσότερο από τους συγγραφείς της βιβλιοθηκονομίας και της επιστήμης της πληροφόρησης στα περιοδικά τους στο σύνολο των 240 περιοδικών είναι αδιαμφισβήτητα το πρότυπο της APA. Δεύτερο σε προτίμηση έχουμε το μοντέλο Chicago .

REFERENCE	JOURNAL
APA	70
Chicago	35
Unspecified	29
Emerald's Harvard/Harvard	21
Harvard	12
Found without details	10
Taylor and Francis US Chicago	8
Not Found	8
Any style of format	7
SAGE Harvard	5
IEEE	2
Vancouver	2
ISO690,690-2	2
NBR 6023/2022	1
Uniform Requirement	1
NBR-6023	1
ABNT-reference	1
ABNT-NBR 6023/2018	1
NLM style	1
Vancouver/NLM	1
Generic /LD&DC	1
Bluebook	1
ALWD	1
ISO 690 / APA/ABNT NBR6023/2002	1
APA/MLA/Any style	1
INFORMS	1
ACS	1
MLA	1
APA/Chicago	1
DESIDOC	1
NISCAIR	1
OSCOLA	1
APA/WILLEY APA	1
Nature	1
SAGE Vancouver	1
Oxford HUMSOC	1
Style of Manual John Willey	1
ISO 690	1
MHRA	1
DIN 690 simplified	1
NP 405-1	1
Standard ISO 690:1987	1

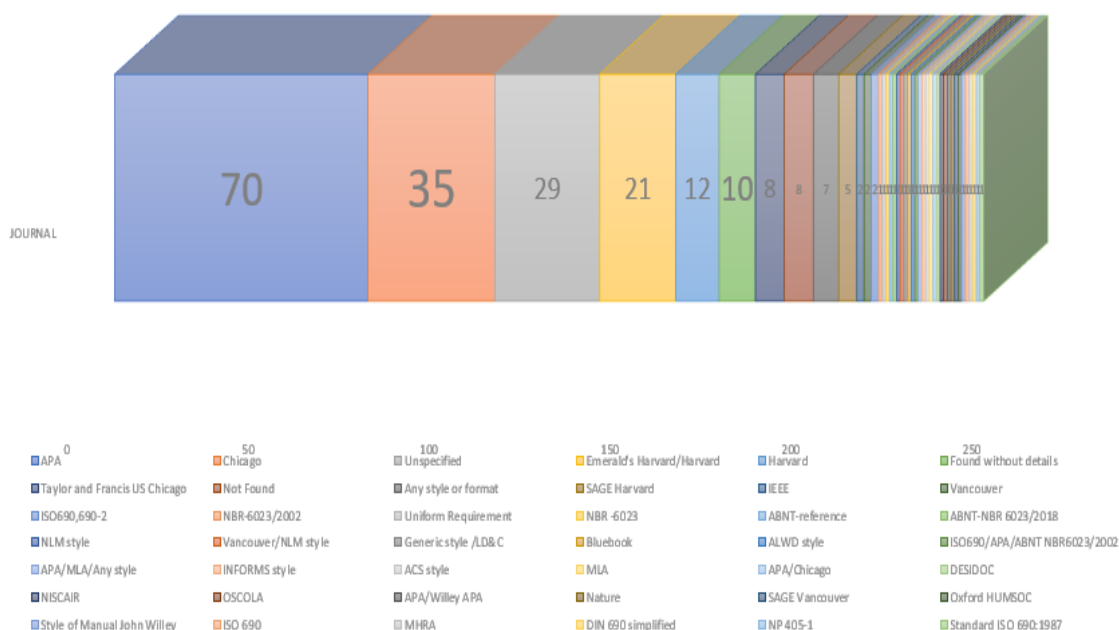
Πίνακας 29. Τελικά αποτελέσματα προτίμησης βιβλιογραφικών μοντέλων σε σύνολο 240 περιοδικών

Πιο συγκεκριμένα όπως επιβεβαιώνεται και από τον πίνακα 29 και το διάγραμμα 18 :

- ✓ 70 περιοδικά επέλεξαν το πρότυπο της APA

- ✓ 35 περιοδικά επέλεξαν το πρότυπο CHICAGO
- ✓ 29 περιοδικά ήταν απροσδιόριστα (uspecified) ως προς τι πρότυπο επέλεξαν ,
- ✓ 21 περιοδικά επέλεξαν το Emerald’s Harvard ή το Harvard
- ✓ 12 περιοδικά προτίμησαν το Harvard ,
- ✓ 10 περιοδικά βρέθηκαν χωρίς πληροφορίες (found without details)
- ✓ 8 περιοδικά επέλεξαν το πρότυπο Taylor and Francis US Chicago
- ✓ 8 περιοδικά βρέθηκε χωρίς το πρότυπο (not found)
- ✓ 7 περιοδικά επέλεξαν οποιοδήποτε πρότυπο (any style of format)
- ✓ 5 περιοδικά προτίμησαν το πρότυπο SAGE HARVARD
- ✓ 2 περιοδικά επέλεξαν το IEEE
- ✓ 2 περιοδικά προτίμησαν το Vancouver
- ✓ 2 περιοδικά επέλεξαν το ISO690,690-2
- ✓ μεμονωμένες επιλογές προτύπων με κάποια μοναδικά ή άλλα πιο εξειδικευμένα για 29 διαφορετικά περιοδικά

Τελική απεικόνιση προτίμησης προτύπου στο σύνολο των 240 επιστημονικών περιοδικών

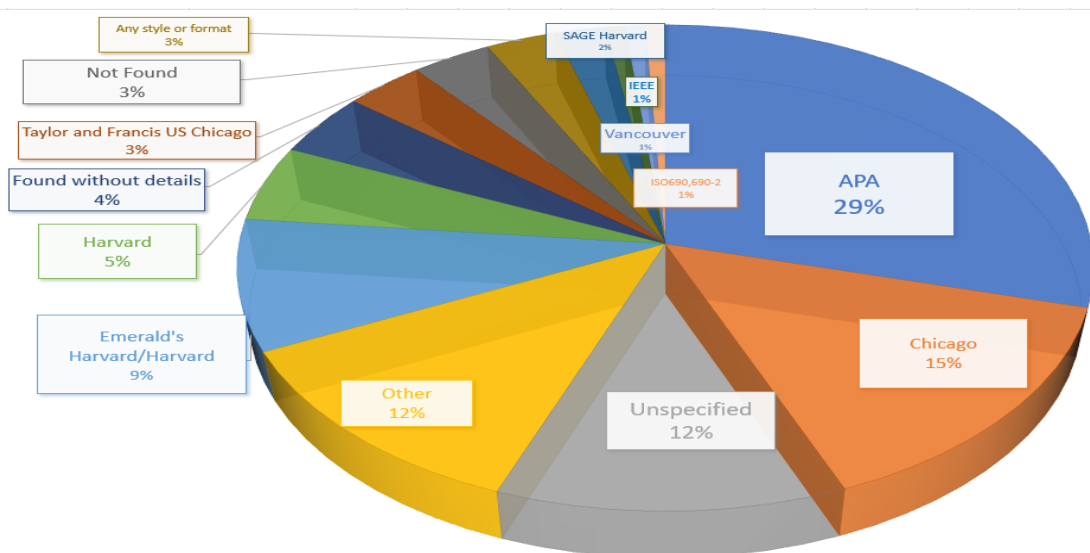

Διάγραμμα 18 .Τελική απεικόνιση προτίμησης των βιβλιογραφικών μοντέλων στο σύνολο των 240 περιοδικών

Στο διάγραμμα 19 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε ποσοστό. Επομένως:

- ✓ στο πρότυπο APA έχουμε 29% προτίμηση
- ✓ το πρότυπο Chicago με 15%

- ✓ έπονται οι περιπτώσεις των απροσδιόριστων στοιχείων των περιοδικών
- ✓ other (άλλα) με ποσοστό 12% έχουμε εντάξει όλες τις παραπάνω μεμονωμένες περιπτώσεις περιοδικών όπου έχουν το κάθε ένα και ένα διαφορετικό πρότυπο (φαίνεται από τον πίνακα)
- ✓ το πρότυπο Emerald's Harvard /Harvard με το γαλάζιο χρώμα 9%
- ✓ το Harvard με 5%
- ✓ 4% όσα περιοδικά βρέθηκαν χωρίς τις πληροφορίες που ψάχναμε found without details (τα βιβλιογραφικά πρότυπα και την πολιτική δεδομένων)
- ✓ 3% Tailor and Francis US Chicago ,
- ✓ 3%not found δεν βρέθηκαν
- ✓ 3% any style or format οποιοδήποτε πρότυπο
- ✓ 2% το SAGE Harvard
- ✓ και από 1% τα πρότυπα : IEEE ,Vancouver και της ISO .

Διάγραμμα 19.Τελικό διάγραμμα απεικόνισης σε ποσοστά της προτίμησης των βιβλιογραφικών μοντέλων

Παρατηρούμε ότι (με το κίτρινο χρώμα επισήμανση) other που περιλαμβάνει όλες τις μεμονωμένες περιπτώσεις περιοδικών με διαφορετικό πρότυπο είναι σε αρκετά υψηλό αριθμό 12% ως προς το σύνολο .

Στο δεύτερο τμήμα της έρευνας μας σχετικά με την πολιτική δεδομένων στο ίδιο δείγμα επιστημονικών περιοδικών (σε σύνολο 240 περιοδικών) το ίδιο χρονικό διάστημα συμπεραίνουμε ότι τα περισσότερα περιοδικά έχουν πολιτική .

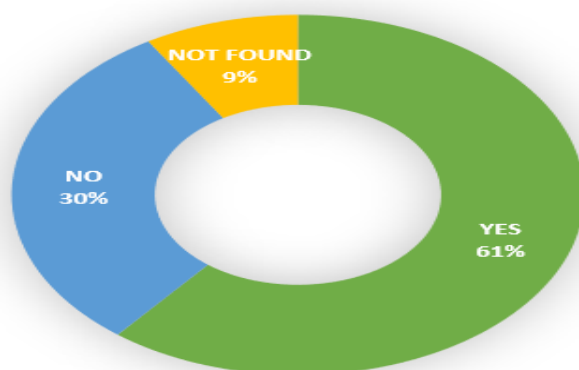
JOURNALS	YES	NO	NO FOUND
TOTAL 240	146	73	21

Πίνακας 30. Τελικά αποτελέσματα της ύπαρξης πολιτικής δεδομένων σε σύνολο 240 περιοδικών

Πιο αναλυτικά ,όπως επιβεβαιώνεται και από τον πίνακα 30:

- ✓ 146 περιοδικά με YES , που είχαν πολιτική δεδομένων
- ✓ 73 περιοδικά με NO, που σημαίνει ότι δεν είχαν πολιτική δεδομένων
- ✓ 21 περιοδικά NOT FOUND, δεν βρέθηκε αν είχαν πολιτική δεδομένων.

JOURNALS DATA POLICY

Διάγραμμα 20. Τελική απεικόνιση σε ποσοστά της ύπαρξης πολιτικής δεδομένων σε σύνολο 240 περιοδικών

Τα περισσότερα περιοδικά της βιβλιοθηκονομίας και της επιστήμης της πληροφόρησης σε σύνολο περιοδικών στον αριθμο 240 είχαν συμπεριλάβει οδηγίες και κατευθύνσεις προς τους συγγραφείς για την πολιτική δεδομένων της έρευνας τους(διάγραμμα 20) :

- με συντριπτική πλειοψηφία 61 %
- 30% δεν είχε πολιτική
- και 9% δεν βρέθηκαν αυτές οι πληροφορίες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα έρευνα μελετήσαμε ποια βιβλιογραφικά πρότυπα προτιμούν οι συγγραφείς των περιοδικών της βιβλιοθηκονομίας σε παγκόσμια βάση ,λαμβάνοντας το συγκεκριμένο δείγμα το χρονικό διάστημα και με το είδος των τεκμηρίων να περιλαμβάνει μόνο περιοδικά(journals). Μπορεί να καταλήξαμε σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα αλλά η έρευνα μας δεν τελειώνει σε αυτό το σημείο .Υπάρχουν προτάσεις και ιδέες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε νέες ερευνητικές διαδικασίες άρα και σε νέα αποτελέσματα και θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης στον τομέα της βιβλιοθηκονομίας .Θα μπορούσαμε τις μελλοντικές προτάσεις και ιδέες να τις εντάξουμε γενικά σε τρεις κατηγορίες για την συνέχιση και εξέλιξη της έρευνας :

- ◆ με τις υπάρχουσες παραμέτρους της έρευνας
- ◆ με την αλλαγή στις υπάρχουσες παραμέτρους της έρευνας
- ◆ σε συνάρτηση με την εξέλιξη της τεχνολογίας

Στην πρώτη κατηγορία όπου αφορά τις υπάρχουσες παραμέτρους θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε την έρευνα μας διερευνώντας :

- πόσο είναι συνολικά το ποσοστό των περιοδικών ανά γεωγραφική περιοχή ή ήπειρο - σύμφωνα με τη διαίρεση των περιοδικών που ακολουθήσαμε από την πλατφόρμα SMICAGO- ανεξάρτητα της κατηγορίας που ανήκουν (not found,found without details ,unspecified) και ποια θα ήταν τα αποτελέσματα εάν είχαν βρεθεί τα στοιχεία (βιβλιογραφικά μοντέλα και δεδομένα) στα περιοδικά που ανήκαν ;
- πόσα σε αριθμό περιοδικά και πόσο σε ποσοστό δεν βρέθηκαν συνολικά στο τελικό δείγμα των 240 περιοδικών ;
- από τα ήδη υπάρχοντα αποτελέσματα στην προτίμηση επιλογής των μοντέλων ποιες εκδόσεις προτείνονται και ποια τα συμπεράσματα από τη σύγκριση τους .Δηλαδή πόσα περιοδικά επέλεξαν το βιβλιογραφικό μοντέλο APA έβδομη έκδοση πόσα πρότυπο APA έκτη έκδοση.
- επηρεάζει (και πως) ή όχι την επιλογή στην προτίμηση των βιβλιογραφικών μοντέλων η κοινή γλωσσική ή εκδοτική ή γεωγραφική προέλευση των περιοδικών και ποιες είναι οι αιτίες τους ;
- ποιο είναι το ποσοστό προτίμησης επιλογής σε βιβλιογραφικά μοντέλα, τα οποία είναι παραλλαγές που από μεγάλους εκδότες και ποιες είναι οι αιτίες επιλογής από τους συγγραφείς. Διαπιστώσαμε κατά την διάρκεια της έρευνας τα παραλλαγές των

Emerald's Harvard, SAGE Harvard SAGE Vancouver, Style of manual John Willey, Willey APA, Taylor And Francis Chicago ;

- ο παρουσίαση των χαρακτηριστικών σύνταξης και διάταξης πιο εξειδικευμένων προτύπων που εντοπίσαμε .Όπως τα πρότυπα: MHRA, OSCOLA, BNT-NBR, NISCAIR, DESIDOC, NATURE, BLUEBOOK, ALWD, NP4051, ACS, NLM, GENERIC.

Στην δεύτερη κατηγορία που αφορά την αλλαγή των συγκεκριμένων παραμέτρων θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε την έρευνα μας διερευνώντας:

- ο ποια αποτελέσματα στην προτίμηση και επιλογή των προτύπων αλλά και στην πολιτική των δεδομένων θα είχαμε εάν αλλάζαμε το είδος τεκμηρίων και δεν περιλάμβανε μόνο περιοδικά αλλά ,βιβλία ,πρακτικά συνεδρίων ;
- ο ποια αποτελέσματα στην προτίμηση και επιλογή των προτύπων αλλά και στην πολιτική των δεδομένων θα είχαμε εάν αλλάζαμε το χρονικό διάστημα και αντί για το έτος 2022 να συμπεριλαμβάναμε και το τρέχον 2023 ;

Στην τρίτη κατηγορία που αφορά τη συσχέτισης τη έρευνας μας με την εξέλιξη της τεχνολογίας θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε την έρευνα μας διερευνώντας:

- ο πως τα πρότυπα προτίμησης που καταγράψαμε στα περιοδικά της βιβλιοθηκονομίας ανταποκρίνονται στις νέες μορφές τεκμηρίων που βασίζονται σε διαδίκτυο (πλατφόρμα του you tube ή και σε άλλες) ,στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook ,twitter,instagram) ;
- ο με τρόπο τα πρότυπα που καταγράψαμε στα περιοδικά της βιβλιοθηκονομίας ανταποκρίνονται σε πηγές προερχόμενες από την τεχνητή νοημοσύνη και ποιες οι προβλέψεις για τη σύνταξη των πηγών τους ;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

- Βαρδακώστα, Ι. (2018, Νοέμβριος 20). *Λογοκλοπή (Plagiarism) και Αναφορές (Citation)*. Ανάκτηση από Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης : http://www.library.hua.gr/~library/images/Logoklopi_Anafores.pdf
- Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. (2018, Ιανουάριος 26). *Συνοπτικός οδηγός χρήσης διαδικτυακής υπηρεσίας πρόληψης λογοκλοπής (prevent plagiarism web service)*. Ανάκτηση από Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: http://www.lib.uth.gr/LWS/el/el_files/LibUth_Turnitin_Guide.pdf
- Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Πατρών Μονάδα Υποστήριξης Χρηστών. (2017, Δεκέμβριος 19). *Βιβλιογραφικές αναφορές Οδηγός διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών*. Ανάκτηση από Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστήμιο Πατρών: https://library.upatras.gr/wp-content/uploads/2017/12/lis_citationsguide.pdf
- Βιβλιοθήκη και κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστήμιο Πατρών . (2017). *Αποτροπή λογοκλοπής* . Ανάκτηση από Βιβλιοθήκη και κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστήμιο Πατρών: <https://library.upatras.gr/plagiarism>
- Γεωργόπουλος , Α. (2010). *Ανίχνευση Ομοιότητας Προγραμμάτων C++*. ΤΕΙ Καβάλας Τμήμα Βιομηχανικής Πληροφορικής .
- Εμμανουηλίδου, Έ. (2013, Οκτώμβριος 22). *Βιβλιογραφικές Αναφορές*. Ανάκτηση 2022, από Ανοιχτά ακαδημαϊκά μαθήματα Γραφείο Εκπαίδευσης Χρηστών ΑΠΘ: <https://opencourses-project.auth.gr/sites/default/files/downloads/08.%20CE%92%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%20%CE%>
- Ιόνιο Πανεπιστήμιο Βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης . (2020). *Λογοκλοπή και Βιβλιογραφικές Αναφορές* . Ανάκτηση από Βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης Ιονίου Πανεπιστημίου : <https://library.ionio.gr/gr/help/faq/plagiarism/>
- Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας . (2019). *Νόμος 2121/1993 Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα* . Ανάκτηση από Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας : <tps://www.opi.gr/vivliothiki/2121-1993#a1>
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη και κέντρο Πληροφόρησης. (2019, Αύγουστος). *Βιβλιογραφικές παραπομπές και σύνταξη βιβλιογραφίας APA STYLE, MLA STYLE, CHICAGO STYLE, HARVARD STYLE*. Ανάκτηση από Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη και κέντρο Πληροφόρησης: <https://accfin.uoi.gr/wp-content/uploads/2021/07/vivliografikes-anafores-protypa-kai-paradeigmata-2020-pi-2i-ekd.pdf>

Τριανταφυλλίδης , Μ. (2008). *Τεκμήριο Λεξικό της κοινή νεοελληνικής*. Ανάκτηση από Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CF%84%CE%B5%CE%BA%CE%BC%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF&dq=

Τριανταφυλλίδης, Μ. (2008). *Λογοκλοπή Λεξικό της κοινής νεοελληνικής*. Ανάκτηση από Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CF%80%CE%AE&dq=

Τσουκάτος , Ε. (2013, Οκτώβριος 19). *Σεμινάριο Τελειοφοίτων Πρωτογενή δεδομένα*. Ανάκτηση από Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο : <https://eclass.hmu.gr/modules/document/file.php/ACCFIN188/5.%20%CE%A0%CF%81%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%AE%20%CE%B4%CE%B5%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%B1%2C%20%CE%BF%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82%2C%20%CF%83%CF%85%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE>

Ξένη

Academic Writer Tutorial : Basic of Seventh Edition . (2020). *Paraphrasing and Quotation*. Ανάκτηση από Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition : https://extras.apa.org/apastyle/basics-7e/#/lessons/1SYLwMuAyVO1a_saUDT8nM65cqiOmBK-

Academic Writer Tutorial :Basic of Seventh Edition . (2020). *Reference List Entries*. Ανάκτηση από Academic Writer Tutorial : https://extras.apa.org/apastyle/basics-7e/#/lessons/j4Et_Ecn2-_6JfTYrM1gy1_IX4QZvJmk

American Association of University Professors. (1989, September-October). *Academe. Association News and Developments in Higher Education*, 75(5), σσ. 47-48.

American Psychological Association . (2008). *APA History* . Ανάκτηση από American Psychological Association : <https://www.apa.org/about/apa/archives/apa-history>

American Psychological Association . (2019, December). *Paraphrasing* . Ανάκτηση από APA style: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/citations/paraphrasing>

American Psychological Association . (2019, September). *Plagiarism* . Ανάκτηση από American Psychological Association : <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/citations/plagiarism>

Charles Darwin University Australia . (2023). *Referencing Guide: What's my style?* Ανάκτηση από Charles Darwin University Australia : <https://libguides.cdu.edu.au/c.php?g=167932&p=6684195>

Christensen Hughes, J., & McCabe, D. (2006). Academic Misconduct within Higher. *CSSHE Canadian Journal of Higher Education*, 36(2), σσ. 1-21.

- Deakin University . (2023). *Deakin guide to referencing Deakin guide to Australian Harvard*.
Ανάκτηση από Deakin University : https://www.deakin.edu.au/students/study-support/study-resources/referencing#tab__harvard-journal-articles
- Elsevier. (2023). *Sharing research data*. Ανάκτηση από Elsevier:
<https://www.elsevier.com/authors/tools-and-resources/research-data>
- Emerald . (χ.χ.). *Data Guidelines*. Ανάκτηση από Emerald Open Research :
<https://emeraldopenresearch.com/for-authors/data-guidelines>.
- Harvard Library . (χ.χ.). *What is the Harvard system for citing references ?* Ανάκτηση από
Harvard Library : <https://ask.library.harvard.edu/faq/81735>
- Harvard Library. (χ.χ.). *Citation Tools*. Ανάκτηση από Harvard Library :
<https://ask.library.harvard.edu/faq/380446>
- Huddersfield University. (χ.χ.). *Reference List*. Ανάκτηση από Huddersfield University:
<https://library.hud.ac.uk/pages/referencelist/>
- Kwantlen Polytechnic University. (2021). *APA STYLE CITATIONS 11 Two Types of Citation*.
Ανάκτηση από Kwantlen Polytechnic University:
<https://kpu.pressbooks.pub/apastyle/chapter/two-types-of-citation/>
- Macquarie University . (2023). *Subject and Research Guides Referencing*. Ανάκτηση από
Macquarie University : <https://libguides.mq.edu.au/referencing/MLA>
- Macquarie University. (2023). *Referencing*. Ανάκτηση από Macquarie University:
<https://libguides.mq.edu.au/referencing/Harvard>
- Merriam-Webster. (2023). *Plagiarism*. Ανάκτηση από Merriam-Webster.com Dictionary:
<https://www.merriam-webster.com/dictionary/plagiarism>
- Monash University . (2021, December). *Citing and referencing: In-text citations*. Ανάκτηση
από Monash University : <https://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/apa-in-text>
- Mudrak, B. (2016, February 8). *Self-Plagiarism:How to Define It and Why You Should Avoid It*. Ανάκτηση από aje.com: <https://www.aje.com/arc/self-plagiarism-how-to-define-it-and-why-to-avoid-it/#2.-publisher-copyright---your-own-words-may-not-belong-to-you>
- National College of Art and Design. (2023). *Reference & Citation: History of Harvard Style*.
Ανάκτηση από National College of Art and Design:
<https://ncad.libguides.com/c.php?g=688721&p=4928704>
- Northern Virginia Community College. (2022, August 19). *Using Sources :Evaluating Sources and Avoiding Plagiarism*. Ανάκτηση από NOVA:
<https://libguides.nvcc.edu/c.php?g=361391&p=2440254>

- Oxford University Press. (2023). *Oxford Reference Plagiarism*. Ανάκτηση από Oxford University Press:
<https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20110803100329803>
- Purdue University . (2019). *In-Text Citations: The Basics*. Ανάκτηση από Purdue University:
https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_formatting_and_style_guide/in_text_citations_the_basics.html
- Penn State University Libraries . (2023). *Citation and Writing Guides*. Ανάκτηση από Penn State University Libraries : <https://guides.libraries.psu.edu/CitationStyles>
- Reitz, J. (2014). *literature search ABC CLIO Online Dictionary for Library and Information Science*. Ανάκτηση από ABC CLIO Online Dictionary for Library and Information Science: https://odlis.abc-clio.com/odlis_1.html
- Taylor and Francis . (2023). *Sharing and citing data*. Ανάκτηση από Authors services Supporting Taylow & Francis authors:
<https://authorservices.taylorandfrancis.com/data-sharing/>
- Taylor and Francis . (2023). *Understanding and using data repositories*. Ανάκτηση από Author services Supporting Taylor and Francis authors :
<https://authorservices.taylorandfrancis.com/data-sharing/share-your-data/repositories/>
- Trost, K. (2009, August). Psst, have you ever cheated? A study of academic dishonesty in Sweden. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 34(4), σσ. 367-376.
 doi:10.1080/02602930801956067
- Tushar , C. (2021, February 2). *Key Differences between Citation vs Reference*. Ανάκτηση από ThePhDHub: <https://thephdhub.com/key-differences-between-citation-vs-references/>
- University of Melbourne . (χ.χ.). *Electronic Journal Article with DOI*. Ανάκτηση από University of Melbourne : <https://library.unimelb.edu.au/recite/referencing-styles/apa7/journal-and-magazine-articles/general-style-notes>
- University of Melbourne. (χ.χ.). *Electronic Journal Article without DOI*. Ανάκτηση από University of Melbourne: <https://library.unimelb.edu.au/recite/referencing-styles/apa7/journal-and-magazine-articles/electronic-journal-article-without-doi>
- University of Melbourne. (χ.χ.). *Electronic source: online journal article from a database*. Ανάκτηση από University of Melbourne:
<https://library.unimelb.edu.au/recite/referencing-styles/mla-9/journal/electronic-source-online-journal-article-from-a-database>
- UNSW Sydney University. (2023, June 30). *Harvard Referencing -The "In-text" System*. Ανάκτηση από UNSW Sydney University: <https://www.student.unsw.edu.au/harvard-referencing>

UNSW Sydney University. (2023). *How to Cite Different Sources with Harvard Referencing*.
Ανάκτηση από UNSW Sydney University: <https://www.student.unsw.edu.au/citing-different-sources>

Victoria University . (2023). *Harvard Referencing :Journal articles* . Ανάκτηση από Library Guides Victoria University : <https://libraryguides.vu.edu.au/harvard/journal-articles>

91%CE%BD%CE%B1%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AD%CF%82%20-%20%20%CE%95%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%8

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1.Συγκεντρωτική παρουσίαση των περιοδικών που συμπεριλήφθηκαν στην έρευνα:

Αφρική (Africa)

Σύνολο περιοδικών : 1

1.African Journal of Library Archives and Information Science	Nigeria	ISSN 07954778

Κεντρική Ευρώπη (Middle East)

Σύνολο περιοδικών:3

1.International Journal of Information Science and Management	Iran	ISSN20088310
2.Bilgi Dunyasi	Turkey	(ISSN 2148-354X)
3.Webology	Iran	1735-188X

Ανατολική Ευρώπη (Eastern Europe)

Σύνολο περιοδικών : 15

1.Journal of Data and Information Science	Poland	2096-157X
2.International Journal of Media and Information Literacy	Slovakia	2500-106X
3.Masaryk University	Czech Republic	1802-5943 ,1802-5951

Journal of Law and Technology		
4. Journal of Information and Organizational Sciences	Croatia	1846-3312, 1846-9418
5. Tekst. Kniga, Knigoizdaniye	Russian Federation	-
6. Vjesnik Bibliotekara Hrvatske	Croatia	(-)
7. Acta Informatica Pragensia	Czech Republic	1805-4951
8. Methis	Estonia	1736-6852, 2228-4745
9. Knygotyra	Lithuania	0204-2061, 2345-0053
10. Manuscripta Orientalia	Russia Federation	1238-5018, 2415-3613
11. Moderna Archivistika	-	-
12. Tuna	Estonia	(1406-4030)
13. Manuscript and Book Heritage of Ukraine	Ukraine	2222-4203
14. Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięi Narodowej	Poland	(1899-1254)
15. Z Badania nad Książką i Księgozbiórami Historycznymi	Poland	1897-0788, 2544-8730

Ασιατική περιοχή (Asiatic Region) Σύνολο περιοδικών : 13

Malaysian Journal of Library and Information Science	Malaysia	ISSN1394-6234
DESIDOC Journal of Library and Information Technology	India	ISSN -
3. Journal of Information Science and Engineering	Taiwan	ISSN 1016-2364
4. Annals of Library and Information Studies	India	ISSN-

5. Journal of Information Science and Theory and Practice	South Korea	ISSN2287-4577,2287-9099
6. Wacana	Indonesia	ISSN1411-2272, 2407-6899
7. Journal of Scientometric Research	India	ISSN 2321-6654,2320-0057
8. Pakistan Journal of Information Management and Libraries	Pakistan	ISSN 2409-7462
9. Data Analysis and Knowledge Discovery	China	2096-3467
10. Journal of Library and Information Studies	Taiwan	1606-7509
11. Journal of Library	Taiwan	1013-090X,2309-9100
12. Library and Information Science	Japan	2435-8495
13. IAFOR Journal of Literature and Librarianship	Japan	2187-0608

Περιοχές Ειρηνικού (Pacific Region) Σύνολο περιοδικών : 2

1. Script and Print	Australia	1834-9013
2. Libres	Australia	1058-6768

Βόρεια Αμερική (Northern America) Σύνολο περιοδικών : 78

1. Information Systems Research	US	1047-7047 , 1526-5536
2. IEEE Transactions on Information Theory	US	0018-9448, 1557-9654
3. Social Science Computer Review	US	0894-4393, 1552-8286
4. Journal of Chemical Information and Modeling	US	1549-9596,1549-960X
5. College and Research Libraries	US	0010-0870, 2150-6701

6.Education and Information Technologies	US	1360-2357, 1573-7608
7.Computer in the Schools	US	0738-0569, 1528-7033
8.Journal of the Medical Library Association :JMLA	US	1836-5050,1558-9439
9.Journal of Web Librarianship	US	1932-2909 ,1932-2917
10.Journal of Library and Information Services in Distance Learning	US	1533-290X, 1533-2918
11.Library Quarterly	US	0024-2519, 1549-652X
12.Journal of Library Administration	US	0193-0826, 1540-3564
13.Medical Reference Services Quarterly	US	0276-3869 , 1540-9597
14.Portal	US	1530-7131 , 1531-2542
15.Journal of Classification	US	0176-4268 , 1432-1343
16.Information Technology and Libraries	US	2163-5226
17.Collection Management	US	0146-2679 , 1545-2549
18.Library Trends	US	1559-0682 , 0024-2594
19.Archivaria	Canada	1923-6409
20.Public Library Quarterly	US	0161-6846 , 1541-1540
21.Reference and User Services Quarterly	US	-
22.Reference Librarian	US	0276-3877 , 1541-1117
23.College andd Undergraduate Libraries	US	1069-1316 , 1545-2530
24.Communications in Information Literacy	US	1933-5954
25.Information Scinces Letters	US	2090-9551 , 2090-956X
26.Information Resources Management Journal	US	1040-1628 , 1533-7979

27.Evidence Based Library and Information Practice	Canada	1715-720X
28.Public Services Quarterly	US	1522-8959 , 1522-9114
29.Scholarly Assessment Reports	US	2689-5870
30.Canadian Journal of Program Evaluation	Canada	0834-1516
31.School Library Research	US	2165-1019
32.Journal of Education for Library and Information Science	Canada	748-5786 , 2328-2967
33.Journal of Electronic Resources in Medical Libraries	US	1542-4065 , 1542-4073
34.Journal of Interlibrary Loan ,Document Delivery and Electronic Reserve	US	1072-303X , 1540-3572
35.Informing Science	US	1547-9684 , 1521-4672
36.Library Leadership and Management	US	(1945-8851) , (1945-8886X)
37.Journal of Business and Finance Librarianship	US	0896-3568 , 1547-0644
38.Serials Librarian	US	0361-526X , 1541-1095
39.American Archivist	US	0360-9081
40.College and Research Libraries News	US	0099-0086 , 2150-6698
41.Journal of Access Services	US	1536-7967 , 1536-7975
42.Science and Technology Libraries	US	194-262X , 1541-1109
43.Journal of Statistics Applications and Probability	US	2090-8423 , 2090-8431
44.Techical Services Quarterly	US	0731-7131 , 1555-3337
45.Journal of Electronic Resources	US	1941-126X , 1941-1278

46.Cataloging and Classification Quarterly	US	0163-9374 , 1544-4554
47.Journal of the Canadian Health Libraries Association	Canada	1708-6892
48.Journal of Information and Knowledge Management	US	0219-6492 , 1793-6926
49.Proccedings of the Association for Information Science and Technology	US	2373-9231
50.International Journal of the Public Administration in the Digital Age	US	2334-4520 , 2334-4539
51.Library Resousces and Technical Services	US	(0024-2527)
52.Knowledge Cultures	US	2327-5731, 2375-6527
53.Internet Reference Services Quarterly	US	1087-5301 ,1540-4749
54.Journal of Archival Organization	US	1533-2748 , 1533-2756
55.Jounral of Hospital Librarianship	US	1532-3269 , 1532-3277
56.Internation Journal of Information ,Diversity and Inclusion	US	2574-3430
57.Issues in Science and Technology Librarianship	US	1092-1206
58.Language Documentation and Conservation	US	-
59.Digital Humanities Quarterly	US	1938-4122
60.Information and Culture	US	2166-3033 , 1534-7591
61.Law Library Journal	US	0023-9283
62.Journal of Map and Geography Libraries	US	1542-0353 , 1542-0361
63.Manuscript Studies	US	2381-5329 , 2380-1190
64.Art Documentation	US	0730-7187 , 2161-9417

65. Legal Reference Services Quarterly	US	0270-319X , 1540-949X
66. Journal of Information Ethics	US	-
67. Behavioral and Social Science Librarian	US	0163-9269 , 1544-4546
68. Music Reference Services Quarterly	US	1058-8167 , 1540-9503
69. International Journal of the Book	US	1447-9516 , 1447-9567
70. Canadian Journal of Information and Library Science	Canada	1195-096X , 1920-7239
71. Notes: Quarterly Journal of the Music Library Association	US	1534-150X , 0027-4380
72. Proceedings from the Document Academy	US	2473-215X
73. Biblios	US	1562-4730
74. Book History	US	1098-7371 , 1529-1499
75. Fontes Artis Musicae	US	0015-6191 , 2471-156X
76. Papers of the Bibliographical Society of America	US	0006-128X, 2377-6528
77. Slavic and East European Information Resources	US	1522-8886 , 1522-9041
78. Library Philosophy and Practice	US	1522-0222

1.International Journal of Information Management	UK	0268-4012
2.Information and Organization	UK	1471-7727
3.Scientific Data	UK	2052-4463
4.Government Information Quarterly	UK	0740-624X
5.Journal of Information Technology	UK	1466-4437,0268-3962
6.European Journal of Information Systems	UK	0960-085X, 1476-9344
7.Big Data and Society	UK	2053-9517
8.Information Communication and Society	UK	1369-118X, 1468-4462
9.Information Processing and Management	UK	0306-4573
10.Journal of Cheminformatics	UK	1758-2946
11.Journal of Informetrics	Netherlands	1751-51577
12.Ethics and Information Technology	Netherlands	1388-1957,1572-8439
13.Telecommunications Policy	US	0308-5961
14.International Journal of Multimedia Information Retrieval	UK	2192-6611, 2192-662X
15.International Journal of Geographical Information Science	UK	1365-8816, 1362-3087
16.Information Technology and People	UK	0959-3845
17.Journal of Enterprise and Information Management	UK	1741-0398
18.Scientometrics	Netherlands	0138-9130,1588-2861

19. Library and Information Science Research	UK	0740-8188
20. Journal of Health Communication	UK	1087-0415, 1081-0730
21. Education for Information	Netherlands	0167-8329, 1875-8649
22. Health Information and Libraries Journal	UK	1471-1842
23. Journal of the Association for Information Science and Technology	UK	2330-1635, 2330-1643
24. Profesional de la Informacion	Spain	1386-6710 , 1699-2407
25. Information Systems Management	UK	1058-0530 , 1934-8703
26. Research Evaluation	UK	0958-2029 , 1471-5449
27. Information Retrieval	Netherlands	1386-4564 , 1573-7659
28. Journal of Information Science	UK	0165-5515 , 1741-6485
29. Journal of Librarianship and Information Science	UK	0961-0006 , 1741-6477
30. Journal of Academic Librarianship	UK	0099-1333
31. Reference Services Review	UK	0090-7324
32. Archival Science	Netherlands	1389-0166 , 1573-7500
33. Information and Learning Science	UK	2398-5348
34. Journal of Documentation	UK	0022-0418
35. Online Information Review	UK	1468-4527
36. Personal and Ubiquitous Computing	US	1617-4917, 1617-4909
37. Journal of Information Literacy	UK	1750-5968
38. Bottom Line	UK	0888-045X

39.International Journal of Law and Information Technology	UK	0967-0769 , 1464-3693
40.Knowledge Management Research and Practice	UK	1477-8238 , 1477-8246
41.World Patent Information	UK	0172-2190
42.Aslib Journal of Information Management	UK	2050-3806
43.New Review of Academic Librarianship	UK	1361-4533, 1740-7834
44.Language Resources and Evaluation	Netherlands	1574-020X, 1574-0218
45.Journal of Open Research Software	UK	2049-9647
46.Journal of the Australian Library and Information Association	UK	2475-0158 , 2475-01666
47.Digital Library Perspectives	UK	2059-5816
48.Library Management	UK	0143-5124
49.LIBER Quarterly	Netherlands	1435-5205 , 2213-056X
50.Information Development	UK	0266-6669 , 1741-6469
51.Library Hi-Tech	UK	0737-8831
52.Records Management Journal	UK	0956-5698
53.Accountability in Research	UK	0898-9621 , 1545-5815
54.Electronic Library	UK	0264-0473
55.International Journal on Digital Libraries	Germany	1432-1300 , 1432-5012
56.Information Discovery and Delivery	UK	2398-6247
57.Publications	Switzerland	2304-6775
58.VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems	UK	2059-5891

59.Revista Espanola de Documentacion Cientifica	Spain	0210-0614 , 1988-4621
60.Interacting with Computers	UK	1989-2021
61.Global Knowledge, Memory and Communication	UK	2514-9342
62.Information Research	Sweden	1368-1613
63.IFLA Journal	UK	0340-0352 , 1745-2651
64.International Journal of Metadata ,Semantics and Ontologies	UK	1744-2621 ,1744-263X
65.Journal of Decision Systems	UK	1246-0125 , 2116-7052
66.Performance Measurement and Metrics	UK	1467-8047
67.Library Hi Tech News	UK	0741-9058
68.Data Technologies and Applications	UK	2514-9288
69.SCIRES-IT	Italy	2239-4303
70.Insights:the UK SG Journal	UK	2048-7754
71.International Information and Library Review	UK	1057-2317 , 1095-9217
72.Libri	Germany	0024-2667 , 1865-8423
73.Terminology	Netherlands	0929-9971 , 1569-9994
74.Open Information Science	Germany	2451-1781
75.Serials Review	UK	0098-7913 , 1879-095X
76.Preservation ,Digital Technology and Culture	Germany	2195-2965 , 2195-2957
77.Global Intellectual History	UK	2380-1883 , 2380-1831
78.Collection and Curation	UK	2514-9326
79.Social Science Information	UK	0539-0184 , 1461-7412

80.Arcives and Manuscripts	UK	0157-6895 , 2164-6058
81.Knowledge Organization	Germany	0943-7444
82.International Journal of Data Mining and Bioinformatics	UK	1748-5673, 1748-5681
83.Information Services and Use	Netherlands	0167-5265 , 1875-8789
84.Ibersid	Spain	1888-0967 , 2174-081X
85.Journal of Information Technology Teaching Cases	Switzerland	2043-8869 , 2043-8869
86.Revista General de Informacion y Documentacion	Spain	1132-1873, 1188-2858, 1132-1873
87.JLIS.it	Italy	2038-1026
88.Development and Learning in Organizations	UK	1477-7282
89.Information Design Journal	Netherlands	0142-5471 , 1569-979X
90.Journal of Library Metadata	UK	1937-5034 , 1938-6389
91.BiD	Spain	1575-5886
92.AIB Studi	Italy	2239-6152 , 2280-9112
93.Library	UK	0024-2160
94.IC Revista Cientifica de Informacion y Communication	Spain	1696-2508 , 2173-1071
95. Grey Journal	Netherlands	1574-180X
96.VOEB-Mitteilungen	Austria	1022-2588

97.East Asian Publishing and Society	Netherlands	2210-6278 , 2210-6286
98.Logos(Netherlands)	Netherlands	0957-9556 , 1878-4712
99.Information - Wissenschaft und Praxis	Germany	1434-4653 , 1619-4292
100.Archives the journal of british records association	UK	0003-9535 , 2516-8975
101. Boletim do Arquivo da Universidade de Coimbra	Portugal	0872-5632 , 2182-7974
102.Quaerendo	Netherlands	0014-9527 , 1570-0690
103. Scriptorium	Belgium	-
104.Zeitschrift fur Bibliothekswesen und Bibliographie	Germany	0044-2380 , 1864-2950
105.Comma	UK	1860-1865 , 2049-3355
106. Revista de Cancioneros Impresos y Manuscritos	Spain	2254-7444
107. Comparative Oriental Manuscript Studies Bulletin	Germany	2410-0951
108.In Monte Artium	Belgium	2031-3098 , 2507-0312
109.Document Numerique	France	1279-5127 ,1963-1014
110.Transactions of the Cambridge Bibliographical Society	-	-
111.Bulletin des Bibliothèques de France	France	1292-8399
112.Bulletin of the John Rylands Library	UK	2054-9318 , 2054-9326
113.Notes and Queries	UK	0029-3970 , 1471-6941

114.Scire	Spain	-
115.Bibliotecae.it	Italy	2283-9364
116.Gazette des Archives	France	0016-5522
117.Indexer	UK	0019-4131

Λατινική Αμερική (Latin America) Σύνολο περιοδικών : 11

1.Transinformacao	Brazil	-
2.Cuadernos.info	Chile	0719-3661 ,0719-3671
3.Informacion,Cultura y Sociedad	Argentina	1514-8327, 1851-1740
4.Investigacion Bibliotecologica	Mexico	0187-358X,2448-8321
5.Revista Cubana de Informacion en Ciencias de la Salud	Cuba	2307-2113
6.Perspectivas em Ciencia da Informacao	Brazil	1981-5344
7.Bibliotecas ,Anales de Investigacion	Cuba	0006-176X,1683-8947
8.Encontros Bibli	Brazil	1518-2924
9.Revista Interamericana de Bibliotecologia	Colombia	0120-0976,2538-9866
10.Revista Digital de Biblioteconomia e Ciencia da Informacao	Brazil	1678-765X
11.Ciencia da Informacao	Brazil	0100-1965, 1518-8353

